

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ  
ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ  
Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙ  
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΤΟΥΣ

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ ΕΠΙΜΟΛΗ**

Έτη	Αρχική αξία	Συντελεστής απόσβεσης	Απόσβεση Χρήσης	Συνολικά αποσβεσμένη αξία	Αναπόσβεστη αξία
1	4.000	25%	1.000	1.000	3.000
2	4.000	25%	1.000	2.000	2.000
3	4.000	25%	1.000	3.000	1.000
4	4.000	25%	999,99	3.999,99	0,01*

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ  
ΚΑΛΟΓΡΑΝΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ, ΑΜ 9450  
ΧΟΥΣΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, ΑΜ 9578

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:  
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΣΩΤΗΡΙΟΣ

ΠΑΤΡΑ 2014

## ΠΡΟΛΟΓΟΣ

---

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία θα ασχοληθούμε και θα αναλύσουμε έννοιες που σε εμάς λόγω των μαθημάτων που διδαχθήκαμε κατά την διάρκεια των σπουδών μας, είναι αρκετά γνώριμες.

Θα καταγράψουμε και θα αναλύσουμε την έννοια των πάγιων περιουσιακών στοιχείων και των αποσβέσεων τους και θα παρακολουθήσουμε τον λογιστικό χειρισμό τους.

Κατά την διάρκεια λοιπόν της συγγραφής της εργασίας αυτής, μέσα από μελέτη βιβλιογραφίας, ηλεκτρονικών άρθρων και περιοδικών προσπαθήσαμε να συλλέξουμε όσο το δυνατό περισσότερα σχετικά με το θέμα αυτό στοιχεία και πληροφορίες τα οποία να είναι αρκούντως επικαιροποιημένα, καθώς λόγω συχνών αλλαγών της σχετικής νομολογίας έχουν επέλθει τα τελευταία έτη αρκετές αλλαγές στις μεθόδους των αποσβέσεων των παγίων περιουσιακών στοιχείων.

Στο σημείο αυτό και προλογίζοντας την εργασία μας θεωρούμε σκόπιμο να δώσουμε δύο βασικούς ορισμούς:

**Πάγια Περιουσιακά στοιχεία ή Πάγιο Ενεργητικό** είναι τα αγαθά και τα δικαιώματα που προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια, με την ίδια περίπου μορφή στην επιχείρηση, καθώς και τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης, οι συμμετοχές σε άλλες επιχειρήσεις και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.

**Απόσβεση** ενός πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι ο προσδιορισμός της μείωσης της αξίας του που οφείλεται στη λειτουργία του, στη χρονική του φθορά και στην οικονομική του απαξίωση, καθώς και η λογιστική αποτύπωση αυτής της μείωσης.

## ΠΕΡΙΛΗΨΗ

---

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία ασχοληθήκαμε με το θέμα των πάγιων περιουσιακών στοιχείων και των αποσβέσεών τους.

Στο ξεκίνημα της εργασίας αυτής παρατίθενται κάποια εισαγωγικά στοιχεία σχετικά με τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που μια επιχείρηση χρησιμοποιεί κατά την συνήθη λειτουργία της.

Στο πρώτο κεφάλαιο αναλύεται η ομάδα 1 του ελληνικού γενικού λογιστικού σχεδίου. Περιγράφεται αναλυτικά η ομάδα αυτή ενώ παρουσιάζεται ο κάθε δευτεροβάθμιος λογαριασμός της ομάδας αυτής, το περιεχόμενό του και ο τρόπος λειτουργίας του. Παρουσιάζονται με βάση το ελληνικό γενικό λογιστικό σχέδιο όλοι οι τριτοβάθμιοι και τεταρτοβάθμιοι, σε κάποιες περιπτώσεις, λογαριασμοί της ομάδας 1. Καταγράφεται η λογιστική αντιμετώπιση των οικείων υπολογαριασμών της ομάδας αυτής, καθώς και ο σκοπός χρησιμοποίησης αυτών.

Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται η εισαγωγή στις αποσβέσεις. Δίνεται η έννοια των αποσβέσεων καθώς και ο τρόπος υπολογισμού τους, ενώ παρουσιάζονται αναλυτικά οι αντίστοιχοι με τις αποσβέσεις λογαριασμοί του ελληνικού λογιστικού σχεδίου, οι λογαριασμοί 66 και 85. Ο λογαριασμός 66 όπως θα δούμε αφορά στις τακτικές αποσβέσεις που υπολογίζονται υποχρεωτικά σε κάθε χρήση, ενώ ο λογαριασμός 85 αφορά στις έκτακτες και μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος αποσβέσεις.

Ως συνέχεια του δεύτερου κεφαλαίου κεφαλαίου αυτού, στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζουμε τους σχετικούς με τις αποσβέσεις νόμους όπου κατατίθενται οι νέοι συντελεστές με τους οποίους οι επιχειρήσεις θα πρέπει να υπολογίζουν τις ετήσιες αποσβέσεις.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρατίθενται δύο πρακτικές εφαρμογές χειρισμού των παγίων και υπολογισμού των αποσβέσεών τους για την καλύτερη κατανόηση των όσων θεωρητικά κατατέθηκαν στα παροηγούμενα κεφάλαια 1-3.

## **ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ**

---

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον καθηγητή μας και εισηγητή της πτυχιακής, κο Οικονόμου Σωτήρη, για την βοήθεια που μας παρείχε κατά την διάρκεια συλλογής και καταγραφής στοιχείων και πληροφοριών με σκοπό την ολοκλήρωση της συγγραφής της παρούσας εργασίας.

Επίσης θα θέλαμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας προς τις οικογένειές μας για την συμπαράστασή τους προς εμάς κατά την διάρκεια των σπουδών μας.

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

---

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 <sup>ο</sup> ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΟΜΑΔΑ 1 ΤΟΥ ΕΓΛΣ.....	9
1.1 ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ.....	9
1.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ 1.....	11
1.2.1 Λογαριασμός 10 «Εδαφικές εκτάσεις».....	11
1.2.2 Λογαριασμός 11 «Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων - Τεχνικά έργα».....	15
1.2.3 Λογαριασμός 12 «Μηχανήματα - Τεχνικές εγκαταστάσεις - Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός».....	20
1.2.4 Λογαριασμός 13 «Μεταφορικά μέσα».....	25
1.2.5 Λογαριασμός 14 «Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός».....	26
1.2.6 λογαριασμός 15 «Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων».....	30
1.2.7 Λογαριασμός 16 «Ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς αποσβέσεως».....	33
1.2.8 Λογαριασμός 18 «Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις».....	41
1.2.9 Όμιλος λογαριασμών 19 «Πάγιο ενεργητικό υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων» (όμιλος λογαριασμών προαιρετικής χρήσεως).....	51
1.3 ΜΗΤΡΩΟ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	53

1.4 ΕΠΕΚΤΑΣΗ, ΠΡΟΣΘΗΚΗ, ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	54
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜ ΣΤΟ ΛΕΙΤ.ΚΟΣΤΟΣ.....	56
2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ.....	56
2.2 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 66 «ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ».....	58
2.3 ΕΝΝΟΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ .....	63
2.4 Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ.....	64
2.5 ΟΙ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ .....	65
2.6 ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ.....	79
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 <sup>ο</sup> ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΑΓΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΤΟΥΣ.....	73
3.1 ΝΟΜΟΙ ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ.....	73
3.2 Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	94
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 <sup>ο</sup> ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ.....	98
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.....	102
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	107
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	109

## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

---

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία ασχοληθήκαμε με τα πάγια περιουσιακά στοιχεία και την λογιστική αντιμετώπιση τους καθώς και με την έννοια των αποσβέσεων των παγίων στοιχείων και τον χειρισμό τους από την επιχείρηση.

**Πάγια Περιουσιακά στοιχεία ή Πάγιο Ενεργητικό** είναι τα αγαθά και τα δικαιώματα που προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια, με την ίδια περίπου μορφή στην επιχείρηση, καθώς και τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης, οι συμμετοχές σε άλλες επιχειρήσεις και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία διακρίνονται σε:

α) **ενσώματα πάγια ή ενσώματες ακινητοποιήσεις**. Πρόκειται για υλικά αγαθά, όπως κτίρια, μηχανήματα, έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός κτλ.

β) **άυλα πάγια ή ασώματες ακινητοποιήσεις**. Είναι οικονομικά αγαθά τα οποία δεν έχουν υλική υπόσταση, όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας, σήματα, φήμη και πελατεία, πνευματική ιδιοκτησία, επωνυμία κτλ. τα οποία έχει αποκτήσει η επιχείρηση έναντι συγκεκριμένου τιμήματος.

γ) **έξοδα πολυετούς απόσβεσης**. Είναι οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την ίδρυση και οργάνωση της επιχείρησης καθώς και για την επέκταση και αναδιοργάνωσή της, όπως έξοδα ίδρυσης και οργάνωσης. Επειδή την εξυπηρετούν για μεγάλο διάστημα, δεν κρίνεται σκόπιμο να αποσβεστούν στη χρονιά που πραγματοποιούνται.

Η **απόσβεση** είναι η διαδικασία σύμφωνα με την οποία επιμερίζονται και κατανέμονται κόστη τα οποία προκύπτουν κατά την διάρκεια της χρήσης ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου μέσα στον χρόνο. Τέτοια κόστη μπορεί να είναι η φυσική φθορά ενός μηχανήματος ή κτιρίου, απαξίωση ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή ή η κάποιου λογισμικού κτλ. Στη ουσία, απόσβεση είναι η εκτίμηση της απώλειας αξίας ενός συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου.

Τα τρία βασικά στοιχεία, τα οποία θα γνωρίσουμε στην πορεία της εργασίας αυτής, και που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό των αποσβέσεων είναι: η υπολειμματική αξία, το κόστος περιουσιακού στοιχείου και η διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου. Η υπολειμματική αξία είναι η αξία του περιουσιακού στοιχείου στο τέλος της ωφέλιμης ζωής του. Το κόστος περιουσιακού στοιχείου είναι το κόστος του περιουσιακού στοιχείου για την εταιρεία, και η ωφέλιμη ζωή είναι ο αριθμός των ετών του περιουσιακού στοιχείου δημιουργεί πωλήσεων για την εταιρεία.



# **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1<sup>ο</sup> ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΟΜΑΔΑ 1 ΤΟΥ ΕΓΛΣ**

---

## **1.1 ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ**

Στην πρώτη ομάδα περιλαμβάνεται το σύνολο των αγαθών, αξιών και δικαιωμάτων, που προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια, με την ίδια περίπου μορφή, στην οικονομική μονάδα, καθώς και τα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.

Στο πάγιο ενεργητικό περιλαμβάνονται οι εξής μερικότερες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων:

- α. Ενσώματα πάγια στοιχεία (λογαριασμοί 10-15): Είναι τα υλικά αγαθά που αποκτάει η οικονομική μονάδα με σκοπό να τα χρησιμοποιεί ως μέσα δράσεώς της κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι οπωσδήποτε μεγαλύτερη από ένα έτος.
- β. Ασώματες ακινητοποιήσεις ή άυλα πάγια στοιχεία (λογαριασμοί 16.00-16.09): Είναι τα ασώματα οικονομικά αγαθά που αποκτούνται από την οικονομική μονάδα με σκοπό να χρησιμοποιούνται παραγωγικά για χρονικό διάστημα οπωσδήποτε μεγαλύτερο από ένα έτος.
- γ. Έξοδα πολυετούς αποσβέσεως (λογαριασμοί 16.10-16.19): Είναι τα έξοδα που αποσβένονται τμηματικά και πραγματοποιούνται για την ίδρυση και οργάνωση της οικονομικής μονάδας, για την απόκτηση διαρκών μέσων εκμεταλλεύσεως και για την επέκταση και αναδιοργάνωσή της.
- δ. Συμμετοχές και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις (λογαριασμός 18): Είναι οι συμμετοχές σε άλλες οικονομικές μονάδες, οποιασδήποτε νομικής μορφής - Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ε.Ε., Ο.Ε. και άλλες -, οι οποίες εξασφαλίζουν την άσκηση επιρροής πάνω σ' αυτές και αποκτούνται με σκοπό διαρκούς κατοχής τους, και οι κατά τρίτων απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας, για τις οποίες η προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μετά από το τέλος της επόμενης χρήσεως.

Οι πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί που περιλαμβάνονται στην ομάδα 1 είναι οι εξής:

- 10 Εδαφικές εκτάσεις\_
- 11 Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων - Τεχνικά έργα\_
- 12 Μηχανήματα - Τεχνικές εγκαταστάσεις - Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός
- 13 Μεταφορικά μέσα
- 14 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός\_
- 15 Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων\_
- 16 Ασώματες ακίνητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς αποσβέσεως\_
- 17 .....
- 18 Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις\_
- 19 Πάγιο ενεργητικό υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων

## **1.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ 1**

### **1.2.1 Λογαριασμός 10 «Εδαφικές εκτάσεις»**

#### **10 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ**

##### **10.00 Γήπεδα - Οικόπεδα**

##### **10.01 Ορυχεία**

##### **10.02 Μεταλλεία**

##### **10.03 Λατομεία**

##### **10.04 Αγροί**

##### **10.05 Φυτείες**

##### **10.06 Δάση**

**10.07 .....**

**10.08 .....**

**10.09 .....**

10.10 Γήπεδα - Οικόπεδα εκτός εκμεταλλεύσεως

10.11 Ορυχεία εκτός εκμεταλλεύσεως

10.12 Μεταλλεία εκτός εκμεταλλεύσεως

10.13 Λατομεία εκτός εκμεταλλεύσεως

10.14 Αγροί εκτός εκμεταλλεύσεως

10.15 Φυτείες εκτός εκμεταλλεύσεως

10.16 Δάση εκτός εκμεταλλεύσεως

10.17 .....

10.18 .....

10.19 .....

10.99 Αποσβεσμένες εδαφικές εκτάσεις

10.99.00

01 Αποσβεσμένα Ορυχεία

02 Αποσβεσμένα Μεταλλεία

03 Αποσβεσμένα Λατομεία

04

05 Αποσβεσμένες Φυτείες

06 Αποσβεσμένα Δάση

07 .....

08 .....

09 .....

10 .....

11 Αποσβεσμένα Ορυχεία εκτός εκμεταλλεύσεως

12 Αποσβεσμένα Μεταλλεία εκτός εκμεταλλεύσεως

13 Αποσβεσμένα Λατομεία εκτός εκμεταλλεύσεως

14

15 Αποσβεσμένες Φυτείες εκτός εκμεταλλεύσεως

16 Αποσβεσμένα Δάση εκτός εκμεταλλεύσεως

17 .....

10.99.99

Εδαφικές εκτάσεις είναι τα οικόπεδα, γήπεδα, αγροτεμάχια, δάση, ορυχεία, μεταλλεία, λατομεία, οι φυτείες και γενικά οποιαδήποτε έκταση γης της οποίας η κυριότητα ανήκει στην οικονομική μονάδα.

Οι εδαφικές εκτάσεις διακρίνονται σ' εκείνες που έχουν απεριόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής, όπως π.χ. είναι τα οικόπεδα, γήπεδα ή τα αγροτεμάχια, και σ' αυτές που η διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους είναι περιορισμένη και για το λόγο αυτό η αξία τους είναι αποσβεστέα. Στην τελευταία αυτή κατηγορία ανήκουν π.χ. τα ορυχεία, μεταλλεία και λατομεία.

Στο κωδικό 10.00 «γήπεδα - οικόπεδα» παρακολουθούνται οι εκτάσεις γης πάνω στις οποίες έχουν κατασκευαστεί και οργανωθεί τα εργοστάσια ή εργοτάξια της οικονομικής μονάδας ή έχουν ανεγερθεί λοιπά κτίρια και εγκαταστάσεις αυτής (π.χ. για γραφεία, καταστήματα ή κατοικίες), καθώς και εκείνες που προορίζονται για την εξυπηρέτηση παρόμοιων σκοπών.

Στους λογαριασμούς 10.01 «ορυχεία», 10.02 «μεταλλεία» και 10.03 «λατομεία» παρακολουθούνται οι ιδιόκτητες εκτάσεις γης, από τις οποίες, με κατάλληλα τεχνικά μέσα, αντλείται ο υπόγειος ή επιφανειακός φυσικός πλούτος τους (π.χ. ορυκτά, μεταλλεύματα ή λατομικά προϊόντα).

Οι κωδικοί 10.01 και 10.02 δημιουργούνται ως εξής:

α. Με μεταφορά από το λογαριασμό 10.00 «γήπεδα - οικόπεδα» ή το 10.10 «γήπεδα - οικόπεδα εκτός εκμεταλλεύσεως» της αξίας κτήσεως των ιδιόκτητων γηπέδων τα οποία χαρακτηρίζονται από αρμόδια Αρχή ως ορυχεία ή μεταλλεία έπειτα από χορήγηση σχετικής άδεια εκμεταλλεύσεώς τους. Η μεταφορά γίνεται τη στιγμή που αρχίζει η εκμετάλλευσή τους,

ενώ πριν από αυτή η παρακολούθηση των χαρακτηρισμένων ως ορυχείων ή μεταλλείων ιδιόκτητων γηπέδων γίνεται στους λογαριασμούς 10.11 ή 10.12.

β. Με καταχώριση της αξίας κτήσεως των αγορασμένων ή με άλλο νόμιμο τρόπο αποκτημένων (π.χ. με εισφορά σε είδος) ορυχείων ή μεταλλείων, δηλαδή των γηπέδων τα οποία είναι ήδη χαρακτηρισμένα, με σχετική άδεια αρμόδιας Αρχής, ως ορυχεία ή μεταλλεία και τα οποία, μαζί με την άδεια αυτή, αποκτούνται κατά πλήρη κυριότητα.

γ. Με μεταφορά από τον 10.11 «ορυχεία εκτός εκμεταλλεύσεως» ή το 10.12. «μεταλλεία εκτός εκμεταλλεύσεως» των ορυχείων ή μεταλλείων που ήταν εκτός εκμεταλλεύσεως, τη στιγμή που αρχίζει η εκμετάλλευσή τους.

Η παραπάνω (α-γ) αξία κτήσεως των ορυχείων και μεταλλείων αποσβένεται σύμφωνα με όσα προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία. Αν από τις διατάξεις του νόμου δεν ορίζεται αλλιώς, ως αποσβεστέα αξία θεωρείται εκείνη που προκύπτει μετά την αφαίρεση της υπολειμματικής αξίας από την αξία κτήσεως. Όσα καθορίζονται παραπάνω για τα ορυχεία και μεταλλεία ισχύουν ανάλογα και για τις πετρελαιοπηγές, καθώς και για άλλες παρόμοιες περιπτώσεις (π.χ. πηγές φυσικών αερίων ή ιαματικών νερών).

Στο λογαριασμό 16.02 «δικαιώματα (π.χ. παραχωρήσεις) εκμεταλλεύσεως ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων» παρακολουθείται η αξία κτήσεως του δικαιώματος εκμεταλλεύσεως του ορυχείου ή μεταλλείου, δηλαδή του εμπράγματος δικαιώματος της «μεταλλιοκτησίας», το οποίο αποσβένεται σύμφωνα με όσα ορίζονται από τη σχετική νομοθεσία. Σε υπολογαριασμό του 16.02 παρακολουθούνται και τα σχετικά έξοδα τα οποία πραγματοποιούνται για τη χορήγηση, από αρμόδια Αρχή, του δικαιώματος εκμεταλλεύσεως ορυχείου ή μεταλλείου που βρίσκεται σε ιδιόκτητο έδαφος, εφόσον τα έξοδα αυτά είναι αξιόλογα. Η κρίση για την αξιολόγηση αυτή αφήνεται στην οικονομική μονάδα.

Τα έξοδα που πραγματοποιούνται για έρευνες ανευρέσεως ή αξιοποιήσεως ορυχείου ή μεταλλείου παρακολουθούνται στο 16.11 «έξοδα ερευνών ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων». Τα έξοδα αυτά αποσβένονται σύμφωνα με όσα ορίζονται από τη σχετική νομοθεσία.

Στο λογαριασμό 10.03 «λατομεία» παρακολουθούνται οι ιδιόκτητες εκτάσεις γης, από τις οποίες, με κατάλληλα τεχνικά μέσα, γίνεται εξόρυξη λατομικών προϊόντων.

Λατομικά προϊόντα είναι τα ορυκτά εκείνα τα οποία δε χαρακτηρίζονται ως μεταλλεύματα από τη νομοθεσία περί μεταλλείων, όπως είναι ιδίως τα διάφορα πετρώματα, τα μάρμαρα, οι κοινοί λίθοι, τα κονιάματα και τα χρώματα.

Στους κωδικούς 10.04 «αγροί», 10.05 «φυτείες» και 10.06 «δάση» παρακολουθούνται οι καλλιεργήσιμες καθώς και οι με οποιοδήποτε άλλο φυσικό τρόπο εκμεταλλεύσιμες εκτάσεις γης.

Στους λογαριασμούς 10.10 έως και 10.16 παρακολουθούνται οι εδαφικές εκτάσεις οι οποίες δε χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας, ούτε και για τις παρεπόμενες ασχολίες αυτής.

Οι εδαφικές εκτάσεις παρακολουθούνται στους οικείους υπολογαριασμούς του 10 με καταχώριση σ' αυτούς της αξίας κτήσεώς τους (αγοράς, εκτιμήσεως όταν πρόκειται για συγχώνευση ή εισφορά σε είδος) ή της αξίας η οποία προκύπτει έπειτα από νόμιμη αναπροσαρμογή της αξίας κτήσεως.

Τα έξοδα κτήσεως των εδαφικών εκτάσεων (π.χ. φόροι μεταβιβάσεως, συμβολαιογραφικά και μεσιτικά) καταχωρούνται και παρακολουθούνται στο λογαριασμό 16.14 «έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων».

Τα έξοδα διαμορφώσεως των γηπέδων και άλλων εδαφικών εκτάσεων, τα οποία προσδίνουν αξία σ' αυτές επειδή τα σχετικά έργα (π.χ. εκβραχισμοί ή ισοπεδώσεις) δε φθείρονται, φέρονται σε αύξηση της αξίας κτήσεώς τους. Αν τα έργα αυτά φθείρονται και συνεπώς αποσβένονται, με την προϋπόθεση ότι τα σχετικά έξοδα δεν έχουν περιληφθεί στο κόστος κτιρίων ή τεχνικών έργων σαν κόστος υποδομής της κατασκευής τους, καταχωρούνται και παρακολουθούνται στο κωδικό 11.03 «υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων».

Τα γήπεδα-οικόπεδα και άλλες εδαφικές εκτάσεις δε φθείρονται από τη χρήση τους ή την πάροδο του χρόνου και για το λόγο αυτό δεν αποσβένονται. Όταν όμως για τις εδαφικές αυτές εκτάσεις υπάρχει κίνδυνος οικονομικής απαξιώσεως και υποτιμήσεως, για τις ειδικές αυτές περιπτώσεις, σχηματίζεται ειδική πρόβλεψη, η οποία καταχωρείται στο λογαριασμό 44.10 «προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων πάγιων στοιχείων», με χρέωση του λογαριασμού 83.10.

Σε περίπτωση εκποίησης μη οικοδομημένης εδαφικής εκτάσεως (π.χ. γηπέδου - οικοπέδου) ισχύουν τα παρακάτω:

α. Στην πίστωση του οικείου λογαριασμού της εδαφικής εκτάσεως καταχωρούνται το τίμημα πώλησεως του πωλητήριου συμβολαίου και η τυχόν σχηματισμένη πρόβλεψη για υποτίμηση της πωλούμενης εκτάσεως (από το λογαριασμό 44.10). Στη χρέωση του ίδιου λογαριασμού φέρονται τα τυχόν έξοδα που δημιουργούνται για την πραγματοποίηση της πώλησεως.

β. Στη χρέωση του οικείου λογαριασμού της εδαφικής εκτάσεως μεταφέρονται, επίσης, το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων κτήσεως και των τυχόν εξόδων διαμορφώσεώς της. Οι μεταφορές αυτές γίνονται από τους 16.14 και 11.03, αντίστοιχα, στους οποίους προηγουμένως μεταφέρονται, από τους 16.99.14 και 11.99.03, οι διενεργημένες αποσβέσεις.

γ. Το αποτέλεσμα που προκύπτει μετά από τις παραπάνω καταχωρήσεις και μεταφορές μεταφέρεται στο λογαριασμό 81.02.00 «ζημίες από εκποίηση ακινήτων», όταν είναι ζημία, ή στο λογαριασμό 81.03.00 «κέρδη από εκποίηση ακινήτων», όταν είναι κέρδος.

## **1.2.2 Λογαριασμός 11 «Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων - Τεχνικά έργα»**

### **11 ΚΤΙΡΙΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ - ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ**

#### **11.00 Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων**

#### **11.01 Τεχνικά έργα εξυπηρετήσεως μεταφορών**

#### **11.02 Λοιπά τεχνικά έργα**

#### **11.03 Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων**

#### **11.04 .....**

#### **11.07 Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων**

#### **11.08 Τεχνικά έργα εξυπηρετήσεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων**

#### **11.09 Λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων**

#### **11.10 Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων**

#### **11.11 .....**

11.14 Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων εκτός εκμεταλλεύσεως

11.15 Τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως

11.16 Λοιπά τεχνικά έργα εκτός εκμεταλλεύσεως

11.17 Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων εκτός εκμεταλλεύσεως

11.18 .....

11.21 Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

11.22 Τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

11.23 Λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

11.24 Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

11.25 .....

.....

11.99 Αποσβεσμένα κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων - Τεχνικά έργα

11.99.00 Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων

01 Αποσβεσμένα τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών

02 Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα

03 Αποσβεσμένες διαμορφώσεις γηπέδων

04 .....

07 Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων

08 Αποσβεσμένα τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων

09 Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων

10 Αποσβεσμένες διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων

11 .....



14 Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων εκτός εκμεταλλεύσεως

15 Αποσβεσμένα τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως

16 Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα εκτός εκμεταλλεύσεως

17 Αποσβεσμένες διαμορφώσεις γηπέδων εκτός εκμεταλλεύσεως

18 .....

21 Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

22 Αποσβεσμένα τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

23 Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

24 Αποσβεσμένες διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

25 .....

.....

11.99.99

Κτίρια είναι οι οικοδομικές κατασκευές που γίνονται με τη χρησιμοποίηση δομικών υλικών και προορίζονται για κατοικίες, βιομηχανοστάσια, αποθήκες ή οποιαδήποτε άλλη εκμετάλλευση ή δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας.

Εγκαταστάσεις κτιρίων είναι πρόσθετες εγκαταστάσεις, όπως ηλεκτρικές, υδραυλικές, μηχανολογικές, κλιματιστικές, τηλεπικοινωνιακές, αποχετεύσεως, πνευματικής ή μη μεταφοράς, ενδοσυνεννοήσεως και άλλες, οι οποίες είναι συνδεδεμένες με το κτίριο κατά τέτοιο τρόπο, ώστε ο αποχωρισμός τους να μην είναι δυνατό να γίνει εύκολα και χωρίς βλάβη της ουσίας τους ή του κτιρίου. Οι εγκαταστάσεις αυτές παρακολουθούνται στους ίδιους υπολογαριασμούς του 11.00 στους οποίους παρακολουθούνται τα κτίρια στα οποία είναι ενσωματωμένες ή συνδεδεμένες.

Τεχνικά έργα είναι μόνιμες, κατά κανόνα, τεχνικές κατασκευές με τις οποίες τροποποιείται το φυσικό περιβάλλον με σκοπό την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων της οικονομικής μονάδας (π.χ. δρόμοι, πλατείες, λιμάνια, φράγματα, λίμνες, διώρυγες, περιφράξεις, σήραγγες, γέφυρες, αεροδρόμια ή στάδια).

Στο λογαριασμό 11.01 «τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών» παρακολουθούνται όσα από τα έργα αυτά εξυπηρετούν τις μεταφορές της οικονομικής μονάδας. Τα τεχνικά έργα που εξυπηρετούν άλλους σκοπούς παρακολουθούνται στο λογαριασμό 11.02 «λοιπά τεχνικά έργα».

Στο λογαριασμό 11.03 «υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων» παρακολουθούνται οι δαπάνες διαμορφώσεως γηπέδων και άλλων εδαφικών εκτάσεων, όταν συντρέχουν οι εξής δύο βασικές προϋποθέσεις: α) οι δαπάνες αυτές δεν πρέπει να έχουν περιληφθεί στο κόστος κτιρίων ή τεχνικών έργων σαν κόστος υποδομής της κατασκευής τους και β) οι διαμορφώσεις να φθείρονται και για το λόγο αυτό να αποσβένονται.

Στους κωδικούς 11.07 «κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων», 11.08 «τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων», 11.09 «λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων» και 11.10 «υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων» παρακολουθούνται τα κτίρια και τεχνικά έργα που κατασκευάζονται, καθώς και τα έξοδα που γίνονται σε ακίνητα κυριότητας τρίτων, όταν η οικονομική μονάδα έχει δικαίωμα χρήσεως για ορισμένο χρόνο που καθορίζεται συμβατικά, μετά την πάροδο του οποίου τα εν λόγω έργα (π.χ. κτίρια ή διαμορφώσεις) περιέρχονται στον κύριο του ακινήτου χωρίς αντάλλαγμα. Στους λογαριασμούς αυτούς καταχωρούνται: α) το κόστος ανεγέρσεως κτιρίων και τεχνικών έργων, β) το κόστος διαμορφώσεων, βελτιώσεων και προσθηκών πάνω σε κτίρια και τεχνικά έργα και γ) τα έξοδα διαμορφώσεως εδαφικών εκτάσεων.

Τα κτίρια και τα τεχνικά έργα που κατασκευάζονται από την οικονομική μονάδα σε ακίνητα τρίτων, καθώς και τα έξοδα που πραγματοποιούνται γι' αυτά, αποσβένονται ανάλογα με το χρόνο της συμβατικής χρησιμοποίησής τους, με τον όρο ότι ο συντελεστής αποσβέσεως που προσδιορίζεται με βάση το χρόνο χρησιμοποίησεως δε θα είναι μικρότερος από το συντελεστή που εφαρμόζεται σε ομοειδή ιδιόκτητα πάγια στοιχεία.

Στους 11.14 έως και 11.17 καθώς και 11.21 έως και 11.24 παρακολουθούνται τα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων και τα τεχνικά έργα τα οποία δε χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις

ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας, ούτε και για τις παρεπόμενες ασχολίες της.

Τα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων και τα τεχνικά έργα παρακολουθούνται στους οικείους υπολογαριασμούς του 11 έπειτα από καταχώριση σ' αυτούς:

α) της αξίας κτήσεώς τους (αγοράς, εκτιμήσεως όταν πρόκειται για συγχώνευση ή εισφορά σε είδος) ή της αξίας που προκύπτει μετά από νόμιμη αναπροσαρμογή της αξίας κτήσεως και β) του κόστους κατασκευής τους, όταν πρόκειται για ιδιοκατασκευές, το οποίο προκύπτει από το λογαριασμό 15.01 «κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων - τεχνικά έργα υπό εκτέλεση».

Τα έξοδα κτήσεως των κτιρίων - τεχνικών έργων (π.χ. φόροι μεταβιβάσεως, συμβολαιογραφικά και μεσιτικά) καταχωρούνται και παρακολουθούνται στο λογαριασμό 16.14 «έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων».

Η αξία κτήσεως των κτιρίων και τεχνικών έργων προσαυξάνεται με την αξία των επεκτάσεων ή προσθηκών και βελτιώσεων που γίνονται κάθε φορά.

Σε περίπτωση εκποίησης ακινήτου ισχύουν τα ακόλουθα:

α. Στην πίστωση του οικείου λογαριασμού του κτιρίου ή του τεχνικού έργου καταχωρείται το τίμημα πώλησεως του πωλητηρίου συμβολαίου και στη χρέωσή του καταχωρούνται τα έξοδα που τυχόν δημιουργούνται για την επίτευξη της πώλησεως.

β. Στη χρέωση του ίδιου λογαριασμού μεταφέρονται η αξία κτήσεως του αντίστοιχου γηπέδου ή άλλης εδαφικής εκτάσεως και το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων διαμορφώσεως του γηπέδου (δηλαδή το υπόλοιπο του λογαριασμού 11.03 που προκύπτει μετά τη μεταφορά στο λογαριασμό αυτό των αποσβέσεων του λογαριασμού 11.99.03). Στην πίστωση του ίδιου λογαριασμού μεταφέρεται η τυχόν σχηματισμένη πρόβλεψη για υποτίμηση του πωλούμενου γηπέδου (από το λογαριασμό 44.10).

γ. Στην πίστωση του ίδιου λογαριασμού μεταφέρονται οι αποσβέσεις που διενεργήθηκαν μέχρι την πώληση και στη χρέωσή του μεταφέρεται το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων κτήσεως του ακινήτου (δηλαδή το υπόλοιπο του 16.14 που προκύπτει μετά τη μεταφορά στο λογαριασμό αυτό των αποσβέσεων του 16.99.14).

δ. Το αποτέλεσμα που προκύπτει μετά από τις παραπάνω καταχωρήσεις και μεταφορές μεταφέρεται στο λογαριασμό 81.02.00 «ζημίες από εκποίηση ακινήτων» ή 81.02.01 «ζημίες από εκποίηση τεχνικών έργων», όταν είναι ζημία, ή στο λογαριασμό 81.03.00 «κέρδη από εκποίηση ακινήτων» ή 81.03.01 «κέρδη από εκποίηση τεχνικών έργων», όταν είναι κέρδος.

Σε περίπτωση κατεδαφίσεως κτιρίου, το οποίο δεν έχει αποσβεστεί ολοκληρωτικά, η αναπόσβεστη αξία του μεταφέρεται στη χρέωση του λογαριασμού 16.19 «λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως».

Τα έξοδα κατεδαφίσεως παλαιού κτιρίου καταχωρούνται στο λογαριασμό 11.03 «υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων», εκτός αν επακολουθεί ανέγερση νέου κτιρίου, οπότε τα έξοδα αυτά προσαυξάνουν το κόστος ανεγέρσεώς του. Οι αποζημιώσεις που τυχόν καταβάλλονται σε μισθωτές του υπό κατεδάφιση παλαιού κτιρίου προσαυξάνουν το κόστος ανεγέρσεως του νέου.

### **1.2.3 Λογαριασμός 12 «Μηχανήματα - Τεχνικές εγκαταστάσεις - Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός»**

## **12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΛΟΙΠΟΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ**

### **12.00 Μηχανήματα**

#### **12.01 Τεχνικές εγκαταστάσεις**

#### **12.02 Φορητά μηχανήματα «χειρός»**

#### **12.03 Εργαλεία**

#### **12.04 Καλούπια - Ιδιοσκευεές**

#### **12.05 Μηχανολογικά όργανα**

#### **12.06 Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός**

#### **12.07 Μηχανήματα σε ακίνητα τρίτων**

#### **12.08 Τεχνικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων**

#### **12.09 Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός σε ακίνητα τρίτων**

12.10 Μηχανήματα εκτός εκμεταλλεύσεως

12.11 Τεχνικές εγκαταστάσεις εκτός εκμεταλλεύσεως

12.12 Φορητά μηχανήματα «χειρός» εκτός εκμεταλλεύσεως

12.13 Εργαλεία εκτός εκμεταλλεύσεως

12.14 Καλούπια - Ιδιοσυσκευές εκτός εκμεταλλεύσεως

12.15 Μηχανολογικά όργανα εκτός εκμεταλλεύσεως

12.16 Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός εκτός εκμεταλλεύσεως

12.17 Μηχανήματα σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

12.18 Τεχνικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

12.19 Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

.....

12.90 Μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός στον ΟΛΔΥ για εκποίηση  
(Γνωμ. 253/2243/1995)

.....

12.99 Αποσβεσμένα μηχανήματα - τεχνικές εγκαταστάσεις - λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός

12.99.00 Αποσβεσμένα μηχανήματα

01 Αποσβεσμένες τεχνικές εγκαταστάσεις

02 Αποσβεσμένα φορητά μηχανήματα «χειρός»

03 Αποσβεσμένα εργαλεία

04 Αποσβεσμένα καλούπια - ιδιοσυσκευές

05 Αποσβεσμένα μηχανολογικά όργανα

06 Αποσβεσμένος λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός

07 Αποσβεσμένα μηχανήματα σε ακίνητα τρίτων

08 Αποσβεσμένες τεχνικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων

09 Αποσβεσμένος λοιπός μηχανολογ. εξοπλισμός σε ακίνητα τρίτων

10 Αποσβεσμένα μηχανήματα εκτός εκμεταλλεύσεως

11 Αποσβεσμένες τεχνικές εγκαταστάσεις εκτός εκμεταλλεύσεως

12 Αποσβεσμένα φορητά μηχανήματα «χειρός» εκτός εκμεταλλεύσεως

13 Αποσβεσμένα εργαλεία εκτός εκμεταλλεύσεως

14 Αποσβεσμένα καλούπια - ιδιοσυσκευές εκτός εκμεταλλεύσεως

15 Αποσβεσμένα μηχανολογικά όργανα εκτός εκμεταλλεύσεως

16 Αποσβεσμένος λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός εκτός εκμεταλλεύσεως

17 Αποσβεσμένα μηχανήματα σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

18 Αποσβεσμένες τεχνικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

19 Αποσβεσμένος λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

12.99.20 .....

.....

12.99.99.....

Στο κωδικό 12.00 παρακολουθούνται τα μηχανήματα της οικονομικής μονάδας, δηλαδή οι μηχανολογικές κατασκευές, μόνιμα εγκαταστημένες ή κινητές, οι οποίες χρησιμεύουν για να αποσπών από τη φύση, να επεξεργάζονται ή να μετασχηματίζουν υλικά αγαθά ή για να παράγουν υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο δραστηριότητάς της.

Στο λογαριασμό 12.01 παρακολουθούνται οι τεχνικές εγκαταστάσεις της οικονομικής μονάδας, δηλαδή τεχνικές κατασκευές και γενικά τεχνολογικές διευθετήσεις που γίνονται για τη μόνιμη εγκατάσταση μηχανημάτων και τη σύνδεσή τους στο παραγωγικό κύκλωμά της.

Στον ίδιο λογαριασμό παρακολουθούνται και οι κάθε είδους εγκαταστάσεις της οικονομικής μονάδας, οι οποίες, χωρίς να συσχετίζονται με τα μηχανήματα, έχουν σχέση με το παραγωγικό και γενικά με το λειτουργικό κύκλωμά της (π.χ. εγκαταστάσεις θερμάνσεως, υδραυλικές και τηλεφωνικές εγκαταστάσεις ή αποθηκευτικές δεξαμενές), με την προϋπόθεση ότι δεν είναι συνδεδεμένες με τις κτιριακές εγκαταστάσεις ή είναι συνδεδεμένες με αυτές, αλλά κατά τρόπο που ο αποχωρισμός τους είναι δυνατό να συντελεστεί εύκολα και χωρίς βλάβη της ουσίας τους ή των κτιριακών εγκαταστάσεων.

Στον 12.02 παρακολουθούνται τα φορητά μηχανήματα «χειρός», δηλαδή τα φορητά μικρομηχανήματα που έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος και μικρότερη από την παραγωγική ζωή των μηχανημάτων του λογαριασμού 12.00.

Στο 12.03 παρακολουθούνται τα εργαλεία, δηλαδή τα μηχανολογικά και άλλης φύσεως αντικείμενα που χρησιμοποιούνται με το χέρι και έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος. Τα μικροεργαλεία που αποσβένονται εφάπαξ στη χρήση που θα χρησιμοποιηθούν παρακολουθούνται στον κωδικό 25.00 «μικρά εργαλεία».

Στο λογαριασμό 12.04 παρακολουθούνται τα καλούπια και οι ιδιοσυσκευές της οικονομικής μονάδας, δηλαδή οι μηχανολογικές και άλλης φύσεως κατασκευές, οι οποίες προσαρμόζονται στα καθ' αυτό μηχανήματα για την παραγωγή εξειδικευμένων αντικειμένων, αποχωρίζονται από αυτά μετά από την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου και παραμένουν σε αδράνεια μέχρι να επαναχρησιμοποιηθούν (π.χ. καλούπια, μήτρες ή κεφαλές).

Στο 12.05 παρακολουθούνται τα διάφορα μηχανολογικά όργανα, π.χ. μετρήσεων, πειραματισμών ή ελέγχων.

Στο λογαριασμό 12.06 παρακολουθείται ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός της οικονομικής μονάδας ο οποίος δεν είναι δυνατό να ενταχθεί σε μια από τις κατηγορίες εξοπλισμού των λογαριασμών 12.00-12.05.

Στους κωδικούς 12.07, 12.08 και 12.09 παρακολουθούνται τα μηχανήματα, οι εγκαταστάσεις και ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός της οικονομικής μονάδας, που έχουν εγκατασταθεί σε ακίνητα τρίτων και που, μετά παρέλευση ορισμένου χρόνου, συμβατικά καθορισμένου, η κυριότητά τους περιέρχεται στους κυρίους των ακινήτων χωρίς αντάλλαγμα.

Στους κωδικούς 12.10 έως και 12.19 παρακολουθούνται τα μηχανήματα, οι τεχνικές εγκαταστάσεις και ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός, όταν δε χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας, ούτε και για τις παρεπόμενες ασχολίες της. Στους ίδιους λογαριασμούς παρακολουθούνται και τα μηχανήματα και άλλα πάγια τα οποία θεωρούνται ως οριστικά εκτός εκμεταλλεύσεως, είτε έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί, οπότε η παρακολούθησή τους γίνεται με μία λογιστική μονάδα, είτε δεν έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί, οπότε η παρακολούθησή τους γίνεται με την αξία κτήσεώς τους.

Πριν από τη μεταφορά της αξίας, π.χ. των μηχανημάτων, στους οικείους λογαριασμούς εκτός εκμεταλλεύσεως, προηγείται η μεταφορά των αποσβέσεων, είτε στην πίστωση των οικείων υπολογαριασμών του 12, όταν έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί, είτε στους οικείους υπολογαριασμούς αποσβέσεων, π.χ. των μηχανημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως του 12.99, όταν δεν έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί.

Τα μηχανήματα, οι τεχνικές εγκαταστάσεις και ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός παρακολουθούνται στους οικείους υπολογαριασμούς του 12 έπειτα από καταχώριση σ' αυτούς: α) της αξίας κτήσεώς τους (αγοράς, εκτιμήσεως όταν πρόκειται για συγχώνευση ή εισφορά σε είδος), η οποία προσανξάνεται με τα ειδικά έξοδα αγοράς, όπως τα έξοδα εγκαταστάσεως και συναρμολογήσεως (μέχρι να τεθούν σε κατάσταση λειτουργίας) ή της αξίας η οποία προκύπτει μετά από νόμιμη αναπροσαρμογή της αξίας κτήσεως και β) του κόστους κατασκευής τους, όταν πρόκειται για ιδιοκατασκευές, το οποίο προκύπτει από το λογαριασμό 15.02 «μηχανήματα - τεχνικές εγκαταστάσεις - λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός υπό εκτέλεση» και το οποίο προσανξάνεται με τα έξοδα εγκαταστάσεως και συναρμολογήσεώς τους.

Η παραπάνω αξία κτήσεως προσανξάνεται με την αξία των επεκτάσεων ή προσθηκών και βελτιώσεων που γίνονται κάθε φορά.

Σε περίπτωση πωλήσεως μηχανήματος και γενικά περιουσιακού στοιχείου του λογαριασμού 12 ισχύουν τα εξής:

α. Στην πίστωση του οικείου λογαριασμού, π.χ. του μηχανήματος, καταχωρείται το τίμημα πωλήσεως και στη χρέωσή του καταχωρούνται τα έξοδα που τυχόν δημιουργούνται για την επίτευξη της πωλήσεως.



β. Στην πίστωση του ίδιου λογαριασμού μεταφέρονται οι αποσβέσεις που διενεργήθηκαν μέχρι την πώληση.

γ. Το αποτέλεσμα που προκύπτει μετά από τις παραπάνω καταχωρήσεις και μεταφορές μεταφέρεται στο λογαριασμό 81.02.02 «ζημίες από εκποίηση μηχανημάτων - τεχνικών εγκαταστάσεων - λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού», όταν είναι ζημία, ή στο λογαριασμό 81.03.02 «κέρδη από εκποίηση μηχανημάτων - τεχνικών εγκαταστάσεων - λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού», όταν είναι κέρδος.

Εάν συμβεί ολοκληρωτική αχρηστεύσεω ή καταστροφή, π.χ. μηχανημάτων τα οποία δεν έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί, η αναπόσβεστη αξία τους μεταφέρεται στη χρέωση του λογαριασμού 81.02.99 «λοιπές έκτακτες ζημίες».

#### **1.2.4 Λογαριασμός 13 «Μεταφορικά μέσα»**

### **13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ**

#### **13.00 Αυτοκίνητα λεωφορεία**

#### **13.01 Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα**

#### **13.02 Αυτοκίνητα φορτηγά - Ρυμούλκες - Ειδικής Χρήσεως**

#### **13.03 Σιδηροδρομικά οχήματα**

#### **13.04 Πλωτά μέσα**

#### **13.05 Εναέρια μέσα**

#### **13.06 Μέσα εσωτερικών μεταφορών**

#### **13.07 .....**

#### **13.09 Λοιπά μέσα μεταφοράς**

#### **13.10 Αυτοκίνητα λεωφορεία εκτός εκμεταλλεύσεως**

#### **13.11 Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα εκτός εκμεταλλεύσεως**

#### **13.12 Αυτοκίνητα φορτηγά - Ρυμούλκες - Ειδικής χρήσεως εκτός εκμεταλλεύσεως**

13.13 Σιδηροδρομικά οχήματα εκτός εκμεταλλεύσεως

13.14 Πλωτά μέσα εκτός εκμεταλλεύσεως

13.15 Εναέρια μέσα εκτός εκμεταλλεύσεως

13.16 Μέσα εσωτερικών μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως

13.17 .....

13.19 Λοιπά μέσα μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως

.....

13.90 Μεταφορικά μέσα στον ΟΔΔΥ για εκποίηση (Γνωμ. 253/2243/1995)

.....

13.99 Αποσβεσμένα μέσα μεταφοράς

13.99.00 Αποσβεσμένα αυτοκίνητα λεωφορεία

01 Αποσβεσμένα λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα

02 Αποσβεσμένα φορτηγά - Ρυμούλκες - Ειδικής χρήσεως

03 Αποσβεσμένα σιδηροδρομικά οχήματα

04 Αποσβεσμένα πλωτά μέσα

05 Αποσβεσμένα εναέρια μέσα

06 Αποσβεσμένα μέσα εσωτερικών μεταφορών

07 .....

09 Αποσβεσμένα λοιπά μέσα μεταφοράς

10 Αποσβεσμένα αυτοκίνητα λεωφορεία εκτός εκμεταλλεύσεως

11 Αποσβεσμένα λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα εκτός εκμεταλλεύσεως

12 Αποσβεσμένα αυτοκίνητα φορτηγά - Ρυμούλκες - Ειδικής χρήσεως εκτός εκμεταλλεύσεως

13 Αποσβεσμένα σιδηροδρομικά οχήματα εκτός εκμεταλλεύσεως

14 Αποσβεσμένα πλωτά μέσα εκτός εκμεταλλεύσεως

15 Αποσβεσμένα εναέρια μέσα εκτός εκμεταλλεύσεως

16 Αποσβεσμένα μέσα εσωτερικών μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως

17 .....

19 Αποσβεσμένα λοιπά μέσα μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως

13.99.20 .....

.....

13.99.99

Στους οικείους υπολογαριασμούς του 13 παρακολουθούνται τα κάθε είδους οχήματα με τα οποία η οικονομική μονάδα διενεργεί μεταφορές και μετακινήσεις του προσωπικού και των υλικών αγαθών της (π.χ. εμπορευμάτων, έτοιμων προϊόντων ή υλικών), είτε μέσα στους χώρους εκμεταλλεύσεως, είτε έξω από αυτούς.

#### **1.2.5 Λογαριασμός 14 «Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός»**

### **14 ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ**

**14.00 Έπιπλα**

**14.01 Σκεύη**

**14.02 Μηχανές γραφείων**

**14.03 Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα**

**14.04 Μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς**

**14.05 Επιστημονικά όργανα**

**14.06 Ζώα για πάγια εκμετάλλευση (γεωργικών και κτηνοτροφικών επιχ/σεων)**

14.07 .....

**14.08 Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών**

14.09 Λοιπός εξοπλισμός

14.10 Έπιπλα εκτός εκμεταλλεύσεως

14.11 Σκεύη εκτός εκμεταλλεύσεως

14.12 Μηχανές γραφείων εκτός εκμεταλλεύσεως

14.13 Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα εκτός εκμεταλλεύσεως

14.14 Μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως

14.15 Επιστημονικά όργανα εκτός εκμεταλλεύσεως

14.16 Ζώα για πάγια εκμετάλλευση εκτός εκμεταλλεύσεως

14.17 .....

14.18 Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών εκτός εκμεταλλεύσεως

14.19 Λοιπός εξοπλισμός εκτός εκμεταλλεύσεως

.....

14.90 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός στον ΟΔΔΥ για εκποίηση (Γνωμ. 253/2243/1995)

.....

14.99 Αποσβεσμένα έπιπλα και αποσβεσμένος λοιπός εξοπλισμός

14.99.00 Αποσβεσμένα έπιπλα

01 Αποσβεσμένα σκεύη

02 Αποσβεσμένες μηχανές γραφείων

03 Αποσβεσμένοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και αποσβεσμένα ηλεκτρονικά συγκροτήματα

04 Αποσβεσμένα μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς

05 Αποσβεσμένα επιστημονικά όργανα

06 Αποσβεσμένα ζώα για πάγια εκμετάλλευση

07 .....

08 Αποσβεσμένος εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών

- 09 Αποσβεσμένος λοιπός εξοπλισμός
- 10 Αποσβεσμένα έπιπλα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11 Αποσβεσμένα σκεύη εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12 Αποσβεσμένες μηχανές γραφείων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13 Αποσβεσμένοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και αποσβεσμένα ηλεκτρονικά συγκροτήματα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14 Αποσβεσμένα μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως
- 15 Αποσβεσμένα επιστημονικά όργανα εκτός εκμεταλλεύσεως
- 16 Αποσβεσμένα ζώα για πάγια εκμετάλλευση εκτός εκμεταλλεύσεως
- 17 .....
- 18 Αποσβεσμένος εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 19 Αποσβεσμένος λοιπός εξοπλισμός εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14.99.20 .....
- .....
- 14.99.99

Στους οικείους υπολογαριασμούς του 14 παρακολουθούνται τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός των διαφόρων κτιριακών χώρων της οικονομικής μονάδας (π.χ. γραφείων, εργοστασίων, εργαστηρίων, καταστημάτων ή αποθηκών).

Στον υπολογαριασμό 14.00 «έπιπλα» παρακολουθούνται τα κινητά αντικείμενα ή εκείνα που είναι εγκαταστημένα αλλά είναι δυνατό να αποχωριστούν εύκολα, και τα οποία προορίζονται για τη συμπλήρωση ή τον καλλωπισμό των κτιριακών χώρων και χρησιμοποιούνται, κατά κανόνα, από το προσωπικό της οικονομικής μονάδας στην οποία ανήκουν.

Στον υπολογαριασμό 14.01 «σκεύη» παρακολουθούνται τα διάφορα είδη εστίασεως, τα οποία χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση αναγκών εστιατορίων, κυλικείων, ξενοδοχείων κλπ. (π.χ. ψύκτες νερού, ψυγεία, ηλεκτρικοί φούρνοι ή σκεύη κουζίνας).

Στον 14.02 «μηχανές γραφείων» παρακολουθούνται οι κάθε είδους μηχανικές μηχανές γραφείων (π.χ. λογιστικές, αριθμομηχανές ή γραφομηχανές) της οικονομικής μονάδας.

Στον 14.03 «ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συστήματα» παρακολουθούνται τα κάθε είδους ηλεκτρονικά μηχανήματα που εξυπηρετούν τις ανάγκες της οικονομικής μονάδας, όπως π.χ. οι διερευνητές, οι ηλεκτρονικές λογιστικές μηχανές, οι ηλεκτρονικές οθόνες, οι διατρητικές μηχανές.

Στον υπολογαριασμό 14.04 «μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς» παρακολουθούνται τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία χρησιμοποιούνται ως μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς, έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος και αποσβένονται τμηματικά (π.χ. δεξαμενές, δοχεία, σιλό, κοντέινερ ή παλέτες).

Στον 14.05 «επιστημονικά όργανα» παρακολουθούνται τα φορητά μέσα με τα οποία εξασφαλίζονται οι αναγκαίες αναλύσεις, μετρήσεις και δοκιμές πάνω σε υλικά, δυνάμεις και διάφορες μορφές ενέργειας (π.χ. αντιδραστήρες, αποστακτήρες, ζυγοί ακριβείας, μετρητές αντοχής υλικού σε κρούσεις, εφελκυσμό ή θραύσεις, συσκευές τεχνητής δημιουργίας διαφόρων συνθηκών περιβάλλοντος ή συσκευές δημιουργίας κενού).

Στον κωδικό 14.06 «ζώα για πάγια εκμετάλλευση» παρακολουθούνται τα ζώα τα οποία προορίζονται για πάγια εκμετάλλευση, ιδίως από τις γεωργικές και κτηνοτροφικές οικονομικές μονάδες (π.χ. άλογα, βόδια, που χρησιμοποιούνται π.χ. για το όργανο αγρών ή για μεταφορές, αγελάδες που παρέχουν π.χ. τα νεογέννητα μοσχάρια ή το γάλα).

Στον υπολογαριασμό 14.08 «εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών» παρακολουθούνται τα κάθε είδους φορητά ή εγκαταστημένα μέσα τηλεπικοινωνιών (π.χ. τηλεφωνικά κέντρα, τηλεφωνικές συσκευές ή συσκευές τέλεξ).

1.2.6 λογαριασμός 15 «Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων»

**15 ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΠΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΤΗΣΕΩΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ**

15.00

15.01 Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων - Τεχνικά έργα υπό εκτέλεση

15.02 Μηχάνημα - Τεχνικές εγκαταστάσεις - Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός υπό εκτέλεση

15.03 Μεταφορικά μέσα υπό εκτέλεση

15.04 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός υπό εκτέλεση

15.05 .....

15.09 Προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων

15.10 .....

.....

15.99

Στο λογαριασμό 15 παρακολουθούνται τα ποσά τα οποία διαθέτονται για την κατασκευή νέων ενσώματων πάγιων στοιχείων, καθώς και τα ποσά τα οποία προκαταβάλλονται για την αγορά όμοιων στοιχείων. Το κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού υπόλοιπο του 15 απεικονίζει το μη ολοκληρωμένο κόστος των πάγιων στοιχείων, τα οποία μέχρι την ημέρα εκείνη, δεν είχαν παραληφθεί ή δεν είχε συντελεστεί η αποπεράτωσή τους.

Το κόστος κατασκευής των πάγιων στοιχείων τα οποία κατασκευάζονται από την οικονομική μονάδα με δικά της μέσα παρακολουθείται και προσδιορίζεται με τους λογαριασμούς παραγωγής της ομάδας 9, ή υπολογίζεται εξωλογιστικά, αν η οικονομική μονάδα δεν εφαρμόζει σύστημα αναλυτικής λογιστικής εκμεταλλεύσεως. Το κόστος που προσδιορίζεται με τον τρόπο αυτό καταχωρείται στη χρέωση των οικείων υπολογαριασμών του 15, με πίστωση των αντίστοιχων υπολογαριασμών του 78.00. Το κόστος αυτό παραμένει στους οικείους υπολογαριασμούς του 15 και κατά την επόμενη χρήση, κατά την οποία

προσαυξάνεται και με το κόστος που πραγματοποιείται μέσα στη νέα αυτή χρήση, και ούτω καθεξής, μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής, οπότε το συνολικό κόστος κατασκευής του πάγιου στοιχείου μεταφέρεται από τους οικείους υπολογαριασμούς του 15 στους οικείους λογαριασμούς των πάγιων στοιχείων (11-14 και 16).

Αν η κατασκευή του πάγιου στοιχείου ολοκληρώνεται μέσα στη χρήση που άρχισε η κατασκευή αυτή, το κόστος που προσδιορίζεται από τους λογαριασμούς παραγωγής της ομάδας 9 ή εξωλογιστικά, είναι δυνατό να καταχωρείται απευθείας στους οικείους λογαριασμούς των πάγιων στοιχείων (11-14 και 16), με πίστωση των αντίστοιχων υπολογαριασμών του 78.00.

Το κόστος κατασκευής των πάγιων στοιχείων τα οποία κατασκευάζονται από τρίτους με υλικά που παρέχονται από την οικονομική μονάδα προσδιορίζεται από τους οικείους υπολογαριασμούς του 15, στη χρέωση των οποίων καταχωρείται η αξία των υλικών που αγοράζονται και η αξία των τιμολογίων των τρίτων κατασκευαστών.

Στην περίπτωση κατά την οποία τα υλικά που αγοράζονται εισάγονται πρωτύτερα στις αποθήκες με καταχώρισή τους στους οικείους λογαριασμούς της ομάδας 2 και από τις αποθήκες αυτές παραδίνονται στους τρίτους, ή γενικά στην περίπτωση που τα υλικά χορηγούνται στους τρίτους από τις αποθήκες, η αξία των υλικών αυτών καταχωρείται στη χρέωση των οικείων υπολογαριασμών του 15, με πίστωση των αντίστοιχων υπολογαριασμών του 78.00.

Όταν η κατασκευή των πάγιων στοιχείων γίνεται από τρίτους, στους οποίους, εκτός από τη χορήγηση των υλικών, παρέχεται και συμπαράσταση των υπηρεσιών της οικονομικής μονάδας, η οποία συνεπάγεται πρόσθετο κόστος επιπλέον των υλικών, για τον προσδιορισμό του ολοκληρωμένου κόστους κατασκευής και για τη λειτουργία των σχετικών λογαριασμών ακολουθείται η διαδικασία της παραπάνω περιπτ. 2 (κατασκευή πάγιων στοιχείων από την οικονομική μονάδα).

Οι προκαταβολές που δίνονται σε κατασκευαστές πάγιων στοιχείων, καθώς και σε προμηθευτές υλικών κατασκευής ή προμηθευτές αυτούσιων όμοιων στοιχείων, καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 15.09 «προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων». Μετά τη λήψη του σχετικού τιμολογίου ή, προκειμένου για εισαγωγή από το εξωτερικό, μετά τον προσδιορισμό του κόστους αγοράς, πιστώνεται ο λογαριασμός 15.09 με



χρέωση άλλων υπολογαριασμών του 15 ή των οικείων λογαριασμών των πάγιων στοιχείων (11-14 και 16).

Παρέχεται η ευχέρεια στις οικονομικές μονάδες να παρακολουθούν τις προκαταβολές για κτήση πάγιων στοιχείων, ως εξής:

α. Οι προκαταβολές που δίνονται για εισαγωγή υλικών ή αυτούσιων πάγιων στοιχείων από το εξωτερικό, να παρακολουθούνται στο λογαριασμό 32.00 «παραγγελίες πάγιων στοιχείων».

β. Οι προκαταβολές που δίνονται σε προμηθευτές ή κατασκευαστές πάγιων στοιχείων του εσωτερικού, να παρακολουθούνται στον 50.08 «προμηθευτές εσωτερικού πάγιων στοιχείων».

γ. Στο τέλος κάθε χρήσεως το υπόλοιπο του 15 «ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων» και τα χρεωστικά υπόλοιπα των υπολογαριασμών των 32.00 «παραγγελίες πάγιων στοιχείων» και 50.08 «προμηθευτές εσωτερικού λογ/σμός πάγιων στοιχείων» εμφανίζονται στον ισολογισμό σε ένα ενιαίο κονδύλι.

### **1.2.7 Λογαριασμός 16 «Ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς αποσβέσεως»**

#### **16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ**

##### **16.00 Υπεραξία επιχειρήσεως (Goodwill)**

##### **16.01 Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας**

###### 16.01.00 Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

01 Άδειες παραγωγής και εκμεταλλεύσεως (Licences)

02 Σήματα

03 Μέθοδοι (Know How)

04 Πρότυπα

05 Σχέδια

###### 16.01.06

.....  
16.01.99

16.02 Δικαιώματα (όπως π.χ. παραχωρήσεις) εκμεταλλεύσεως ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων

16.03 Λοιπές παραχωρήσεις

16.04 Δικαιώματα χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων

16.05 Λοιπά δικαιώματα

.....

16.10 Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως

16.11 Έξοδα ερευνών ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων

16.12 Έξοδα λοιπών ερευνών

16.13 Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων

16.14 Έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων

16.15 Συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις πάγιων στοιχείων

Υποχρεωτική ανάπτυξη κατά πίστωση ή δάνειο

16.16 Διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών

16.17 Έξοδα αναδιοργανώσεως

16.17.00 Λογισμικά προγράμματα Η/Υ (Γνωμ. 142/1948/1993)

16.18 Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου

16.19 Λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως

.....

16.90 Έξοδα μετεγκαταστάσεως της επιχειρήσεως (Γνωμ. 260/2258/1995)

.....

16.98 Προκαταβολές κτήσεως ασώματων ακινητοποιήσεων

16.99 Αποσβεσμένες ασώματες ακινητοποιήσεις και αποσβεσμένα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως

16.99.00 Αποσβεσμένη υπεραξία επιχειρήσεως

01 Αποσβεσμένα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας

02 Αποσβεσμένα δικαιώματα (όπως π.χ. παραχωρήσεις) εκμεταλλεύσεως ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων

03 Αποσβεσμένες λοιπές παραχωρήσεις

04 Αποσβεσμένα δικαιώματα χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων

05 Αποσβεσμένα λοιπά δικαιώματα

....

10 Αποσβεσμένα έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως

11 Αποσβεσμένα έξοδα ερευνών ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων

12 Αποσβεσμένα έξοδα λοιπών ερευνών

13 Αποσβεσμένα έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων

14 Αποσβεσμένα έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων

15 .....

16 Αποσβεσμένες διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών

17 Αποσβεσμένα έξοδα αναδιοργανώσεως

18 Αποσβεσμένοι τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου

19 Αποσβεσμένα λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως

20 .....

....

90 Αποσβεσμένα έξοδα μετεγκατεστάσεως της επιχειρήσεως  
(Γνωμ.260/2258/1995)

.....

16.99.99

## I. Ασώματες ακινητοποιήσεις (άυλα πάγια στοιχεία)

Άυλα πάγια στοιχεία (ασώματες ακινητοποιήσεις) είναι τα ασώματα εκείνα οικονομικά αγαθά τα οποία είναι δεκτικά χρηματικής αποτιμήσεως και είναι δυνατό να αποτελέσουν αντικείμενο συναλλαγής, είτε αυτά μόνα, είτε μαζί με την οικονομική μονάδα. Τα άυλα πάγια στοιχεία αποκτούνται με σκοπό να χρησιμοποιούνται παραγωγικά για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ένα έτος, διακρίνονται δε στις εξής δύο κατηγορίες:

α. δικαιώματα, όπως π.χ. διπλώματα ευρεσιτεχνίας, εμποροβιομηχανικά σήματα ή πνευματική ιδιοκτησία.

β. πραγματικές καταστάσεις, ιδιότητες και σχέσεις, όπως π.χ. η πελατεία, η φήμη, η πίστη, η καλή οργάνωση της οικονομικής μονάδας ή η ειδίκευση στην παραγωγή ορισμένων αγαθών.

Στη δεύτερη αυτή κατηγορία ανήκουν τα στοιχεία τα οποία συνθέτουν, κατά κύριο λόγο, την έννοια του γνωστού όρου της «υπεραξίας» ή «φήμης και πελατείας» (Goodwill, Fonds de Commerce) της οικονομικής μονάδας και τα οποία προσδίνουν στη μονάδα που λειτουργεί παραγωγικά συνολική αξία μεγαλύτερη από εκείνη που προκύπτει από την αποτίμηση των επιμέρους περιουσιακών της στοιχείων.

Τα άυλα πάγια στοιχεία που αποκτούνται από τρίτους καταχωρούνται στους οικείους υπολογαριασμούς του 16 με την αξία κτήσεώς τους, ενώ εκείνα που δημιουργούνται από την οικονομική μονάδα απεικονίζονται λογιστικά, μόνο όταν για τη δημιουργία τους πραγματοποιούνται έξοδα και εφόσον τα έξοδα αυτά αποσβένονται τμηματικά και όχι εφάπαξ μέσα σε ένα χρόνο.

Στον κωδικό 16.00 «υπεραξία επιχειρήσεως (Goodwill)» παρακολουθείται η υπεραξία που δημιουργείται κατά την εξαγορά ή συγχώνευση ολόκληρης οικονομικής μονάδας και που είναι ίση με τη διαφορά μεταξύ του ολικού τιμήματος αγοράς και της πραγματικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών της στοιχείων. Στην περίπτωση συγχωνεύσεως η πραγματική αξία της οικονομικής μονάδας προσδιορίζεται κατά τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 9 του Ν. 2190/1920.

Η υπεραξία της οικονομικής μονάδας στηρίζεται στην εκτίμηση για την ικανότητά της να πραγματοποιεί υψηλά κέρδη λόγω κυρίως της καλής φήμης, της εκτεταμένης πελατείας, της μεγάλης πίστεως στην αγορά, της καλής οργανώσεως, της ιδιαίτερής της εξειδικεύσεως στην

παραγωγή ορισμένων αγαθών, της καλής προοπτικής αναπτύξεως του κλάδου στον οποίο ανήκει, των εξαιρετικών πλεονεκτημάτων της θέσεως όπου είναι εγκαταστημένη, της υψηλής στάθμης των στελεχών που απασχολεί (επιστημονική κατάρτιση, εμπειρία) και του κύρους, δυναμισμού και αποτελεσματικότητας του διοικητικού και διευθυντικού της μηχανισμού.

Η υπεραξία της οικονομικής μονάδας αποσβένεται, είτε εφάπαξ, είτε τμηματικά και ισόποσα σε περισσότερες από μία χρήσεις, οι οποίες δεν είναι δυνατό να υπερβαίνουν τα πέντε έτη.

Στο λογαριασμό 16.01 «δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας» παρακολουθούνται τα άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτούνται με αντάλλαγμα, είτε λόγω αγοράς, είτε λόγω παραγωγής από την ίδια την οικονομική μονάδα. Με την κατοχή και αξιοποίηση των στοιχείων αυτών η μονάδα αποκτάει πλεονεκτήματα μονοπωλιακής ή εξειδικευμένης δράσεως στην αγορά, για το χρονικό διάστημα που διαρκεί π.χ. η προστασία του σχετικού δικαιώματος ή η γνώση του τρόπου παραγωγής ενός προϊόντος ή της μεθόδου κατεργασίας υλικών.

Για την καταχώριση εξόδων αγοράς ή παραγωγής στον 16.01 αποτελεί προϋπόθεση η προσδοκία ότι τα δικαιώματα για τα οποία γίνονται έξοδα θα αποδώσουν αποτελέσματα στην οικονομική μονάδα. Απαγορεύεται η αποθεματοποίηση εξόδων στους υπολογαριασμούς του 16, όταν είναι βέβαιο ότι δεν προσδοκάται οποιοδήποτε αποτέλεσμα από την πραγματοποίηση των εξόδων αυτών.

Η αξία κτήσεως των άυλων περιουσιακών στοιχείων του λογαριασμού 16.01 αποσβένεται με ισόποση ετήσια απόσβεση μέσα στο χρόνο της παραγωγικής χρησιμότητας κάθε άυλου στοιχείου και, σε περίπτωση που το άυλο δικαίωμα έχει από το νόμο προστασία περιορισμένης διάρκειας, μέσα στο χρόνο της περιορισμένης αυτής διάρκειας.

Στους λογαριασμούς 16.02 «δικαιώματα (π.χ. παραχωρήσεις) εκμεταλλεύσεως ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων» και 16.03 «λοιπές παραχωρήσεις» παρακολουθείται η αξία, π.χ. κτήσεως, των δικαιωμάτων αυτών.

Στον 16.04 «δικαιώματα χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων» παρακολουθείται η αξία της εισφοράς κατά χρήση, στην οικονομική μονάδα, ενσώματων πάγιων στοιχείων, για ορισμένο χρόνο, η οποία καθορίζεται με νόμιμη διαδικασία εκτιμήσεως.

Η παραπάνω αξία εισφοράς κατά χρήση αποσβένεται με ισόποσες δόσεις μέσα στο χρόνο που καθορίζεται συμβατικά για τη χρησιμοποίηση κάθε άυλου πάγιου στοιχείου.

Στον 16.05 «λοιπά δικαιώματα» παρακολουθούνται τα άυλα εκείνα περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν εντάσσονται σε μία από τις προηγούμενες κατηγορίες των λογαριασμών 16.00-16.04, όπως είναι π.χ. τα μισθωτικά δικαιώματα.

Στην περίπτωση μισθωτικών δικαιωμάτων (δηλαδή μεταβιβάσεως από μισθωτή ακινήτου στην οικονομική μονάδα των μισθωτικών του δικαιωμάτων σε ορισμένο ακίνητο) που απορρέουν από σχετική σύμβαση μισθώσεως και το νόμο που ισχύει κάθε φορά, η αξία που καταβάλλεται στο μισθωτή αυτό ως αποζημίωση για τη μεταβίβαση των δικαιωμάτων του καταχωρείται στη χρέωση οικείου υπολογαριασμού του 16.05 και αποσβένεται σε ισόποσες δόσεις μέσα στο χρόνο ισχύος του μισθωτικού δικαιώματος.

Σε περίπτωση ολοκλήρωσεως της αποσβέσεως της αξίας κτήσεως άυλων περιουσιακών στοιχείων, μεταφέρονται από τους αντίστοιχους υπολογαριασμούς του 16.99 στους οικείους λογαριασμούς του 16 οι αποσβέσεις και έτσι οι λογαριασμοί αυτοί εξισώνονται.

Σε περίπτωση οριστικής παύσεως της χρησιμοποίησεως άυλου περιουσιακού στοιχείου, πριν ολοκληρωθεί η απόσβεση της αξίας κτήσεώς του, το αναπόσβεστο υπόλοιπο αυτής μεταφέρεται στη χρέωση του λογαριασμού 81.02.99 «λοιπές έκτακτες ζημιές».

## II. Έξοδα πολυετούς αποσβέσεως

Έξοδα πολυετούς αποσβέσεως είναι εκείνα που γίνονται για την ίδρυση και αρχική οργάνωση της οικονομικής μονάδας, την απόκτηση διαρκών μέσων εκμεταλλεύσεως, καθώς και για την επέκταση και αναδιοργάνωσή της. Τα έξοδα αυτά εξυπηρετούν την οικονομική μονάδα για μεγάλη χρονική περίοδο - οπωσδήποτε μεγαλύτερη από ένα έτος - και για το λόγο αυτό αποσβένονται τμηματικά.

Στον 16.10 «έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως» παρακολουθούνται τα έξοδα κατάρτισεως και δημοσιεύσεως του καταστατικού των οικονομικών μονάδων εταιρικής μορφής, τα έξοδα δημόσιας προβολής της ιδρύσεως, της καλύψεως του εταιρικού κεφαλαίου, της εκπονήσεως τεχνικών, εμπορικών και οργανωτικών μελετών, καθώς και τα έξοδα διοικήσεως που πραγματοποιούνται μέχρι την έναρξη της εκμεταλλεύσεως. Στον ίδιο λογαριασμό παρακολουθούνται και τα μεταγενέστερα (δηλαδή μετά την έναρξη της

παραγωγικής δράσεως) έξοδα που δημιουργούνται για την επέκταση της δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας.

Ειδικά, προκειμένου για έξοδα τεχνικών μελετών, αν το έργο για το οποίο πραγματοποιούνται κατασκευαστεί, τα έξοδα μελέτης του δεν καταχωρούνται στο λογαριασμό 16.10, αλλά ενσωματώνονται στο κόστος του έργου και αποσβένονται όπως αυτό.

Στον 16.11 «έξοδα ερευνών ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων» παρακολουθείται η αξία, π.χ., κτήσεως, των εξόδων αυτών.

Στο λογαριασμό 16.12 «έξοδα λοιπών ερευνών» παρακολουθούνται τα έξοδα που γίνονται για έρευνες σε άλλους κλάδους και τομείς δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας, εκτός από τα ορυχεία - μεταλλεία - λατομεία.

Στον 16.13 «έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων» παρακολουθούνται έξοδα, όπως π.χ. εκείνα που γίνονται για εκτυπώσεις ή ανακοινώσεις, όταν αυξάνεται το κεφάλαιο της οικονομικής μονάδας ή εκδίδεται από αυτή ομολογιακό δάνειο.

Στο λογαριασμό 16.14 «έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων» παρακολουθούνται όλα τα έξοδα που γίνονται για την απόκτηση των ενσώματων ή ασώματων ακινητοποιήσεων, όπως π.χ. είναι ο φόρος μεταβιβάσεως, τα συμβολαιογραφικά έξοδα, τα μεσιτικά και οι αμοιβές μελετητών ή δικηγόρων, τα οποία, σύμφωνα με όσα ορίζονται στους οικείους λογαριασμούς των ακινητοποιήσεων, δεν προσauξάνουν το κόστος κτήσεώς τους.

Στον 16.15 «συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις πάγιων στοιχείων» παρακολουθούνται σε υπολογαριασμούς κατά πίστωση ή δάνειο, οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την πληρωμή ή την αποτίμηση σε δραχμές των πιστώσεων ή δανείων σε ξένο νόμισμα, που συνάπτονται ειδικά και μόνο για την αγορά, κατασκευή ή εγκατάσταση πάγιων στοιχείων της οικονομικής μονάδας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρακάτω περίπτωση 23.

Στο λογαριασμό 16.16 «διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών» παρακολουθούνται οι διαφορές από τη διάθεση ομολογιών σε τιμή μικρότερη από την

ονομαστική τους, καθώς και οι διαφορές από την εξόφληση ομολογιών σε τιμή μεγαλύτερη από την ονομαστική τους.

Στον κωδικό 16.17 «έξοδα αναδιοργάνωσης» παρακολουθούνται τα έξοδα μελετών οικονομικής, εμπορικής, τεχνικής και διοικητικής αναδιοργάνωσης ριζικού χαρακτήρα, με τα οποία επιδιώκεται η κάλυψη νέων αναγκών που προκύπτουν από το μέγεθος της οικονομικής μονάδας σαν αποτέλεσμα σημαντικών επεκτάσεων του παραγωγικού της δυναμικού ή αλλαγών στην οργανωτική της δομή ή ριζικών μεταβολών στην εμπορική της δραστηριότητα.

Στον 16.18 «τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου» παρακολουθούνται οι τόκοι, μόνο της κατασκευαστικής περιόδου, πιστώσεων ή δανείων τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για κτήσεις πάγιων περιουσιακών στοιχείων.

Στον 16.19 «λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως» παρακολουθούνται τα έξοδα εκείνα που δεν εντάσσονται σε μία από τις προηγούμενες κατηγορίες των λογαριασμών 16.10-16.18, όπως π.χ. η αναπόσβεστη αξία κτιρίου σε περίπτωση κατεδαφίσεώς του .

Στο λογαριασμό 16.98 «προκαταβολές κτήσεως ασώματων ακινητοποιήσεων» παρακολουθούνται οι προκαταβολές που δίνονται για το λόγο αυτό.

Τα έξοδα των λογαριασμών 16.10, 16.12, 16.13, 16.14, 16.17, 16.18 και 16.19, αποσβένονται, είτε εφάπαξ κατά το έτος πραγματοποιήσεώς τους, είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μια πενταετία.

Οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές του 16.15, κατά πίστωση ή δάνειο, έπειτα από συμψηφισμό τυχόν πιστωτικών που μεταφέρονται από τον οικείο υπολογαριασμό του 44.15 «προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις πάγιων στοιχείων», αποσβένονται τμηματικά ανάλογα με την υπόλοιπη κανονική χρονική διάρκεια της πιστώσεως ή του δανείου ως εξής:

- Στο τέλος της κλειόμενης χρήσεως μεταφέρεται από τον οικείο κατά πίστωση ή δάνειο υπολογαριασμό του 16.15 στον 81.00.04 «συναλλαγματικές διαφορές» ποσό ίσο με το πηλίκον της διαιρέσεως του χρεωστικού υπολοίπου του οικείου υπολογαριασμού του 16.15 με τον αριθμό των ετών από τη λήξη της χρήσεως αυτής μέχρι τη λήξη της αντίστοιχης



πιστώσεως ή του αντίστοιχου δανείου. Για τον προσδιορισμό του ηλικίου της παραγράφου αυτής χρονική περίοδος μικρότερη από δώδεκα μήνες λογίζεται ως περίοδος ενός έτους.

- Σε περίπτωση που από την ημερομηνία χορηγήσεως της πιστώσεως ή του δανείου μέχρι την ημερομηνία ενάρξεως της παραγωγικής λειτουργίας των χρηματοδοτούμενων πάγιων στοιχείων μεσολαβεί κατασκευαστική περίοδος, η τμηματική μεταφορά του χρεωστικού υπολοίπου του οικείου υπολογαριασμού του 16.15 αρχίζει από τη χρήση μέσα στην οποία λήγει η κατασκευαστική περίοδος ή διακόπτεται, για οποιοδήποτε λόγο, η κατασκευή του έργου.

- Σε περίπτωση ληξιπρόθεσμων πιστώσεων ή δανείων, κατά το όλο ή μέρος αυτών, τα χρεωστικά υπόλοιπα των οικείων υπολογαριασμών του 16.15, που αντιστοιχούν στο ληξιπρόθεσμο μέρος, μεταφέρονται στο λογαριασμό 81.00.04 στο τέλος της χρήσεως μέσα στην οποία οι αντίστοιχες πιστώσεις ή τα αντίστοιχα δάνεια έγιναν ληξιπρόθεσμα.

Οι πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές του 16.15, κατά πίστωση ή δάνειο, στο τέλος της χρήσεως, μειώνουν τις χρεωστικές ή, στο μέτρο που δεν υπάρχουν χρεωστικές, μεταφέρονται σε αντίστοιχο κατά πίστωση ή δάνειο υπολογαριασμό του 44.15. Από τον τελευταίο αυτό λογαριασμό, κατά το κλείσιμο του ισολογισμού, μεταφέρεται στο λογαριασμό 81.01.04 «συναλλαγματικές διαφορές» το μέρος εκείνο που αντιστοιχεί στο ποσό των πιστώσεων ή δανείων που πληρώθηκε μέσα στην κλειόμενη χρήση.

Οι διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών του λογαριασμού 16.16 αποσβένονται με τμηματικές ισόποσες δόσεις μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εξοφλήσεως του ομολογιακού δανείου.

Σε περίπτωση ολοκλήρωσεως της αποσβέσεως της αξίας κτήσεως εξόδων πολυετούς αποσβέσεως, μεταφέρονται από τους αντίστοιχους υπολογαριασμούς του 16.99 στους οικείους λογαριασμούς του 16 οι αποσβέσεις και έτσι οι λογαριασμοί αυτοί εξισώνονται.

**1.2.8 Λογαριασμός 18 «Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις»**

**18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ(\*)**

18.00 Συμμετοχές σε συνδεμένες επιχειρήσεις

18.00.00 Μετοχές εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εσωτερικού

01 Μετοχές μη εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών  
εσωτερικού

02 Ανεξόφλητες μετοχές εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών  
εσωτερικού

03 Ανεξόφλητες μετοχές μη εισαγμένες στο Χρηματιστήριο  
εταιριών εσωτερικού

04 Μετοχές εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εξωτερικού

05 Μετοχές μη εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών  
εξωτερικού

06 Ανεξόφλητες μετοχές εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών  
εξωτερικού

07 Ανεξόφλητες μετοχές μη εισαγμένες στο Χρηματιστήριο  
εταιριών εξωτερικού

08 Συμμετοχές σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις εσωτερικού

09 Συμμετοχές σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις εξωτερικού

10 Προεγγραφές σε υπό έκδοση μετοχές εταιριών εσωτερικού

11 Προεγγραφές σε υπό έκδοση μετοχές εταιριών εξωτερικού

12 Μετοχές σε τρίτους για εγγύηση

18.00.13

.....

18.00.19 Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α.Ε.)  
επιχειρήσεις (αντίθετος λογ/σμός των 18.00.08-09.

Ο Λογαριασμός καταργήθηκε με το άρθρο 3 παρ. 1  
Π.Δ. 367/1994)

.....

18.00.99 Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (Π.Δ. 367/1994, άρθρο 3 παρ. 1)

**18.01 Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις**

18.01.00 Μετοχές εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εσωτερικού

01 Μετοχές μη εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εσωτερικού

02 Ανεξόφλητες μετοχές εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εσωτερικού

03 Ανεξόφλητες μετοχές μη εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εσωτερικού

04 Μετοχές εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εξωτερικού

05 Μετοχές μη εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εξωτερικού

06 Ανεξόφλητες μετοχές εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εξωτερικού

07 Ανεξόφλητες μετοχές μη εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εξωτερικού

08 Συμμετοχές σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις εσωτερικού

09 Συμμετοχές σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις εξωτερικού

10 Προεγγραφές σε υπό έκδοση μετοχές εταιριών εσωτερικού

11 Προεγγραφές σε υπό έκδοση μετοχές εταιριών εξωτερικού

12 Μετοχές σε τρίτους για εγγύηση

18.01.13

.....

18.01.19 Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις

(αντίθετος λογ. των 18.01.08-09)

(Καταργήθηκε με το άρθρο 3 παρ.1 ΠΔ 367/94)

.....

18.01.99 Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές  
επιχειρήσεις  
(ΠΔ 367/94 άρθρο 3 παρ.1)

18.02 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε Δρχ.

18.03 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε Ξ.Ν.

18.04 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού  
ενδιαφέροντος επιχειρήσεων σε Δρχ.

18.05 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού  
ενδιαφέροντος επιχειρήσεων σε Ξ.Ν.

18.06 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά εταίρων

18.07 Γραμμάτια Εισπρακτέα μακροπρόθεσμα σε Δρχ.

18.08 Γραμμάτια Εισπρακτέα μακροπρόθεσμα σε Ξ.Ν.

18.09 Μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων μακροπρόθεσμων  
σε Δρχ.

18.10 Μη δουλεμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων μακροπρόθεσμων  
σε Ξ.Ν.

18.11 Δοσμένες εγγυήσεις

18.12 Οφειλόμενο κεφάλαιο

18.13 Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε Δρχ.

18.14 Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε Ξ.Ν.

18.15 Τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων σε Δρχ.

18.16 Τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων σε Ξ.Ν.

18.17

.....

18.99

Στους λογαριασμούς 18.00 «συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις» και 18.01 «συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις» παρακολουθούνται οι μετοχές ανώνυμων εταιρειών, τα εταιρικά μερίδια Ε.Π.Ε. και οι εταιρικές μερίδες των άλλης νομικής μορφής εταιρειών, που η διαρκής κατοχή τους κρίνεται ιδιαίτερα χρήσιμη για τη δραστηριότητα της οικονομικής

μονάδας, κυρίως γιατί της εξασφαλίζει άσκηση επιρροής στις αντίστοιχες εταιρείες. Οι συμμετοχές χαρακτηρίζονται σαν μορφή πάγιας επενδύσεως όταν κατά την απόκτησή τους υπάρχει σκοπός για διαρκή κατοχή τους και επί πλέον το ποσοστό συμμετοχής υπερβαίνει το 10% του κεφαλαίου κάθε εταιρείας. Στην αντίθετη περίπτωση χαρακτηρίζονται σαν χρεόγραφα και παρακολουθούνται στο κωδικό 34. Σχετικά με τη διάκριση των λογαριασμών 18.00 και 18.01 ισχύουν τα εξής:

α. Στον 18.00 καταχωρούνται οι συμμετοχές της οικονομικής μονάδας σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

β. Στον 18.01 καταχωρούνται οι συμμετοχές της οικονομικής μονάδας σε μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Οι συμμετοχές καταχωρούνται στους οικείους υπολογαριασμούς του 18.00 ή 18.01 με την αξία κτήσεώς τους. Αξία κτήσεως είναι το ποσό που καταβάλλεται, είτε απευθείας στην εταιρεία κατά τη συγκρότηση του κεφαλαίου της, είτε για την αγορά της συμμετοχής, καθώς και η ονομαστική αξία των τίτλων που δίνονται στην οικονομική μονάδα χωρίς αντάλλαγμα λόγω νόμιμης αναπροσαρμογής των περιουσιακών στοιχείων του ισολογισμού της εκδότριας εταιρείας ή κεφαλαιοποίησεως αποθεματικών της.

Στην περίπτωση λήψεως τίτλων χωρίς αντάλλαγμα χρεώνεται ο οικείος υπολογαριασμός του 18.00 ή 18.01, με πίστωση του λογαριασμού 41.06 «διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας συμμετοχών και χρεογράφων». Τα ειδικά έξοδα αγοράς τίτλων συμμετοχής καταχωρούνται στο λογαριασμό 64.10.00 «προμήθειες και λοιπά έξοδα αγοράς συμμετοχών και χρεογράφων».

Όταν αναλαμβάνεται η κάλυψη μέρους του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας, με τον όρο η καταβολή του να γίνει σε δόσεις, οι μετοχές που αποκτούνται με τον τρόπο αυτό καταχωρούνται στους λογαριασμούς 18.00.02, 18.00.03, 18.00.06 και 18.00.07 ή στους λογαριασμούς 18.01.02, 18.01.03, 18.01.06 και 18.01.07, κατά περίπτωση, με τη συνολική τους αξία, με πίστωση του λογαριασμού 53.06 «οφειλόμενες δόσεις συμμετοχών» με την αξία των οφειλόμενων δόσεων. Μετά την εξόφληση των δόσεων γίνεται η μεταφορά της συνολικής αξίας των μετοχών που εξοφλούνται από τους λογαριασμούς 18.00.02, 18.00.03, 18.00.06 και 18.00.07 ή από τους λογαριασμούς 18.01.02, 18.01.03, 18.01.06 και 18.01.07,

κατά περίπτωση, στους λογαριασμούς 18.00.00, 18.00.01 18.00.04 και 18.00.05 ή στους λογαριασμούς 18.01.00, 18.01.01, 18.01.04 και 18.01.05.

Στον 18.00.19 ή 18.01.19 παρακολουθούνται οι προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις, με χρέωση του λογαριασμού 68.01.

Σε περίπτωση πώλησεως συμμετοχών, το τίμημα πώλησεως καταχωρείται στην πίστωση του οικείου υπολογαριασμού του 18.00 ή 18.01, στην οποία μεταφέρεται και η τυχόν σχηματισμένη πρόβλεψη (από το λογαριασμό 18.00.19 ή 18.01.19), όταν πρόκειται για συμμετοχές σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις, το αποτέλεσμα δε που προκύπτει καταχωρείται στο λογαριασμό 64.12.00 ή 64.12.01, κατά περίπτωση, αν πρόκειται για ζημία, και στο λογαριασμό 76.04.00 ή 76.04.01, κατά περίπτωση, αν πρόκειται για κέρδος.

Για την αποτίμηση των συμμετοχών και χρεογράφων ισχύουν τα εξής:

α. Με την επιφύλαξη της παρακάτω υποπεριπτώσεως στ. αυτής της περιπτώσεως, οι συμμετοχές σε ανώνυμες εταιρείες, καθώς και οι μετοχές ανώνυμων εταιρειών και οι κάθε φύσεως τίτλοι χρεογράφων με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων, αποτιμούνται μαζί με τα χρεόγραφα, που παρακολουθούνται στο λογαριασμό 34, στη συνολικά χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσεως και της τρέχουσας τιμής τους. Στην περίπτωση αποτιμήσεως στην τρέχουσα τιμή, αυτή θεωρείται για τη νέα χρήση σαν τιμή κτήσεως.

Ως τρέχουσα τιμή ορίζεται:

α.α. Για τους εισαγμένους στο χρηματιστήριο τίτλους (μετοχές, ομολογίες κλπ), ο μέσος όρος της επίσημης τιμής τους κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσεως.

α.β. Για τους μη εισαγμένους στο χρηματιστήριο τίτλους:

- Αν πρόκειται για μετοχές ανώνυμων εταιρειών, η εσωτερική λογιστική αξία που προκύπτει από το δημοσιευμένο τελευταίο ισολογισμό της εταιρείας, για τις μετοχές της οποίας πρόκειται να γίνει η αποτίμηση.

- Αν πρόκειται για τους λοιπούς, εκτός από τις μετοχές, τίτλους, η τιμή κτήσεώς τους.

- Αν πρόκειται για μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, ο μέσος όρος της καθαρής τιμής τους κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσεως.

β. Όταν η συνολική τρέχουσα τιμή είναι χαμηλότερη από την αντίστοιχη τιμή κτήσεως, η διαφορά μεταξύ τους καταχωρείται σε χρέωση του λογαριασμού 64.11 «διαφορές αποτιμήσεως συμμετοχών και χρεογράφων», με χρεοπίστωση των οικείων λογαριασμών συμμετοχών και χρεογράφων.

γ. Με την επιφύλαξη της παρακάτω υποπεριπτώσεως στ. αυτής της περιπτώσεως, οι συμμετοχές σε άλλες επιχειρήσεις, που δεν έχουν τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, και οι τυχόν τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων των επιχειρήσεων αυτών, αποτιμούνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή, μεταξύ της τιμής κτήσεως και της τρέχουσας τιμής. Ως τρέχουσα τιμή ορίζεται η εσωτερική λογιστική αξία που προκύπτει από τον τελευταίο ισολογισμό της επιχειρήσεως, για τις συμμετοχές της οποίας πρόκειται να γίνει η αποτίμηση.

δ. Οι διαφορές που προκύπτουν από την αποτίμηση της παραπάνω περιπτώσεως (γ) καταχωρούνται σε χρέωση του λογαριασμού 68.01 «προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις», με αντίστοιχη πίστωση του λογαριασμού 18.00.19 ή του 18.01.19 «προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις».

ε. Στην περίπτωση που ο τελευταίος δημοσιευμένος ισολογισμός, με βάση τον οποίο έγινε η αποτίμηση των μη εισαγμένων στο χρηματιστήριο μετοχών ή συμμετοχών, δεν έχει ελεγχθεί από αναγνωρισμένο κατά νόμο λογιστή, στο κάτω μέρος του ισολογισμού της οικονομικής μονάδας που έχει τις συμμετοχές και τα χρεόγραφα αναγράφεται σημείωση που αναφέρει ότι, στις συμμετοχές και στα χρεόγραφα περιλαμβάνονται και μετοχές ανώνυμων εταιρειών ή συμμετοχές σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις, μη εισαγμένες στο χρηματιστήριο, και ότι ο ισολογισμός, με βάση τον οποίο έγινε ο προσδιορισμός της εσωτερικής λογιστικής αξίας αυτών των μετοχών και συμμετοχών, δεν έχει ελεγχθεί από αναγνωρισμένο κατά νόμο λογιστή.

στ. Τα κάθε φύσεως χρεόγραφα και τίτλοι, που έχουν χαρακτήρα προθεσμιακής καταθέσεως και δεν είναι εισαγμένα στο χρηματιστήριο, όπως είναι τα έντοκα γραμμάτια δημοσίου, αποτιμούνται στην κατ' είδος παρούσα αξία τους κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού. Η αξία αυτή προσδιορίζεται με βάση το ετήσιο επιτόκιο του κάθε χρεογράφου ή τίτλου.

Στους λογαριασμούς 18.02 έως και 18.16 παρακολουθούνται οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας (δηλαδή οι απαιτήσεις για τις οποίες η προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μετά από το τέλος της επόμενης χρήσεως).

Οι λοιπές απαιτήσεις (δηλαδή εκείνες των οποίων η προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μέχρι το τέλος της επόμενης του ισολογισμού χρήσεως), παρακολουθούνται στους οικείους λογαριασμούς των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων της ομάδας 3 του Σχεδίου Λογαριασμών.

Κατά την κατάρτιση του ισολογισμού: (1) κάθε μακροπρόθεσμη απαίτηση, η οποία έχει καταστεί βραχυπρόθεσμη, μεταφέρεται στον οικείο λογαριασμό των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων, (2) τα ποσά των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων που είναι εισπρακτέα μέσα στη νέα χρήση μεταφέρονται από τους λογαριασμούς 18.02-18.14 στους λογαριασμούς 33.19 και 33.20 «μακροπρόθεσμες απαιτήσεις εισπρακτέες στην επόμενη χρήση» (σε δρχ. και σε Ξ.Ν.) και επαναφέρονται στους πρώτους κατά την έναρξη της νέας χρήσεως, εφόσον η επαναφορά είναι επιθυμητή (για την ενότητα της παρακολουθήσεως). Παρέχεται η δυνατότητα να μη διενεργούνται σχετικές λογιστικές εγγραφές (μεταφοράς και επαναφοράς), αλλά μόνο διαχωρισμός για την εμφάνιση των σχετικών κονδυλίων στις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις του ισολογισμού.

Κάθε απαίτηση που εμφανίζεται στους λογαριασμούς 18.02-18.14, μόλις γίνει επισφαλής, μεταφέρεται στους οικείους λογαριασμούς της ομάδας 3 του Σχεδίου Λογαριασμών, με τους οποίους παρακολουθούνται οι επισφαλείς απαιτήσεις.

Για την εφαρμογή του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου και των Κλαδικών Λογιστικών Σχεδίων, συνδεμένες επιχειρήσεις είναι οι ακόλουθες:

α. Οι επιχειρήσεις εκείνες μεταξύ των οποίων υπάρχει σχέση μητρικής προς θυγατρική. Στην περίπτωση που υπάρχει η σχέση αυτή, η θυγατρική επιχείρηση είναι συνδεμένη με τη μητρική και η μητρική είναι συνδεμένη με τη θυγατρική.

Σχέση μητρικής επιχείρησης προς θυγατρική υπάρχει όταν μία επιχείρηση (μητρική):

- έχει την πλειοψηφία του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (θυγατρικής), έστω και αν η πλειοψηφία αυτή σχηματίζεται ύστερα από συνυπολογισμό των τίτλων και δικαιωμάτων που κατέχονται από τρίτους για λογαριασμό της μητρικής



επιχειρήσεως ή έχει αποκτηθεί ύστερα από συμφωνία με άλλο μέτοχο ή εταίρο της θυγατρικής αυτής επιχειρήσεως, ή

- συμμετέχει στο κεφάλαιο μιας άλλης επιχειρήσεως και έχει το δικαίωμα, είτε άμεσα, είτε μέσω τρίτων, να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών των οργάνων διοικήσεως της επιχειρήσεως αυτής (θυγατρικής), ή

- ασκεί δεσπύζουσα επιρροή σε μια άλλη επιχείρηση (θυγατρική).

Δεσπύζουσα επιρροή υπάρχει όταν η μητρική επιχείρηση διαθέτει, άμεσα ή έμμεσα, τουλάχιστο το 20% του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της θυγατρικής και ασκεί κυριαρχική επιρροή στη διοίκηση ή τη λειτουργία της τελευταίας.

Για τον υπολογισμό της παραπάνω πλειοψηφίας του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου, στο ποσοστό της συμμετοχής της μητρικής επιχειρήσεως σε μια άλλη επιχείρηση προσθέτονται και τα ποσοστά του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της άλλης αυτής επιχειρήσεως, που κατέχονται από άλλη ή άλλες θυγατρικές επιχειρήσεις.

β. Οι συνδεμένες επιχειρήσεις της προηγούμενης περιπτώσεως 10-α και κάθε μία από τις θυγατρικές ή τις θυγατρικές των θυγατρικών των συνδεμένων αυτών επιχειρήσεων.

γ. οι θυγατρικές επιχειρήσεις των προηγούμενων περιπτώσεων 10-α και 10-β, άσχετα αν μεταξύ τους δεν υπάρχει απευθείας δεσμός συμμετοχής.

Στους κωδικούς 18.02 και 18.03 παρακολουθούνται οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεμένων επιχειρήσεων των παραπάνω περιπτώσεων 10-α, 10-β και 10-γ.

Στους 18.04 και 18.05 παρακολουθούνται οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά των λοιπών επιχειρήσεων στις οποίες η οικονομική μονάδα έχει συμμετοχικό ενδιαφέρον λόγω του ότι διαθέτει συμμετοχές της φύσεως του λογαριασμού 18.01.

Στο λογαριασμό 18.06 «μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά εταίρων» παρακολουθούνται οι απαιτήσεις της κατηγορίας αυτής που η οικονομική μονάδα έχει κατά των εταίρων της.

Στους λογαριασμούς 18.07 «γραμμάτια εισπρακτέα μακροπρόθεσμα σε Δρχ.» και 18.08 «γραμμάτια εισπρακτέα μακροπρόθεσμα σε Ξ.Ν.» είναι δυνατό να παρακολουθούνται τα

γραμμάτια εισπρακτέα που η λήξη τους υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από το τέλος της χρήσεως του ισολογισμού.

Τα γραμμάτια εισπρακτέα που η λήξη τους υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από το τέλος της χρήσεως του ισολογισμού, είναι δυνατό να παρακολουθούνται στους οικείους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς του 31 «γραμμάτια εισπρακτέα», εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Στο τέλος κάθε χρήσεως, το άληκτο υπόλοιπο του λογαριασμού 31 διαχωρίζεται, εξωλογιστικά, σε δύο μέρη - λήξεως μέχρι δώδεκα (12) μήνες και λήξεως πέρα από δώδεκα (12) μήνες.

β. Το μέχρι δώδεκα (12) μήνες άληκτο υπόλοιπο εμφανίζεται στον ισολογισμό στις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις με τον τίτλο «γραμμάτια εισπρακτέα».

γ. Το πέρα από δώδεκα (12) μήνες άληκτο υπόλοιπο εμφανίζεται στον ισολογισμό στις μακροπρόθεσμες απαιτήσεις με τον τίτλο «γραμμάτια εισπρακτέα μακροπρόθεσμης λήξεως».

δ. Οι τραπεζικές χρηματοδοτήσεις που είναι εγγυημένες με γραμμάτια εισπρακτέα και αντιστοιχούν στο πέρα από δώδεκα (12) μήνες άληκτο υπόλοιπο του λογαριασμού 31, διαχωρίζονται κατ' αναλογία των δύο μερών - λήξεως μέχρι 12 μήνες και λήξεως πέρα από 12 μήνες - ή κατά άλλο προσφορότερο τρόπο. Το δεύτερο αυτό τμήμα των τραπεζικών χρηματοδοτήσεων στον ισολογισμό εμφανίζεται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις με τον τίτλο «Τράπεζες λογαριασμοί μακροπρόθεσμων χρηματοδοτήσεων με εγγύηση γραμματίων εισπρακτέων».

Στους λογαριασμούς 18.09 «μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων μακροπρόθεσμων σε Δρχ.» και 18.10 «μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων μακροπρόθεσμων σε Ξ.Ν.» είναι δυνατό να παρακολουθούνται οι μη δουλευμένοι τόκοι των γραμματίων εισπρακτέων των κατηγοριών αυτών.

Όταν εφαρμόζεται η παραπάνω περίπτωση 13, ο διαχωρισμός των μη δουλευμένων τόκων γίνεται όπως ορίζεται στην περίπτωση αυτή σχετικά με το διαχωρισμό των γραμματίων εισπρακτέων.

Στον 18.11 «δοσμένες εγγυήσεις» παρακολουθούνται τα ποσά που καταβάλλονται ως εγγύηση, όταν η επιστροφή τους δεν προβλέπεται να πραγματοποιηθεί μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσεως (π.χ. εγγυήσεις στη ΔΕΗ, στον ΟΤΕ ή σε εκμισθωτές ακινήτων).

Στον 18.12 «οφειλόμενο κεφάλαιο» παρακολουθούνται οι, μετά το τέλος της επόμενης του ισολογισμού χρήσεως, καταβλητέες δόσεις του οφειλόμενου κεφαλαίου της οικονομικής μονάδας το οποίο έχει κληθεί να καταβληθεί, καθώς και το οφειλόμενο κεφάλαιο που δεν έχει κληθεί να καταβληθεί.

Στους λογαριασμούς 18.13 «λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε Δρχ.» και 18.14 «λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε Ξ.Ν.» παρακολουθούνται οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας που δεν εντάσσονται σε μία από τις κατηγορίες των λογαριασμών 18.00 έως και 18.12 και 18.15 έως και 18.16.

Στους κωδικούς 18.15 «τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων σε δρχ.» και 18.16 «τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων σε Ξ.Ν.» παρακολουθούνται οι μακροπρόθεσμες τοποθετήσεις κεφαλαίων, για τις οποίες εκδίδονται τίτλοι διάφοροι από εκείνους που εντάσσονται στις συμμετοχές του λογαριασμού 18.00 ή του 18.01.

## **1.2.9 Όμιλος λογαριασμών 19 «Πάγιο ενεργητικό υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων» (όμιλος λογαριασμών προαιρετικής χρήσεως)**

### **19 ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ή ΑΛΛΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ**

(Όμιλος λ/σμών προαιρετικής χρήσεως)

190 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

Ανάπτυξη αντίστοιχη του λ/σμού 10

191 ΚΤΙΡΙΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ - ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Ανάπτυξη αντίστοιχη του λ/σμού 11

192 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΛΟΙΠΟΣ  
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Ανάπτυξη αντίστοιχη του λ/σμού 12

193 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

Ανάπτυξη αντίστοιχη του λ/σμού 13

194 ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Ανάπτυξη αντίστοιχη του λ/σμού 14

195 ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΠΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ  
ΚΤΗΣΕΩΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Ανάπτυξη αντίστοιχη του λ/σμού 15

196 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ  
ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ

Ανάπτυξη αντίστοιχη του λ/σμού 16

197 .....

198 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Ανάπτυξη αντίστοιχη του λ/σμού 18

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα υποκαταστήματα ή άλλα κέντρα (π.χ. εργοστάσια ή καταστήματα) των οικονομικών μονάδων δεν έχουν λογιστική αυτοτέλεια, παρέχεται η δυνατότητα αναπτύξεως των λογαριασμών τους στους ομίλους λογαριασμών 19, 29, 39, 49, 59, 69, 79, και 99, καθώς και 09 υπό ορισμένες προϋποθέσεις, αντί της αναπτύξεως των λογαριασμών αυτών στους πρωτοβάθμιους λογαριασμούς των ομάδων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 και 10 (0), αντίστοιχα.

Η ανάπτυξη των λογαριασμών του ομίλου 19 (καθώς και των ομίλων 29, 39, 49, 59, 69, 79, 99 και 09), αναφορικά με τους πρωτοβάθμιους και τους υποχρεωτικούς δευτεροβάθμιους λογαριασμούς, ακολουθεί υποχρεωτικά το Σχέδιο Λογαριασμών, ώστε να είναι ευχερής η συγκέντρωση των πληροφοριών σύμφωνα με όσα προβλέπονται από το Σχέδιο αυτό.

Τόσο για τον όμιλο λογαριασμών 19, όσο και για τους λοιπούς ομίλους (29, 39, 49, 59, 69, 79, 99 και 09), η ανάπτυξη των πρωτοβάθμιων λογαριασμών των υποκαταστημάτων ή των λοιπών κέντρων υποχρεωτικά είναι αντίστοιχη με την ανάπτυξη των πρωτοβάθμιων λογαριασμών της αντίστοιχης ομάδας

### 1.3 ΜΗΤΡΩΟ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Για τη διαχειριστική παρακολούθηση κάθε πάγιου στοιχείου και για τη λογιστική παρακολούθηση της αξίας κτήσεως και των αποσβέσεων του και γενικότερα της τύχης του, τηρείται υποχρεωτικά μητρώο πάγιων στοιχείων, το οποίο αποτελεί την τελευταία ανάλυση των λογαριασμών των πάγιων περιουσιακών στοιχείων (λογαριασμοί τρίτου ή τέταρτου κλπ. βαθμού).

Από το μητρώο πάγιων στοιχείων, οι λεπτομέρειες και ο τρόπος τηρήσεως του οποίου αφήνονται στην κρίση της οικονομικής μονάδας, πρέπει να προκύπτουν τουλάχιστο τα παρακάτω στοιχεία:

- Τα στοιχεία που εξατομικεύουν το είδος του παγίου (ονοματολογία και διακριτικά στοιχεία).
- Τα στοιχεία της λογιστικής του εντάξεως (τίτλοι και κωδικοί αριθμοί του πρωτοβάθμιου και του λογαριασμού της τελευταίας βαθμίδας).
- Η αιτιολογία και τα σχετικά στοιχεία κτήσεως, η αρχική αξία κτήσεως και οι μεταβολές αυτής (προσθήκες, βελτιώσεις, μειώσεις).
- Ο τόπος εγκαταστάσεως ή ο τρίτος στις εγκαταστάσεις του οποίου τυχόν βρίσκεται.
- Η ημερομηνία κατά την οποία άρχισε η χρησιμοποίηση ή λειτουργία του, καθώς και η ημερομηνία που τυχόν τέθηκε σε αδράνεια.
- Η τυχόν κτήση του με ευεργετική φορολογική διάταξη.
- Η τυχόν ύπαρξη βαρών πάνω σ' αυτό (π.χ. είδος βάρους, αιτία, ποσό).
- Ο κωδικός αριθμός της τελευταίας βαθμίδας του λογαριασμού αποσβέσεων.
- Οι λογισμένες αποσβέσεις (συντελεστής και ποσά) και τα στοιχεία της λογιστικής τους εγγραφής (α/α παραστατικού, ημερομηνία), καθώς και οι αντιλογισμένες αποσβέσεις, π.χ. σε περίπτωση πωλήσεως ή καταστροφής.

- Τα στοιχεία και η αιτία του τερματισμού της παραγωγικής του ζωής (π.χ. εκποίηση, διάλυση ή καταστροφή).

Με σκοπό να αντιμετωπιστούν δυσχέρειες που ενδεχόμενα θα ανακύψουν κατά την υποχρεωτική τήρηση του μητρώου πάγιων στοιχείων σύμφωνα με τα παραπάνω, παρέχεται η δυνατότητα της τηρήσεως αυτού κατά ομάδες ομοειδών πάγιων στοιχείων (π.χ. πάγια στοιχεία του λογαριασμού 14 που κτήθηκαν κατά τη διάρκεια του αυτού μήνα παρακολουθούνται σε μία ατομική μερίδα) με την προϋπόθεση ότι το συγκεκριμένο πάγιο στοιχείο, όταν κρίνεται αναγκαίο (π.χ. κατά την απογραφή ή την πώληση), θα είναι δυνατό να εξατομικεύεται.

#### **1.4 ΕΠΕΚΤΑΣΗ, ΠΡΟΣΘΗΚΗ, ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ**

Επέκταση ή προσθήκη κτιρίου, κτιριακής εγκαταστάσεως και τεχνικού έργου είναι οποιαδήποτε μόνιμη αύξηση του όγκου, του μεγέθους ή της ωφελιμότητάς του, που γίνεται με τη χρησιμοποίηση κατά κανόνα δομικών υλικών.

Επέκταση ή προσθήκη μηχανήματος, τεχνικής εγκαταστάσεως και μηχανολογικού εξοπλισμού είναι κάθε προσθήκη ή εργασία που γίνεται σ' αυτά και αυξάνει το μέγεθος και κατά κανόνα την παραγωγική τους δυναμικότητα.

Βελτίωση ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι κάθε μεταβολή που γίνεται σ' αυτό μετά από τεχνολογική επέμβαση και που έχει ως αποτέλεσμα, είτε την αύξηση του χρόνου της ωφέλιμης ζωής του, είτε την αύξηση της παραγωγικότητάς του, είτε τη μείωση του κόστους λειτουργίας του ή τη βελτίωση των συνθηκών χρησιμοποίησής του.

Συντήρηση ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι η τεχνολογική επέμβαση που γίνεται σ' αυτό με σκοπό να διατηρείται στην αρχική του παραγωγική ικανότητα για όσο το δυνατό μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Επισκευή ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι η αντικατάσταση ή επιδιόρθωση μερών αυτού, που έχουν καταστραφεί ή υποστεί βλάβη, με σκοπό την

επαναφορά της παραγωγικής του ικανότητας ή των συνθηκών λειτουργίας του στο επίπεδο που ήταν πριν από την καταστροφή ή τη βλάβη.

Το κόστος των επεκτάσεων, προσθηκών και βελτιώσεων προσυξάνει την αξία κτήσεως των πάγιων περιουσιακών στοιχείων και καταχωρείται στους σχετικούς λογαριασμούς των στοιχείων αυτών.

Τα έξοδα συντηρήσεως και επισκευής των πάγιων περιουσιακών στοιχείων είναι κόστος τρέχουσας μορφής και καταχωρούνται στους οικείους λογαριασμούς εξόδων κατ' είδος της ομάδας 6.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ**

---

### **2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ**

Αποσβέσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων είναι η απομείωση της αξίας του (οικοδομής, μηχανήματος, επίπλου κ.λπ.) που υφίσταται αυτό κάθε χρόνο λόγω χρήσης του (λειτουργίας του).

Πρέπει εδώ να σημειώσουμε ότι η απόσβεση κάθε έτος είναι υποχρεωτική. Επομένως αν μια επιχείρηση δεν την ενήργησε σε κάποιο έτος η απόσβεση χάνεται.

Η Απόσβεση των παγίων περιουσιακών στοιχείων επέρχεται από:

Τη χρήση ή την λειτουργική φθορά: Παράδειγμα ένα μηχάνημα το οποίο όσο περισσότερο λειτουργεί τόσο περισσότερο μειώνεται η αξία του μέχρι να μηδενιστεί ή να έχει αξία ως παλιό μέταλλο.

Την πάροδο του χρόνου ή χρονική φθορά. Όλα πάγια στοιχεία που έχουν περιορισμένη διάρκεια ζωής όπως έξοδα ίδρυσης και οργάνωσης, προνόμια, αυτοκίνητα κτλ

Την οικονομική απαξίωση η οποία οφείλεται στις συνεχείς επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις που εμφανίζονται στην αγορά πιο βελτιωμένους ή και νέους τύπους αγαθών πιο παραγωγικών και οικονομικών.

Σύμφωνα με το νόμο 2190-1920 υπόκεινται σε απόσβεση τα πάγια περιουσιακά στοιχεία ενσώματα και ασώματα καθώς και τα έξοδα εγκατάστασης. Κατά το Ε.Γ.Λ.Σ. αποσβέσιμο πάγιο περιουσιακό στοιχείο είναι το ενσώματο ή αϋλο στοιχείο που αποκτάται από την οικονομική μονάδα για διαρκή παραγωγική χρήση και έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής



περιορισμένη, πάντως μεγαλύτερη από ένα έτος. Αποσβέσιμα θεωρούνται επίσης και τα έξοδα εγκαταστάσεως.

Στη Λογιστική στοιχεία τα οποία υπόκεινται σε απόσβεση είναι:

α) Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης

β) Οι απαιτήσεις που έχει η επιχείρηση από τρίτους και οι οποίες δεν παρέχουν απόλυτη ασφάλεια είσπραξης, και αυτές που είναι επισφαλείς και οι ανεπίδεκτοι εισπράξεως απαιτήσεις.

γ) Τα έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης.

δ) Η απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου των ανώνυμων εταιρειών εκείνων που το κεφάλαιο τους, έπειτα από συμβατική συμφωνία ή καταστατικό όρο θα παρέλθει στο κράτος, στο δήμο ή την κοινότητα που είναι εγκαταστημένες, μετά από πάροδο συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος.

Ο καθορισμός της αξίας που πρέπει να επανακτηθεί από την επιχείρηση σε κάθε διαχειριστική χρήση από την απόσβεση της αξίας που έχει επενδύσει σε πάγια περιουσιακά στοιχεία, είναι από τα πιο δύσκολα θέματα. Η δυσκολία αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι ο χρόνος ωφέλιμης ζωής με βάση τον οποίο καθορίζεται ο συντελεστής ετήσιας αποσβέσεως, είναι συμβατικός και όχι πραγματικός. Ο συντελεστής αυτός προκύπτει από την ομαλή λειτουργία, συντήρηση επισκευή και γενικά φροντίδα, ενώ στην πράξη υπάρχει και ιδιαίτερη επιμέλεια και αμέλεια. Ακόμα η λειτουργία ή η χρησιμοποίηση του πάγιου στοιχείου είναι διαφορετική κάθε χρόνο και εξαρτάται από την παραγωγική ή συναλλακτική δραστηριότητα της επιχείρησης, του προγραμματισμού της και πολλούς άλλους παράγοντες.

2.2 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 66 «ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ  
ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ»

**66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ  
ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ**

**66.00 Αποσβέσεις εδαφικών εκτάσεων**

66.00.00

- 01 Αποσβέσεις Ορυχείων
- 02 Αποσβέσεις Μεταλλείων
- 03 Αποσβέσεις Λατομείων
- 04
- 05 Αποσβέσεις Φυτειών
- 06 Αποσβέσεις Δασών
- 07 .....
- ....
- 11 Αποσβέσεις Ορυχείων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12 Αποσβέσεις Μεταλλείων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13 Αποσβέσεις Λατομείων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14
- 15 Αποσβέσεις Φυτειών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 16 Αποσβέσεις Δασών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 17

.....  
66.00.99

**66.01 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων - τεχνικών έργων**

66.01.00 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων

- 01 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρητήσεως μεταφορών
- 02 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων
- 03 Αποσβέσεις διαμορφώσεως γηπέδων
- 04 .....
- 07 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων

σε ακίνητα τρίτων

- 08 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρητήσεως

μεταφορών σε ακίνητα τρίτων

- 09 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων σε ακίνητα τρίτων
- 10 Αποσβέσεις διαμορφώσεως γηπέδων τρίτων
- 11 .....

- 14 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων

εκτός εκμεταλλεύσεως

- 15 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρητήσεως μεταφορών

εκτός

εκμεταλλεύσεως

- 16 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων εκτός εκμεταλλεύσεως

- εκμεταλλεύσεως
- 17 Αποσβέσεις διαμορφώσεων γηπέδων εκτός
- 18 .....
- 21 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 22 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρητήσεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 23 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 24 Αποσβέσεις διαμορφώσεων γηπέδων τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- .....
- 66.01.99
- 66.02 Αποσβέσεις μηχανημάτων - τεχνικών εγκαταστάσεων - λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού**
- 66.02.00 Αποσβέσεις μηχανημάτων
- 01 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων
- 02 Αποσβέσεις φορητών μηχανημάτων «χειρός»
- 03 Αποσβέσεις εργαλείων
- 04 Αποσβέσεις καλουπιών - ιδιοσυσκευών
- 05 Αποσβέσεις μηχανολογικών οργάνων
- 06 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού
- 07 Αποσβέσεις μηχανημάτων σε ακίνητα τρίτων
- 08 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων σε ακίνητα τρίτων
- 09 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού σε ακίνητα τρίτων
- 10 Αποσβέσεις μηχανημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12 Αποσβέσεις φορητών μηχανημάτων «χειρός» εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13 Αποσβέσεις εργαλείων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14 Αποσβέσεις καλουπιών - ιδιοσυσκευών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 15 Αποσβέσεις μηχανολογικών οργάνων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 16 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού εκτός εκμεταλλεύσεως
- 17 Αποσβέσεις μηχανημάτων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 18 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 19 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- .....
- 66.02.99
- 66.03 Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων**

66.03.00 Αποσβέσεις αυτοκινήτων λεωφορείων

01 Αποσβέσεις λοιπών επιβατικών αυτοκινήτων

02 Αποσβέσεις αυτοκινήτων φορτηγών - Ρυμουλκών -

Ειδικής

χρήσεως

03 Αποσβέσεις σιδηροδρομικών οχημάτων

04 Αποσβέσεις πλωτών μέσων

05 Αποσβέσεις εναέριων μέσων

06 Αποσβέσεις μέσων εσωτερικών μεταφορών

07 .....

09 Αποσβέσεις λοιπών μέσων μεταφοράς

10 Αποσβέσεις αυτοκινήτων λεωφορείων εκτός

εκμεταλλεύσεως

11 Αποσβέσεις λοιπών επιβατικών αυτοκινήτων εκτός

εκμεταλλεύσεως

12 Αποσβέσεις αυτοκινήτων φορτηγών - Ρυμουλκών -

Ειδικής

χρήσεως εκτός εκμεταλλεύσεως

13 Αποσβέσεις σιδηροδρομικών οχημάτων εκτός

εκμεταλλεύσεως

14 Αποσβέσεις πλωτών μέσων εκτός εκμεταλλεύσεως

15 Αποσβέσεις εναέριων μέσων εκτός εκμεταλλεύσεως

16 Αποσβέσεις μέσων εσωτερικών μεταφορών

εκτός εκμεταλλεύσεως

17 .....

19 Αποσβέσεις λοιπών μέσων μεταφοράς εκτός

εκμεταλλεύσεως

.....  
66.03.99

**66.04 Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού**

66.04.00 Αποσβέσεις επίπλων

01 Αποσβέσεις σκευών

02 Αποσβέσεις μηχανών γραφείων

03 Αποσβέσεις ηλεκτρονικών υπολογιστών και

ηλεκτρονικών

συγκροτημάτων

04 Αποσβέσεις μέσων αποθηκείσεως και μεταφοράς

05 Αποσβέσεις επιστημονικών οργάνων

06 Αποσβέσεις ζώων για πάγια εκμετάλλευση

07 .....

08 Αποσβέσεις εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών

09 Αποσβέσεις λοιπού εξοπλισμού

10 Αποσβέσεις επίπλων εκτός εκμεταλλεύσεως

11 Αποσβέσεις σκευών εκτός εκμεταλλεύσεως

12 Αποσβέσεις μηχανών γραφείων εκτός εκμεταλλεύσεως

13 Αποσβέσεις ηλεκτρονικών υπολογιστών και

ηλεκτρονικών

συγκροτημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως

	14	<u>Αποσβέσεις μέσω αποθηκείσεως και μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως</u>
<u>εκμεταλλεύσεως</u>	15	<u>Αποσβέσεις επιστημονικών οργάνων εκτός</u>
	16	<u>Αποσβέσεις ζώων για πάγια εκμετάλλευση εκτός εκμεταλλεύσεως</u>
	17	.....
	18	<u>Αποσβέσεις εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών εκτός εκμεταλλεύσεως</u>
	19	<u>Αποσβέσεις λοιπού εξοπλισμού εκτός εκμεταλλεύσεως</u>
		.....
	66.04.99	
<b>66.05</b>		<b><u>Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς αποσβέσεως</u></b>
	66.05.00	<u>Αποσβέσεις υπεραξίας επιχειρήσεως</u>
	01	<u>Αποσβέσεις δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας</u>
	02	<u>Αποσβέσεις δικαιωμάτων εκμεταλλεύσεως ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων</u>
	03	<u>Αποσβέσεις λοιπών παραχωρήσεων</u>
	04	<u>Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων</u>
	05	<u>Αποσβέσεις λοιπών δικαιωμάτων</u>
		.....
	66.05.10	<u>Αποσβέσεις εξόδων ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως</u>
	11	<u>Αποσβέσεις εξόδων ερευνών ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων</u>
	12	<u>Αποσβέσεις εξόδων λοιπών ερευνών</u>
	13	<u>Αποσβέσεις εξόδων αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων</u>
	14	<u>Αποσβέσεις εξόδων κτήσεως ακινητοποιήσεων</u>
	15	.....
	16	<u>Αποσβέσεις διαφορών εκδόσεως και εξοφλήσεως</u>
<u>ομολογίων</u>		
	66.05.17	<u>Αποσβέσεις εξόδων αναδιοργανώσεως</u>
	66.05.18	<u>Αποσβέσεις τόκων δανείων κατασκευαστικής περιόδου</u>
	19	<u>Αποσβέσεις λοιπών εξόδων πολυετούς αποσβέσεως</u>
		.....
	66.05.99	
<b>66.06</b>		
.....		
<b>66.99</b>		<b><u>Προϋπολογισμένες αποσβέσεις εκμεταλλεύσεως (Λ/58.66)</u></b>

Στο λογαριασμό 66 καταχωρούνται οι αποσβέσεις στοιχείων του πάγιου ενεργητικού που ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος της επιχείρησης, δηλαδή οι τακτικές αποσβέσεις που προβλέπονται από την νομοθεσία.

Οι λογαριασμοί των αποσβέσεων, τους βλέπουμε να χρεώνονται ως ομάδα 6 και πιστώνονται οι λογαριασμοί της ομάδας 1 (τα οικόπεδα δεν αποσβένονται).

Η λέξη απόσβεση γενικά σημαίνει, σβήσιμο, εξάλειψη, εξόφληση, μείωση της αξίας λόγω φθοράς. Το θέμα που προκύπτει είναι ποιο είναι το ποσό που πρέπει να αποσβεσθεί. Αυτό που δαπανήθηκε για την αγορά του περιουσιακού στοιχείου ή το ποσό που θα απαιτηθεί για την αντικατάστασή του; Οι απόψεις δεν συμπίπτουν στο παραπάνω θέμα. Από ορισμένους υποστηρίζεται ότι η απόσβεση πρέπει να υπολογισθεί στην αξία που θα αποκτηθεί ένα όμοιο περιουσιακό στοιχείο.

Η εκδοχή αυτή αντιπαρατάσσεται από το επιχείρημα, ότι δεν είναι γνωστή η τιμή αντικατάστασης τους σήμερα, γιατί η αντικατάσταση θα γίνει μετά από αρκετά χρόνια. Πάντως υπάρχει και η θεωρία που προτείνει ως αξία απόσβεσης το κόστος κατασκευής, κατά το χρόνο αντικατάστασης του περιουσιακού στοιχείου. Αυτοί που απορρίπτουν τα παραπάνω, θεωρούν ότι είναι σωστό να ληφθεί σαν βάση υπολογισμού των αποσβέσεων η τιμή κτήσεως τους. Όμως υπάρχει ένα κοινό σημείο.

Όλοι συμφωνούν ότι πρέπει να αφαιρεθεί από την αξία του περιουσιακού στοιχείου η υπολειμματική του αξία. Υπολειμματική αξία, είναι η αξία που θα έχει το περιουσιακό στοιχείο κατά την πώληση του, δηλαδή η τιμή πώλησης του.

Η φθορά που μπορούν να υποστούν τα περιουσιακά στοιχεία οφείλονται όχι μόνο από τη χρήση τους, αλλά και με το πέρασμα του χρόνου, ο οποίος φθείρει το περιουσιακό στοιχείο. Όταν μία επιχείρηση χρησιμοποιεί ένα μηχάνημα για αρκετά χρόνια, τότε πρέπει να αντικαταστήσει το παλιό μηχάνημα με την αγορά ενός καινούργιου. Το παλιό μηχάνημα δεν πια αποδοτικό και δεν τη βοηθάει όσο πρέπει στη παραγωγή. Υπάρχει και η εξέλιξη της τεχνολογίας, οι νέες εφευρέσεις, τα νέα υλικά τα οποία η κάθε επιχείρηση πρέπει να ακολουθεί και να αντικαθιστά τα παλιά μηχανήματα με πιο σύγχρονα. Η φθορά τους από την πάροδο του χρόνου και την τεχνολογική τους απαξίωση αλλά και τη συνεχή χρησιμοποίησή τους είναι τα αίτια που δημιουργούν στην επιχείρηση την ανάγκη να το αντικαταστήσει με άλλο.

Ο λογαριασμός των αποσβέσεων είναι αντίθετος λογαριασμός των περιουσιακών στοιχείων. Η εμφάνιση παγίου περιουσιακού στοιχείου στον ισολογισμό γίνεται στο μέρος

του ενεργητικού με την αρχική του αξία και από κάτω γράφεται ο αντίθετος λογαριασμός των συσσωρευμένων αποσβέσεων αφαιρετικά.

## **2.3 ENNOIΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ**

Απόσβεση είναι η χρονική κατανομή της αποσβεστέας αξίας του πάγιου περιουσιακού στοιχείου, που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του και, συνακόλουθα, η λογιστική απεικόνιση και ο καταλογισμός της σε καθεμία χρήση. Οι αποσβέσεις κάθε χρήσεως βαρύνουν το λειτουργικό κόστος, ή απευθείας τα αποτελέσματα χρήσεως όταν πρόκειται για αποσβέσεις που δεν ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος. Το ποσό της ετήσιας αποσβέσεως αντιπροσωπεύει τη μείωση της αξίας του πάγιου στοιχείου, που επέρχεται λόγω της χρήσεώς του, της παρόδου του χρόνου και της οικονομικής του απαξιώσεως.

Αποσβέσιμο πάγιο περιουσιακό στοιχείο είναι το ενσώματο ή άυλο πάγιο στοιχείο που αποκτάται από την οικονομική μονάδα για διαρκή παραγωγική χρήση και έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής περιορισμένη, πάντως μεγαλύτερη από ένα έτος.

Ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι, είτε η χρονική περίοδος κατά την οποία υπολογίζεται ότι το αποσβέσιμο πάγιο στοιχείο θα χρησιμοποιείται παραγωγικά από την οικονομική μονάδα, είτε η ολική ποσότητα παραγωγής ή το ολικό έργο το οποίο αναμένεται να επιτύχει η οικονομική μονάδα από το πάγιο αυτό στοιχείο (π.χ. ωφέλιμη διάρκεια ζωής μηχανήματος μετρημένη σε παραγωγικές ώρες).

Αποσβεστέα αξία ενός αποσβέσιμου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι το ιστορικό κόστος του ή άλλο ποσό που αντικατέστησε νομότυπα το ιστορικό κόστος (π.χ. αξία αναπροσαρμογής που επιβλήθηκε από το νόμο ή αξία που έχει προκύψει από εκτίμηση λόγω συγχωνεύσεως), μειωμένο κατά την υπολειμματική αξία του, εφόσον αυτή είναι αξιόλογη. Αν η υπολειμματική αξία δεν είναι αξιόλογη, δε λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό της αποσβεστέας αξίας. Η κρίση για την αξιολόγηση αυτή αφήνεται στην οικονομική μονάδα.

Υπολειμματική αξία ενός αποσβέσιμου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία του, που υπολογίζεται να πραγματοποιηθεί κατά το τέλος της ωφέλιμης διάρκειας της ζωής του.

## 2.4 Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Η αποσβεστέα αξία των πάγιων περιουσιακών στοιχείων κατανέμεται σε κάθε λογιστική χρήση, κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, με ομοιόμορφο τρόπο. Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων εφαρμόζεται η μέθοδος της σταθερής αποσβέσεως.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τους προβλεπόμενους από την κείμενη νομοθεσία συντελεστές ετήσιας τακτικής αποσβέσεως για κάθε κατηγορία αποσβέσιμων πάγιων στοιχείων. Οι συντελεστές αυτοί, κατά τεκμήριο, καλύπτουν τη φυσική φθορά (από τη χρήση και από την πάροδο του χρόνου) καθώς και την οικονομική απαξίωση των οικείων στοιχείων.

Δεν επιτρέπεται ο λογισμός αποσβέσεων με συντελεστές μεγαλύτερους από εκείνους που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Επίσης, δεν επιτρέπεται ο λογισμός αποσβέσεων με συντελεστές μικρότερους από τους ελάχιστους συντελεστές, που η κείμενη νομοθεσία προβλέπει ως υποχρεωτικούς.

Η διενέργεια αποσβέσεων για κάθε έτος με τους θεσπισμένους ελάχιστους συντελεστές είναι υποχρεωτική, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη κερδών. Η διενέργεια αποσβέσεων διακόπτεται από τη στιγμή που το σύνολο των διενεργημένων αποσβέσεων για κάθε αποσβέσιμο στοιχείο γίνει ίσο με την αποσβεστέα αξία αυτού του στοιχείου (μείον μιας μονάδας), ανεξάρτητα από το αν εξακολουθεί η παραγωγική χρησιμοποίησή του.

Ο υπολογισμός των αποσβέσεων γίνεται από τη στιγμή που το πάγιο στοιχείο αρχίζει να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί. Αν ο χρόνος αυτός δε συμπίπτει με την έναρξη της λογιστικής χρήσεως, η απόσβεση υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα της ετήσιας αποσβέσεως, όσοι είναι οι μήνες μέχρι το τέλος της χρήσεως, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο μήνας μέσα στον οποίο το πάγιο στοιχείο αρχίζει να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί.



Οι αποσβέσεις των πάγιων στοιχείων τα οποία παραμένουν σε αδράνεια για χρονικό διάστημα που διαρκεί συνέχεια πέρα από έξι μήνες υπολογίζονται, για το διάστημα αυτό, με μειωμένους συντελεστές. Το ποσοστό μείωσης καθορίζεται, κατά κλάδους οικονομικών μονάδων ή κατηγορίες στοιχείων, συγχρόνως με τον καθορισμό των ετήσιων συντελεστών τακτικών αποσβέσεων.

Οι αποσβέσεις που διενεργούνται για κάθε λογιστική χρήση καταλογίζονται σ' αυτή, με χρέωση των λογαριασμών 66 «αποσβέσεις πάγιων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος» και 85 «αποσβέσεις πάγιων στοιχείων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος» και με πίστωση των από το Σχέδιο Λογαριασμών προβλεπόμενων αντίθετων λογαριασμών 10.99, 11.99, 12.99, 13.99, 14.99 και 16.99.

Από τις αποσβέσεις που διενεργούνται σε κάθε χρήση, οι τακτικές, που θεωρείται ότι αφορούν το λειτουργικό κόστος (δηλαδή τη λειτουργία παραγωγής, τη διοικητική λειτουργία, τη λειτουργία ερευνών και αναπτύξεως και τη λειτουργία διαθέσεως), καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 66 και, τελικά, μεταφέρονται στο λογαριασμό 80.00 της Γενικής Εκμεταλλεύσεως.

Στην περίπτωση που η οικονομική μονάδα, προκειμένου να προσδιορίσει το κόστος και τα αναλυτικά αποτελέσματα, δεν κάνει χρήση των αρχών του πέμπτου μέρους, οι τακτικές αποσβέσεις του λογαριασμού 66 κατανέμονται εξωλογιστικά στις επιμέρους λειτουργίες της οικονομικής μονάδας (παραγωγής, διοικήσεως, ερευνών - αναπτύξεως και διαθέσεως).

Οι προβλεπόμενες από τη φορολογική νομοθεσία, με τη μορφή αναπτυξιακών κινήτρων, πρόσθετες (επιταχυνόμενες) αποσβέσεις καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 85 και, τελικά, μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως (λογαριασμός 86.03).

## **2.5 ΟΙ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ**

### **85 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ**

85.00 Αποσβέσεις εδαφικών εκτάσεων

85.00.00

01 Αποσβέσεις Ορυχείων

02 Αποσβέσεις Μεταλλείων

03 Αποσβέσεις Λατομείων

- 04 .....
- 05 Αποσβέσεις Φυτειών
- 06 Αποσβέσεις Δασών
- 07 .....
- 11 Αποσβέσεις Ορυχείων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12 Αποσβέσεις Μεταλλείων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13 Αποσβέσεις Λατομείων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14 .....
- 15 Αποσβέσεις Φυτειών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 16 Αποσβέσεις Δασών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 17 .....
- .....
- 85.00.99
- 85.01 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεις κτιρίων - τεχνικών έργων
- 85.01.00 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων
- 85.01.01 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρητήσεως μεταφορών
- 02 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων
- 03 Αποσβέσεις διαμορφώσεως γηπέδων
- 04 .....
- 07 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων σε ακίνητα τρίτων
- 08 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρητήσεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων
- 09 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων σε ακίνητα τρίτων
- 10 Αποσβέσεις διαμορφώσεως γηπέδων τρίτων
- 11 .....
- 14 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 15 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρητήσεως μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 16 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 17 Αποσβέσεις διαμορφώσεων γηπέδων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 18 .....
- 21 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 22 Αποσβέσεις τεχνικών έργων εξυπηρητήσεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 23 Αποσβέσεις λοιπών τεχνικών έργων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 24 Αποσβέσεις διαμορφώσεων γηπέδων τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- .....
- 85.01.99
- 85.02 Αποσβέσεις μηχανημάτων - τεχνικών εγκαταστάσεων - λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού
- 85.02.00 Αποσβέσεις μηχανημάτων

- 01 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων
- 02 Αποσβέσεις φορητών μηχανημάτων «χειρός»
- 03 Αποσβέσεις εργαλείων
- 04 Αποσβέσεις καλουπιών - ιδιοσυσκευών
- 05 Αποσβέσεις μηχανολογικών οργάνων
- 06 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού
- 07 Αποσβέσεις μηχανημάτων σε ακίνητα τρίτων
- 08 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων σε ακίνητα τρίτων
- 09 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού σε ακίνητα τρίτων
- 10 Αποσβέσεις μηχανημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12 Αποσβέσεις φορητών μηχανημάτων «χειρός» εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13 Αποσβέσεις εργαλείων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14 Αποσβέσεις καλουπιών - ιδιοσυσκευών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 15 Αποσβέσεις μηχανολογικών οργάνων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 16 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού εκτός εκμεταλλεύσεως
- 17 Αποσβέσεις μηχανημάτων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 18 Αποσβέσεις τεχνικών εγκαταστάσεων σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 19 Αποσβέσεις λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού σε ακίνητα τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως

.....

85.02.99

### 85.03 Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων

- 85.03.00 Αποσβέσεις αυτοκινήτων λεωφορείων
- 01 Αποσβέσεις λοιπών επιβατικών αυτοκινήτων
- 02 Αποσβέσεις αυτοκινήτων φορητών - Ρυμουλκών - Ειδικής χρήσεως
- 03 Αποσβέσεις σιδηροδρομικών οχημάτων
- 04 Αποσβέσεις πλωτών μέσων
- 05 Αποσβέσεις εναέριων μέσων
- 06 Αποσβέσεις μέσων εσωτερικών μεταφορών
- 07 .....
- 09 Αποσβέσεις λοιπών μέσων μεταφοράς
- 10 Αποσβέσεις αυτοκινήτων λεωφορείων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11 Αποσβέσεις λοιπών επιβατικών αυτοκινήτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12 Αποσβέσεις αυτοκινήτων φορητών - Ρυμουλκών - Ειδικής χρήσεως εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13 Αποσβέσεις σιδηροδρομικών οχημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14 Αποσβέσεις πλωτών μέσων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 15 Αποσβέσεις εναέριων μέσων εκτός εκμεταλλεύσεως

- 16 Αποσβέσεις μέσω εσωτερικών μεταφορών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 17 .....
- 19 Αποσβέσεις λοιπών μέσων μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως  
.....
- 85.03.99
- 85.04 Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού
- 85.04.00 Αποσβέσεις επίπλων
- 01 Αποσβέσεις σκευών
- 02 Αποσβέσεις μηχανών γραφείων
- 03 Αποσβέσεις ηλεκτρονικών υπολογιστών και ηλεκτρονικών συγκροτημάτων
- 04 Αποσβέσεις μέσω αποθηκείσεως και μεταφοράς
- 05 Αποσβέσεις επιστημονικών οργάνων
- 06 Αποσβέσεις ζών για πάγια εκμετάλλευση
- 07 .....
- 08 Αποσβέσεις εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών
- 09 Αποσβέσεις λοιπού εξοπλισμού
- 10 Αποσβέσεις επίπλων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 11 Αποσβέσεις σκευών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 12 Αποσβέσεις μηχανών γραφείων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 13 Αποσβέσεις ηλεκτρονικών υπολογιστών και ηλεκτρονικών συστημάτων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 14 Αποσβέσεις μέσω αποθηκείσεως και μεταφοράς εκτός εκμεταλλεύσεως
- 85.04.15 Αποσβέσεις επιστημονικών οργάνων εκτός εκμεταλλεύσεως
- 16 Αποσβέσεις ζών για πάγια εκμετάλλευση εκτός εκμεταλλεύσεως
- 17 .....
- 18 Αποσβέσεις εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών εκτός εκμεταλλεύσεως
- 19 Αποσβέσεις λοιπού εξοπλισμού εκτός εκμεταλλεύσεως  
.....
- 85.04.99
- 85.05 Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς αποσβέσεως
- 85.05.00 Αποσβέσεις υπεραξίας επιχειρήσεως
- 01 Αποσβέσεις δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας
- 02 Αποσβέσεις δικαιωμάτων εκμεταλλεύσεως ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων
- 03 Αποσβέσεις λοιπών παραχωρήσεων
- 04 Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων
- 05 Αποσβέσεις λοιπών δικαιωμάτων
- 06  
.....

- 10 Αποσβέσεις εξόδων ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως
- 11 Αποσβέσεις εξόδων ερευνών ορυχείων - μεταλλείων - λατομείων
- 12 Αποσβέσεις εξόδων λοιπών ερευνών
- 13 Αποσβέσεις εξόδων αυξήσεων κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων
- 14 Αποσβέσεις εξόδων κτήσεως ακινητοποιήσεων
- 15 .....
- 16 Αποσβέσεις διαφορών εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών
- 17 Αποσβέσεις εξόδων αναδιοργανώσεως
- 18 Αποσβέσεις τόκων δανείων κατασκευαστικής περιόδου
- 19 Αποσβέσεις λοιπών εξόδων πολυετούς αποσβέσεως
- .....
- 85.05.99

85.06

- .....
- 85.99 Προϋπολογισμένες μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος αποσβέσεις (Λ/58.85)

Στο λογαριασμό 85 καταχωρούνται οι αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που δεν ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος, δηλαδή στο λογαριασμό αυτό καταχωρούνται οι πρόσθετες (επιταχυνόμενες) αποσβέσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά.

Οι τακτικές αποσβέσεις, που ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος, καταχωρούνται στο λογαριασμό 66, και εμφανίζονται στην κατάσταση του λογαριασμού «Αποτελέσματα χρήσεως» αφαιρετικά από το σύνολο των αποσβέσεων (τακτικών και πρόσθετων).

Κατά το κλείσιμο του ισολογισμού τα υπόλοιπα των υπολογαρισμών του 85 μεταφέρονται στους αντίστοιχους υπολογαρισμούς του 86.03 «μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος αποσβέσεις παγίων», έτσι ώστε ο λογαριασμός 85 να εξισώνεται.

## **2.6 ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ**

Υπάρχουν διάφοροι μέθοδοι αποσβέσεων. Η κάθε επιχείρηση είναι υποχρεωμένη, από την ισχύουσα νομοθεσία, να εφαρμόζει συνεχώς μία εξ αυτών.

## ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο, το πάγιο περιουσιακό στοιχείο θα συμβάλλει σταθερά στην παραγωγή, επομένως και το ποσό της απόσβεσης θα είναι το ίδιο για κάθε χρόνο. Με τη μέθοδο αυτή λαμβάνεται υπόψη η ετήσια παραγωγή π.χ. του μηχανήματος.

Οι επιχειρήσεις κοστολογούν το ίδιο συνολικό κόστος στη παραγωγή αλλά διαφορετικό κόστος κατά μονάδα από έτος σε έτος. Το ετήσιο ποσό απόσβεσης υπολογίζεται ως εξής : Διαιρείται η αξία του πάγιου στοιχείου που πρέπει να αποσβεσθεί με τα έτη της πιθανής διάρκειας χρησιμοποίησης του στην παραγωγή.

Με τη μέθοδο αυτή η απόσβεση υπολογίζεται για όλες τις χρήσεις με σταθερό συντελεστή % πάνω στην τιμή του πάγιου στοιχείου, αφού αφαιρεθεί η υπολειμματική του αξία, αν υπάρχει. Το γινόμενο αυτό δηλαδή αποσβεστέα αξία επί του συντελεστή αποσβέσεως δίνει το ποσό της ετήσιας, αποσβέσεως, που είναι ίδιο για όλες τις χρήσεις.

Η μέθοδος της σταθερής απόσβεσης είναι απλή στους υπολογισμούς της, αλλά παρουσιάζει το μειονέκτημα ότι κάθε χρόνο έχουμε το ίδιο ποσό απόσβεσης το οποίο υπολογίζουμε πάνω στην αρχική αξία και όχι στην παρούσα. Δεν λαμβάνεται υπόψη η ωφέλεια που παρέχεται κάθε έτος από το πάγιο.

## ΑΥΞΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

Κατά τη μέθοδο αυτή το ετήσιο ποσό απόσβεσης αυξάνει από έτος σε έτος όπως φαίνεται και από τον τίτλο, αύξουσα, π.χ. για τον πρώτο χρόνο πολλαπλασιάζετε η αξία που θα αποσβεσθεί με το 1/15, το δεύτερο με το 2/15. Στην περίπτωση αυτή η απόσβεση θα γίνει σε 5 χρόνια. Τα κλάσματα αυτά έχουν προκύψει ως εξής : οι αριθμοί 1,2,3,4,5 δείχνουν τα έτη ζωής του στοιχείου, επομένως ο συνολικός αριθμός αυτών είναι  $1+2+3+4+5=15$ , άρα στο πρώτο έτος θα γίνει απόσβεση 1/15 κ.ο.κ. Ο τρόπος αυτός υπολογισμού δεν είναι μοναδικός.

Η απόσβεση με τη μέθοδο αυτή δικαιολογείται από το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις δεν έχουν πελατεία στις αρχή που ιδρύονται, αλλά η πελατεία τους αυξάνεται με την πάροδο των ετών καθώς και οι πωλήσεις και επομένως και η παραγωγή τους, άρα η απόσβεση πρέπει να αυξάνει από έτος σε έτος.

Κατά τη μέθοδο αυτή το ποσό της ετήσιας απόσβεσης αυξάνεται από έτος σε έτος, καταβάλλεται δε προσπάθεια η αύξηση να είναι ισόποση όσο παραμένει σταθερή η αποσβεστέα αξία. Το να αυξάνει ισόποσα το ποσό της ετήσιας απόσβεσης επιτυγχάνεται δια του μερισμού της αποσβεστέας αξίας σε μέρη ανάλογα των ετών της διάρκειας της ζωής του πάγιου περιουσιακού στοιχείου.

### **ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ**

Κατά τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεση η παραγωγική ικανότητα του παγίου περιουσιακού στοιχείου φθίνει, ελαττώνεται με την πάροδο του χρόνου, γι' αυτό και η απόσβεση πρέπει να είναι ανάλογη με την συμπεριφορά του στην παραγωγική διαδικασία που συνεχώς ελαττώνεται. Σε αυτή τη περίπτωση ο ετήσιος συντελεστής υπολογίζεται είτε τελείως αυθαίρετα είτε με την αντιστροφή της σειράς των κλασμάτων που εκφράζουν τα έτη ζωής του περιουσιακού στοιχείου.

Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή το ποσό της ετήσιας αποσβέσεως είναι διαφορετικό και μειώνεται με την πάροδο του χρόνου. Ο συντελεστής αποσβέσεων είναι σταθερός αλλά απόσβεση υπολογίζεται πάνω στην παρούσα κάθε φορά αξία του πάγιου περιουσιακού στοιχείου. Με τη μέθοδο αυτή αθροίζονται τα έτη της ωφέλιμης ζωής του παγίου και μερίζονται τα ποσά των ετήσιων αποσβέσεων ανάλογα με τα έτη αυτά, αρχίζοντας από το μεγαλύτερο κλάσμα.

### **ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ**

Κατά τη μέθοδο αυτή μερίζεται η αποσβεστέα αξία με το σύνολο της παραγωγής που θα έχει κάνει και βρίσκεται το κόστος της απόσβεσης του κατά μονάδα παραγομένου προϊόντος. Το κόστος αυτό πολλαπλασιάζετε με την ποσότητα παραγωγής κάθε έτους και βρίσκεται η αντιστοιχεί ετήσια απόσβεση.

Δύο τρόποι απόσβεσης υπάρχουν με τους οποίους μπορούν να γίνουν οι εγγραφές απόσβεσης:

## **1.Άμεσος τρόπος απόσβεσης**

Η απόσβεση είναι δαπάνη η οποία είτε κοστολογείται, γεωργικές, βιομηχανικές επιχειρήσεις είτε μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσης, εμπορικές επιχειρήσεις.

Με την απόσβεση έρχεται μείωση της αξίας του περιουσιακού στοιχείου για το οποίο γίνεται η απόσβεση. Έτσι λοιπόν πρέπει να χρεωθεί ένας λογαριασμός δαπάνης και να πιστωθεί το περιουσιακό στοιχείο του.

## **2.Έμμεσος τρόπος απόσβεσης**

Η διαφορά μεταξύ άμεσου και έμμεσου τρόπου απόσβεσης είναι ότι αντί εκεί που πιστώνεται το περιουσιακό στοιχείο, εδώ πιστώνεται ένας αντίθετος λογαριασμός ο οποίος ονομάζεται με πρώτη λέξη αυτή, αποσβεσθέντα και δεύτερη το περιουσιακό στοιχείο για το οποίο γίνεται η απόσβεση. π.χ. για τα κτίρια, αποσβεσθέντα κτίρια, για τα έπιπλα, αποσβεσθέντα έπιπλα.

Ο αντίθετος λογαριασμός θα παραμείνει ανοιχτός μέχρι να υπάρχει το περιουσιακό στοιχείο στη κατοχή της επιχείρησης. Εάν αποσβεσθεί τελείως, από το τελευταίο ποσό απόσβεσης αφαιρείται κάποιο μικρό ποσό ώστε ο λογαριασμός να έχει κάποιο υπόλοιπο και να μείνει ανοιχτός. Εάν όμως το περιουσιακό στοιχείο πωληθεί, τότε ο αντίθετος λογαριασμός μεταφέρεται στο κύριο λογαριασμό και κλείνουν και οι δύο λογαριασμοί.



## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3<sup>ο</sup> ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΑΓΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΤΟΥΣ**

---

### **3.1 ΝΟΜΟΙ ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ**

Το ΠΔ 299/03 καθορίζει διατάξεις σχετικά με τον υπολογισμό των αποσβέσεων. Παρακάτω θα δούμε κάποια από το σημαντικότερα άρθρα του διατάγματος αυτού.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του παρόντος ισχύουν τα εξής:

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 31, 41, 49 και 105 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων ορίζονται κατά τις επόμενες διατάξεις του παρόντος.

Η διενέργεια των αποσβέσεων κατ' έτος και μετά οριζόμενα δια του παρόντος ποσοστά είναι υποχρεωτική. Ειδικότερα οι νέες επιχειρήσεις, για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές περιόδους που έπονται της χρήσης μέσα στην οποία άρχισε η παραγωγική λειτουργία τους, δύνανται να προβούν σε απόσβεση όλων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων τους είτε με συντελεστή μηδέν τοις εκατό (0%) είτε με συντελεστή πενήντα τοις εκατό (50%) του ισχύοντος ποσοστού, με την προϋπόθεση ότι ο συντελεστής απόσβεσης που θα επιλεγεί από την επιχείρηση δεν θα μεταβάλλεται από διαχείριση σε διαχείριση.

Τα ποσοστά αποσβέσεων που ορίζονται με το παρόν αφορούν ετήσια απόσβεση. Για τα νέα πάγια περιουσιακά στοιχεία η απόσβεση αρχίζει από το μήνα κατά τον οποίο αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία και υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες μέχρι το τέλος της διαχειριστικής χρήσης.

Οι αποσβέσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος δεν δύνανται να υπερβούν την αξία κτήσης ή την αναπροσαρμοσμένη αξία του αποσβεστέου πάγιου περιουσιακού στοιχείου, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 2.

Η αξία των εργαλείων και των ανταλλακτικών των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες αποσβένεται εξ' ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά.

Πάγια περιουσιακά στοιχεία, των οποίων η αξία κτήσης εκάστου είναι μέχρι εξακόσια (600) ευρώ, δύνανται να αποσβένονται εξ' ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία. (Με την παρ. 6 του άρθρου 9 του 3296 άλλαξε το ποσό και η παράγραφος 1 του Αρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας έχει ως εξής :Πάγια στοιχεία των οποίων η αξία κτήσης του καθενός είναι μέχρι χίλια διακόσια (1.200) ευρώ, μπορούν να αποσβεσθούν εξ' ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία)

Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 9 του Ν. 1809/1988 (Φ.Ε.Κ. Α' 222) δεν θίγονται από τις διατάξεις του παρόντος.

Οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης που ορίζονται με το παρόν εφαρμόζονται από 1 ης Ιανουαρίου 2003, για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την ημερομηνία αυτή και μετά.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του διατάγματος ισχύουν τα εξής:

Για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί μέχρι και 31.12.1997, καθώς και εκείνα που αποκτούνται από 1.1.1998 και μετά, με την επιφύλαξη των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

Για τα καινούργια μηχανήματα και το λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής, που αποκτούν από 1.1.1998 και μετά οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και οι μικτές επιχειρήσεις αυτών, οι αποσβέσεις διενεργούνται υποχρεωτικά είτε με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης είτε με τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης, με την προϋπόθεση ότι η μέθοδος που θα επιλεγεί, γι' αυτά τα πάγια στοιχεία, θα εφαρμόζεται κατά πάγιο τρόπο.

Οι τακτικές αποσβέσεις, που διενεργούνται με τις μεθόδους που προαναφέρθηκαν, υπολογίζονται σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στις διατάξεις του παρόντος και με την εφαρμογή των προβλεπόμενων στο παρόν διάταγμα συντελεστών, επί της σε ευρώ αξίας κτήσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων, ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, όπως η αξία αυτή εξευρίσκεται σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά σχετικές διατάξεις.

Στο άρθρο 3 οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των κτιριακών εγκαταστάσεων και οικοδομημάτων ορίζονται ως ακολούθως:

Πίνακας 1:

ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ
Οικοτροφεία, σχολεία, φροντιστήρια	5% - 8%
Ξενοδοχεία	3% - 6%
Ξύλινες κατασκευές, μπαγκαλόους	8% - 12%
Τσιμεντένιες κατασκευές, μπαγκαλόους	5% - 8%
Οικοδομες των ανω για άλλες χρήσεις	3% - 5%
Πρόχειρες κατασκευές	8% - 12%
Βιομηχανοστάσια – αποθήκες	5% - 8%
Αποθήκες καπνοβιομηχανιών	5% - 8%
Οικοδομήματα αεροδρομίων	2% - 4%

Με βάση το άρθρο 4 για τα μηχανήματα και τις εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για τα ορυχεία επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στα οποία εξορύσσονται ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για τα μηχανήματα και τις εγκαταστάσεις τους, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

Πίνακας 2:

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΛΠ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ
Έργα δικτύων ύδρευσης	1% - 10%
Έργα δικτύων αποχέτευσης	1% - 10%
Αντιπλυμμυρικά έργα	1% - 4%
Έργα αντιρρύπανσης	3% - 5%
Μηχανήματα καπνοβιομηχανιών	7% - 12%

Ατμοηλεκτρικές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας	2% - 20%
Τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις	3% - 20%
Μηχανήματα ραδιοτηλεοπτικών σταθμών	7% - 20%
Μηχανήματα – εγκαταστάσεις πρατηρίων υγρών καυσίμων	8% - 15%
Δοχεία μεταφοράς υγρών και αερίων	11% - 30%
Ψυκτικά μηχανήματα	8% - 20%
Γερανοφόρα μηχανήματα	11% - 15%
Μηχανήματα παραγωγής ταινιών	11% - 15%
Λοιπά μηχανήματα	11% - 20%

Με βάση το άρθρο 5 ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες ορίζονται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και είκοσι τοις εκατό (20%) αντίστοιχα.

Ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που παράγουν πολεμικά είδη με εκρηκτικές ύλες ορίζονται σε είκοσι επτά τοις εκατό (27%) και τριάντα τρία τοις εκατό (33%) αντίστοιχα.

Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο αυτό δεν δικαιούνται να διενεργήσουν τις κατά τα άρθρα 3, 4 και 10 του παρόντος αποσβέσεις.

Το άρθρο 6 καθορίζει τους εξής συντελεστές:

Πίνακας 3:

ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΚΛΠ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ
Επιχειρήσεις λατομείων	7% - 10%
Έξοδα κατασκευής οδών, πλατειών κλπ	4% - 7%
Έξοδα κατασκευής υποσταθμών, ηλεκτρικής ενέργειας	7% - 10%
Σπαστήρες λίθων, τριβεία κλπ	11% - 15%

Το άρθρο 7 καθορίζει τους εξής συντελεστές :

Πίνακας 4:

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ
Λιμενικά έργα	7% - 33%
Πάγια εργοληπτικών επιχειρησ. Δημοσίων και ιδιωτικών έργων	7% - 30%
Εγκαταστάσεις αεροδρομίων	2% - 10%

Με βάση το άρθρο 8 για τα γεωργικά μηχανήματα και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται από τις γεωργικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις γενικά οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για ελκυστήρες, αλωνιστικές μηχανές, οδοντωτές σβάρνες, σκαλιστήρια, καλλιεργητές, άροτρα, δισκοσβάρνες, χορτοαναδευτές, χορτοσωρευτές, οπαρτικές μηχανές, φορητά αναβατόρια, μηχανές τεμαχισμού σανών για αποθήκευση (στάσιμες), μηχανές άλεσης τροφών, ρυμούλκες, θεριστικές μηχανές, αυτοδεδικές, χορτοσυλλεκτοδεματικές, πατατοσυλλεκτικές και θεριζοαλωνιστικές μηχανές, φορτωτικές, χορτοκοπτικές, συλλεκτικές βάμβακος και συλλεκτικές αραβόσιτου μηχανές, φρέζες, τευτλοεξαγωγείς, κινητήρες εσωτερικής καύσης και αντλητικά συγκροτήματα κατώτερος οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

β) Για λιπασματοδιανομείς και ψεκαστήρες, κατώτερος δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δεκατέσσερα τοις εκατό (14%).

γ) Για λοιπά μηχανήματα, κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%).

Με βάση το άρθρο 9 οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης της αξίας των ακόλουθων πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται

κινηματογραφικές ταινίες, βιντεοκασέτες - D.V.D., καθώς και των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για τις κινηματογραφικές ταινίες: αα) κατώτεροι εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) για το πρώτο έτος, έντεκα τοις εκατό (11%) για το δεύτερο έτος, επτά τοις εκατό (7%) για το τρίτο έτος και επτά τοις εκατό (7%) για το τέταρτο έτος εκμετάλλευσής τους και ββ) ανώτεροι ογδόντα τοις εκατό (80%) για το πρώτο έτος, δώδεκα τοις εκατό (12%) για το δεύτερο έτος και οκτώ τοις εκατό (8%) για το τρίτο έτος εκμετάλλευσής τους.

Η απόσβεση υπολογίζεται σε δωδεκάμηνη βάση ανεξάρτητα από το χρόνο εκμετάλλευσής της ταινίας στο οικείο διαχειριστικό έτος, με τον περιορισμό ότι αυτή δεν μπορεί να υπερβεί κατά το πρώτο έτος τα ακαθάριστα έσοδα που πραγματοποιήθηκαν από την εκμετάλλευσή της ταινίας. Η τυχόν διαφορά της μειωμένης κατά το πρώτο έτος απόσβεσης προσαυξάνει τις αποσβέσεις του δεύτερου έτους ανεξάρτητα από το ύψος των ακαθάριστων εσόδων, ώστε για τα πρώτα δύο (2) έτη η συνολική απόσβεση να ανέρχεται στο ογδόντα έξι τοις εκατό ( $75\% + 11\% = 86\%$ ) της αξίας της ταινίας στην περίπτωση επιλογής των κατώτερων συντελεστών ή στο ενενήντα δύο τοις εκατό ( $80\% + 12\% = 92\%$ ) της αξίας της ταινίας στην περίπτωση επιλογής των ανώτερων συντελεστών.

β) Για τις βιντεοταινίες - D.V.D.: αα) κατώτεροι εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) για το έτος κτήσης, είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για το δεύτερο έτος και δέκα τοις εκατό (10%) για το τρίτο έτος εκμετάλλευσής τους και ββ) ανώτεροι εβδομήντα τοις εκατό (70%) για το έτος κτήσης και τριάντα τοις εκατό (30%) για το δεύτερο έτος εκμετάλλευσής τους.

γ) Οι τηλεταινίες, τηλεσειρές, μουσικές εκπομπές, εορταστικές εκπομπές, κινούμενα σχέδια, τηλεπαιχνίδια, ψυχαγωγικές εκπομπές, εκπομπές λόγου, αθλητικές και ποικίλου περιεχομένου αναλόγως του χρόνου εκμετάλλευσής τους αποσβένονται είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία σύμφωνα με τη διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 43 του Κ.Ν. 2190/1920, αν η εκμετάλλευσή τους διαρκεί ένα έτος ή περισσότερα του ενός αντίστοιχα.

Με βάση το άρθρο 19 για τα μεταφορικά μέσα, πλωτά και τα εναέρια και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

Πίνακας 5:

ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ
Τουριστικά έργα	15% - 20%
Φορητά	15% - 20%
Επιβατηγά ιχ. μοτοσικλέτες	11% - 25%
Σιδηροτροχιές, τροχαίο υλικό	3% - 5%
Μοτοποδήλατα	11% - 15%
Οχήματα χωματουργικών έργων ορυχείων	19% - 25%
Οχήματα μεταφοράς προσώπων εντός ορυχείου	11 - 15%
Λοιπά μέσα	8% - 12%
Ελικόπτερα, αεροσκάφη	4% - 6%
Μεταχειρισμένα ελικόπτερα, αεροσκάφη	4% - 6%

Για τα πλοία και λοιπά πλωτά μέσα χωρητικότητας φορτίου κάτω των 500 τόνων: α) κατώτεροι συντελεστές απόσβεσης δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για το πρώτο έτος εκμετάλλευσης τους υπό ελληνική σημαία, επτά τοις εκατό (7%) ετησίως από το δεύτερο έως και το πέμπτο έτος και τρία τοις εκατό (3%) ετησίως για το έκτο και κάθε ένα από τα επόμενα έτη εκμετάλλευσης τους και β) ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης είκοσι τοις εκατό (20%) για το πρώτο έτος εκμετάλλευσης τους υπό ελληνική σημαία, δέκα τοις εκατό (10%) ετησίως από το δεύτερο έως και το πέμπτο έτος και πέντε τοις εκατό (5%) ετησίως για το έκτο και κάθε ένα από τα επόμενα έτη εκμετάλλευσης τους.

Με βάση το άρθρο 11 ορίζονται οι εξής συντελεστές:

Πίνακας 6:

ΕΙΔΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ
Είδη εξοπλισμού εκπαιδευτηρίων, εστιατορίων	24% - 30%
Είδη εξοπλισμού λοιπών επιχειρήσεων	15% - 20%
Είδη εξοπλισμού γραφείου	15% - 20%
Είδη εξοπλισμού φραφείο ως μέσα εκπαίδευσης	29% - 30%
H/Y	24% - 30%
H/Y ως μέσα εκπαίδευσης	34% - 40%
Λογισμικό H/Y	24% - 30%
Είδη υγιεινής ξενοδοχείων, κλινικών κλπ	15% - 20%
Φωτεινές επιγραφές ακινήτων τρίτων	15% - 20%

Με βάση το άρθρο 12 ορίζονται οι εξής συντελεστές:

Πίνακας 7:

ΕΙΔΗ ΠΑΓΙΩΝ ΑΣΚΟΥΜΕΝΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ
Μηχανήματα λοιπών εγκαταστάσεων	15% - 20%
Η/Υ	24% - 30%
Οικιακές κατασκευές	2% -100%

Σύμφωνα με το άρθρο 13 ισχύουν τα εξής:

Ως μηχανήματα και λοιπός μηχανολογικός ή τεχνικός εξοπλισμός παραγωγής θεωρούνται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στις ακόλουθες διατάξεις του παρόντος:

Για τον υπολογισμό των τακτικών αποσβέσεων με τη φθίνουσα μέθοδο οι κατώτεροι ή ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης που προβλέπονται για τη σταθερή μέθοδο από τις διατάξεις του παρόντος πολλαπλασιάζονται για κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο με συντελεστή τρία (3).

Οι κατά την προηγούμενη παράγραφο προκύπτοντες συντελεστές αποσβέσεων της φθίνουσας μεθόδου υπολογίζονται επί του εκάστοτε υπολοίπου της αναπόσβεστης αξίας κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου.

Κατά τη διαχειριστική περίοδο που η αναπόσβεστη αξία των πάγιων περιουσιών στοιχείων, μειωμένη με τις αποσβέσεις που αντιστοιχούν σε αυτή τη διαχείριση, είναι μικρότερη από το ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας κτήσης, προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών ή βελτιώσεων, ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, ολόκληρο το ποσό της αναπόσβεστης αξίας δύναται να αποσβεσθεί σε αυτή τη διαχείριση. Στον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση αυτού του διατάγματος.



Με την ψήφιση του Ν.4110/2013 καθώς και του Ν.4172/2013, εκτός των άλλων, επήλθαν σημαντικές αλλαγές σχετικά με τα ποσοστά και τον τρόπο με τον οποίο διενεργούνται οι αποσβέσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 22 του άρθρου 3 του Ν.4110/2013 (Α' 17) αντικαταστάθηκε η περίπτωση στ' της παρ.1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε) και τροποποιήθηκε με την παρ.6 του Ν. 4141/2013 (Α' 81), την παρ. 6 της υποπαρ. Δ.2 του άρθρου πρώτου του Ν. 4152/2013 (Α' 107) και την παρ. 1 του άρθρου 64 του Ν. 4170/2013 (Α' 163).

Οι διατάξεις αυτές έχουν εφαρμογή, σύμφωνα με την περίπτωση ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του Ν. 4110/2013, όπως αντικαταστάθηκε με την περ.γ' της παρ. 5 του άρθρου 38 του Ν. 4141/2013, για δαπάνες αποσβέσεων που πραγματοποιούνται στις διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2013 και μετά.

Επομένως, οι συντελεστές αυτοί εφαρμόζονται για τον υπολογισμό των αποσβέσεων όλων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων ανεξάρτητα του χρόνου απόκτησης των παγίων αυτών είτε αυτά αποκτήθηκαν πριν από την 01/01/2013 είτε μετά την ημερομηνία αυτή, με την προϋπόθεση ότι οι αποσβέσεις αφορούν στις διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2013 και μετά.

Είναι αυτονόητο ότι στην περίπτωση που κατά την 01/01/2013 κάποια επιχείρηση βρίσκεται σε διαχειριστική περίοδο η οποία έχει αρχίσει πριν την 01/01/2013 και θα κλείσει την διαχειριστική της αυτή περίοδο μετά την 01/01/2013, για τον υπολογισμό των αποσβέσεων των παγίων της θα έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Π.Δ. 299/2003 αποκλειστικά για τη χρήση αυτή και οι νέες διατάξεις θα εφαρμοστούν από την επόμενη περίοδο.

Με τις νέες διατάξεις επέρχονται ουσιώδεις μεταβολές στον τρόπο απόσβεσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων των οποίων η διαχειριστική περίοδος αρχίζει την 1/1/2013 και κλείνει την 31/12/2013. Η ανάλυση αυτών των αλλαγών καθώς και η ερμηνεία αυτών των νέων διατάξεων της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε, έχει ως εξής:

1. Με την υποπερ. αα' της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε, ορίζεται ότι αποσβέσιμο πάγιο περιουσιακό στοιχείο είναι το λειτουργικό ή μη λειτουργικό, ενσώματο ή άυλο πάγιο στοιχείο, που αποκτάται από την οικονομική μονάδα για διαρκή παραγωγική χρήση και έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής περιορισμένη, αλλά μεγαλύτερη από ένα έτος.

2. Με την υποπερ. ββ' της ίδιας περίπτωσης, ορίζεται ότι η διενέργεια των αποσβέσεων για κάθε έτος με τους καθορισθέντες νέους συντελεστές αποσβέσεων της υποπερ. γγ' είναι υποχρεωτική. Υπόχρεες είναι οικονομικές μονάδες, οι οποίες έχουν στην κυριότητά τους πάγια περιουσιακά στοιχεία, ανεξαρτήτως αν τα χρησιμοποιούν οι ίδιες ή τα εκμισθώνουν ή τα εκμεταλλεύονται με οποιοδήποτε τρόπο.

Επομένως, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη κερδών, οι αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πρέπει να διενεργούνται, και μάλιστα με τους συντελεστές που έχουν θεσπιστεί για το σκοπό αυτό, και να βαρύνουν τα αποτελέσματα κάθε διαχειριστικής περιόδου.

Σε περίπτωση, που διενεργηθούν αποσβέσεις αλλά με συντελεστή μεγαλύτερο από τον προβλεπόμενο, οι επιπλέον αποσβέσεις δεν αναγνωρίζονται φορολογικά και οι επιχειρήσεις υποχρεούνται με την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος να αναμορφώσουν τα προκύψαντα αποτελέσματα με την προσθήκη αυτών ως λογιστική διαφορά, ενώ σε αντίθετη περίπτωση, αν δεν διενεργηθούν ή διενεργηθούν με συντελεστή μικρότερο από τον προβλεπόμενο, η επιχείρηση χάνει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει στο μέλλον τις αποσβέσεις που όφειλε να διενεργήσει και δεν διενήργησε.

3. Με το πρώτο εδάφιο της υποπερ. γγ' της ίδιας περίπτωσης, ορίζεται ότι οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης επί της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων. Δηλαδή, με την εφαρμογή επί της αξίας κτήσης εκάστου πάγιου περιουσιακού στοιχείου προσαυξημένης με τις τυχόν δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων, του νέου ετήσιου σταθερού συντελεστή απόσβεσης, όπως ορίζεται στην υποπερ. γγ' της ίδιας περίπτωσης  
στ'.

4. Με τα επόμενα εδάφια της ίδιας υποπερ. γγ' καθορίζονται οι νέοι συντελεστές απόσβεσης ανά πάγιο περιουσιακό στοιχείο και κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, σύμφωνα με την ταξινόμηση NACE rev2, αρχικά για όλους τους κλάδους επιχειρήσεων και κατόπιν κατά

παρέκλιση για συγκεκριμένα πάγια ή συγκεκριμένες δραστηριότητες, οι οποίοι έχουν ως εξής:

α. Για όλους τους κλάδους :

Εδαφικές εκτάσεις, μηδέν τοις εκατό (0%)

Κτιριακές εγκαταστάσεις, γραφεία, οικίες, βιομηχανοστάσια, αποθήκες, σταθμοί, μη κτιριακές εγκαταστάσεις και ειδικές εγκαταστάσεις, κατασκευές, εξοπλισμός και ειδικά οχήματα φορτοεκφόρτωσης, τέσσερα τοις εκατό (4%)

Μηχανήματα, εξοπλισμός (εκτός Η/Υ και λογισμικού), μέσα μεταφοράς ατόμων, ύψα στοιχεία, δικαιώματα, έξοδα πολυετούς απόσβεσης και λοιπά πάγια στοιχεία, δέκα τοις εκατό (10%)

Εξοπλισμός Η/Υ (κύριος και περιφερειακός) και λογισμικό, είκοσι τοις εκατό (20%)

Μέσα μεταφοράς φορτίων, δώδεκα τοις εκατό (12%)

β. Κατά παρέκλιση των ανωτέρω:

Εδαφικές εκτάσεις για τον τομέα Β (Ορυχεία - Λατομεία), πλην του Β.09 (Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης), πέντε τοις εκατό (5%). Μέσα μεταφοράς ατόμων για τους τομείς Ν77.11 (Ενοικίαση και εκμίσθωση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων) και 085 (Εκπαίδευση), και μέσα μεταφοράς φορτίων για τον τομέα Ν77.12 (Ενοικίαση και εκμίσθωση φορτηγών), είκοσι τοις εκατό (20%).

Λοιπά μέσα μεταφοράς για τους τομείς Η49.1 (Υπεραστικές σιδηροδρομικές μεταφορές επιβατών), Η49.2 (Σιδηροδρομικές μεταφορές εμπορευμάτων), Η50 (Πλωτές μεταφορές) και Η51 (Αεροπορικές μεταφορές) - Για τρένα, πλοία και πλωτά μέσα και αεροσκάφη, αντιστοίχως, πέντε τοις εκατό (5%).

Από τον παραπάνω καθορισμό των νέων συντελεστών απόσβεσης, προκύπτει ότι εάν κάποιο πάγιο δεν περιλαμβάνεται σ' αυτόν, ο συντελεστής απόσβεσης αυτού θα είναι εκείνος των «λοιπών πάγιων στοιχείων» δηλαδή δέκα τοις εκατό (10%) για όλους τους κλάδους επιχειρήσεων και όχι εκείνος που τυχόν προκύπτει από την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του παγίου αυτού.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονισθεί ότι δεν πρέπει να γίνεται καταχρηστική εφαρμογή του συντελεστή απόσβεσης 10% των «λοιπών πάγιων στοιχείων» κάθε φορά που διαπιστώνεται

ότι κάποια πάγια δεν περιγράφονται επακριβώς στον πίνακα των προβλεπόμενων νέων συντελεστών απόσβεσης. Π.χ. για τα αιολικά πάρκα και τις φωτοβολταϊκές μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας δεν πρέπει να χρησιμοποιηθεί ο παραπάνω συντελεστής 10% για την απόσβεσή τους, αλλά ο ορθός συντελεστής 4% για τις «μη κτιριακές εγκαταστάσεις»

Επιπλέον, οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 9 του ν. 1809/1988 (ΦΕΚ Α' 222) δεν θίγονται από τις νέες κοινοποιούμενες διατάξεις. Επομένως, για την απόσβεση των φορολογικών μηχανισμών αυτού του νόμου δεν έχουν εφαρμογή οι σχετικές νέες διατάξεις περί αποσβέσεων αλλά οι ως άνω διατάξεις αυτού του νόμου.

5. Με την υποπερ. δδ' ορίζεται ότι ο υπολογισμός των αποσβέσεων γίνεται σε ετήσια βάση και δεν επιτρέπεται η μεταφορά αποσβενόμενων ποσών μεταξύ οικονομικών χρήσεων. Για τα νέα πάγια περιουσιακά στοιχεία η απόσβεση αρχίζει από το μήνα κατά τον οποίο αυτά άρχισαν να χρησιμοποιούνται ή τέθηκαν σε λειτουργία και υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα, όσοι και οι μήνες μέχρι το τέλος της διαχειριστικής περιόδου.

Επομένως, αν κάποιο πάγιο κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου χρησιμοποιηθεί ή λειτουργήσει για χρονικό διάστημα μικρότερο από δώδεκα (12) μήνες (π.χ. επειδή αγοράστηκε και τέθηκε σε λειτουργία τον 3<sup>ο</sup> μήνα της 12μηνιαίας διαχειριστικής περιόδου ή επειδή πουλήθηκε το 10<sup>ο</sup> μήνα της 12μηνιαίας διαχειριστικής περιόδου), οι αποσβέσεις που θα υπολογιστούν γι' αυτό με τον προβλεπόμενο συντελεστή θα περιοριστούν στα 10/12 των ετήσιων αποσβέσεων.

Σημειώνεται, ότι στο χρονικό διάστημα χρησιμοποίησης ή λειτουργίας του πάγιου περιλαμβάνεται και ο μήνας που αυτό άρχισε να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί, χωρίς να ενδιαφέρει ο αριθμός των ημερών που χρησιμοποιήθηκε ή λειτούργησε το μήνα αυτό.

Όσον αφορά τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της επιχείρησης, ούτε και για τις τυχόν παρεπόμενες ασχολίες της, δηλαδή εκείνα τα οποία έχουν τεθεί εκτός εκμετάλλευσης (ή σε αδράνεια), γι' αυτά και για το χρονικό διάστημα που είναι εκτός εκμετάλλευσης δεν θα υπολογίζονται αποσβέσεις, δεδομένου ότι δεν μπορεί να δικαιολογηθεί απόσβεση αυτών λόγω μη ύπαρξης λειτουργικής φθοράς τους. Κατά τον χρόνο που θα αρχίσει πάλι η

παραγωγική τους λειτουργία, συνεχίζονται να διενεργούνται οι αποσβέσεις έως την πλήρη απόσβεσή τους.

Ειδικά στα πάγια τα οποία λόγω της παραγωγικής διαδικασίας λειτουργούν περιοδικά, δηλαδή για μεγάλα χρονικά διαστήματα διακόπτεται η λειτουργία τους, ανάλογα με τα δημιουργούμενα αποθέματα και επανατίθενται σε λειτουργία όταν η αγορά απορροφήσει τα αποθέματα αυτά, οι αποσβέσεις υπολογίζονται κανονικά, επειδή τα μηχανήματα αυτά κατά το χρόνο διακοπής της λειτουργίας τους είναι συνδεδεμένα στο χώρο τους και πάντα σε ετοιμότητα να λειτουργήσουν.

Τέλος, για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των επιχειρήσεων που λειτουργούν εποχιακά, δηλαδή των επιχειρήσεων που λειτουργούν συγκεκριμένους μήνες κάθε διαχειριστικής περιόδου (π.χ. ξενοδοχειακές, τυποποίησης αγροτικών προϊόντων κλπ), θα υπολογίζονται αποσβέσεις για όλους τους μήνες της διαχειριστικής χρήσης, δεδομένου ότι η μη χρησιμοποίηση των παγίων τους για όλους τους μήνες της διαχειριστικής χρήσης οφείλεται στον τρόπο λειτουργίας τους και δεν είναι επιλογή των επιχειρήσεων.

6. Με το α' εδάφιο της υποπερ. εε' ορίζεται ότι οι αποσβέσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, δεν δύνανται να υπερβούν την αξία κτήσης ή την αναπροσαρμοσμένη αξία του αποσβεστέου πάγιου περιουσιακού στοιχείου.

Επομένως, η διενέργεια αποσβέσεων για κάποιο πάγιο διακόπτεται από τη στιγμή που το σύνολο των αποσβέσεων που έχουν διενεργηθεί γι' αυτό γίνει ίσο με την αποσβεστέα αξία του (μείον ένα λεπτό), χωρίς να ενδιαφέρει αν αυτό εξακολουθεί να χρησιμοποιείται παραγωγικά από την επιχείρηση.

7. Με το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της υποπερ. εε' της ίδιας περίπτωσης, αυξάνεται από χίλια διακόσια (1.200) ευρώ σε χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ, η αξία κτήσης κάθε πάγιου στοιχείου που δυνητικά μπορεί να αποσβεσθεί εξ ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία αυτό χρησιμοποιήθηκε ή τέθηκε σε λειτουργία.

Δηλαδή, η εφάπαξ απόσβεση των εν λόγω παγίων δεν είναι υποχρεωτική αλλά δυνητική. Η ως άνω αξία δύναται να αναπροσαρμόζεται ανά πενταετία από την έναρξη ισχύος της παρούσης διάταξης, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και σε ποσοστό που δεν θα

υπερβαίνει την αντίστοιχη για την ίδια περίοδο μεταβολή του Δείκτη Τιμών Παραγωγού στη Βιομηχανία (Κλάδος 055 - «Ενδιάμεσα και Κεφαλαιουχικά Αγαθά»), όπως ανακοινώνεται από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. Συνεπώς κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο του οποίου η αξία κτήσης είναι μέχρι χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ, μπορεί να αποσβεστεί είτε εφάπαξ στην διαχειριστική χρήση που χρησιμοποιήθηκε ή τέθηκε σε λειτουργία, είτε τμηματικά με βάση το συντελεστή απόσβεσης της υποπερ. γγ'.

Σημειώνεται ότι η επιλογή της εφάπαξ ή της τμηματικής απόσβεσης αφορά κάθε πάγιο ξεχωριστά, πράγμα που σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα ορισμένα από τα ίδια πάγια (αξίας κτήσης το καθένα μέχρι 1.500 ευρώ) να τα αποσβένουν εφάπαξ στη συγκεκριμένη διαχειριστική περίοδο και άλλα να τα αποσβένουν τμηματικά σύμφωνα με τα ανωτέρω. Διευκρινίζεται ότι η αξία των παγίων αυτών δεν μπορεί να καταχωρηθεί σε λογαριασμό εξόδου, αλλά καταχωρείται στον οικείο λογαριασμό παγίου.

8. Με την υποπερ. στστ' της ίδιας περίπτωσης ορίζεται ότι ειδικά οι επιχειρήσεις που μέχρι 31.12.2012 χρησιμοποιούσαν τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης, όπως αυτή ορίζεται στο Π.Δ. 299/2003 ( Α'255 ) και κατά την ως άνω ημερομηνία είχαν αποσβέσει περισσότερο από 50% της αρχικής αξίας του πάγιου περιουσιακού στοιχείου, υποχρεούνται να μεταβούν στην σταθερή μέθοδο απόσβεσης και στους νέους συντελεστές απόσβεσης της υποπερ. γγ'. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις που εφαρμόστηκε η φθίνουσα μέθοδος με το Π.Δ. 299/2003, αλλά οι αποσβέσεις μέχρι την 31.12.2012 δεν είχαν υπερβεί το 50% της αρχικής αξίας του πάγιου περιουσιακού στοιχείου, οι επιχειρήσεις αυτές δύνανται να επιλέξουν τη διατήρηση του τρέχοντος καθεστώτος, δηλαδή τη φθίνουσα μέθοδο μέχρι τη χρήση που η απόσβεση θα υπερβεί το 50% της αξίας του πάγιου περιουσιακού στοιχείου, οπότε και αυτές μεταβαίνουν στη σταθερή μέθοδο

Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής αυτής περιόδου, οι επιχειρήσεις θα χρησιμοποιούν τους συντελεστές απόσβεσης της υποπερ. γγ', πολλαπλασιαζόμενους με συντελεστή δύο (2).

Οι επιχειρήσεις αυτές αντί της παραμονής τους στη φθίνουσα μέθοδο μέχρι συμπλήρωσης του 50 %, δύνανται από 01/01/2013 να εφαρμόσουν απευθείας τη σταθερή μέθοδο με τους συντελεστές της υποπερ. γγ'.

9. Με το πρώτο εδάφιο της υποπερ. ζζ' της ίδιας περίπτωσης ειδικά οι νέες επιχειρήσεις, δύνανται για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές περιόδους να διενεργούν αποσβέσεις με μηδενικό συντελεστή για όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία.

Επομένως, προβλέπεται ότι οι νέες επιχειρήσεις, κατά τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές περιόδους, με πρώτη εκείνη εντός της οποίας άρχισε η παραγωγική λειτουργία τους και για όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους, έχουν τη δυνατότητα να μη διενεργούν καθόλου αποσβέσεις. Από την τέταρτη διαχειριστική περίοδο και μετά, θα υπολογισθούν αποσβέσεις κανονικά και για όλα τα πάγια ανεξάρτητα από τη χρήση της εν λόγω τριετίας που αποκτήθηκαν τα πάγια αυτά. Τονίζεται ότι η επιλογή της μη διενέργειας, αφορά αφενός, όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία (δηλαδή, είτε δεν θα διενεργηθούν αποσβέσεις για κανένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο είτε θα διενεργηθούν για όλα) και αφετέρου, σε όλες τις τρεις (3) αυτές χρήσεις (δηλαδή, η επιχείρηση δεν θα διενεργήσει αποσβέσεις ή θα διενεργήσει και στις τρεις (3) πρώτες χρήσεις). Τα παραπάνω δεν είναι υποχρεωτικά εφαρμοστέα από τις νέες επιχειρήσεις. Συνεπώς, εφόσον αυτές το επιθυμούν, δύνανται να διενεργούν αποσβέσεις επί των πάγιων περιουσιακών στοιχείων τους κατά τις τρεις (3) ως άνω διαχειριστικές περιόδους, σύμφωνα με τις νέες διατάξεις.

Τονίζεται ότι η επιλογή της μη διενέργειας ή της διενέργειας αποσβέσεων αφορά αφενός, όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία (δηλαδή, είτε δεν θα διενεργηθούν αποσβέσεις για κανένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο είτε θα διενεργηθούν για όλα με το προβλεπόμενο συντελεστή) και αφετέρου, όλες τις διαχειριστικές περιόδους (δηλαδή η επιχείρηση δεν θα διενεργήσει αποσβέσεις ή θα διενεργήσει τις προβλεπόμενες αποσβέσεις και στις τρεις (3) διαχειριστικές περιόδους).

Για την εφαρμογή των παραπάνω ως νέες επιχειρήσεις θεωρούνται οι ακόλουθες:

- i) Εκείνες οι οποίες ιδρύονται από 01/01/2013 και μετά.
- ii) Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρυθεί πριν από την πιο πάνω ημερομηνία και των οποίων η διαχειριστική περίοδος που αρχίζει από την 01/01/2013 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές περιόδους.
- iii) Εκείνες οι οποίες από 01/01/2013 και μετά ιδρύουν υποκατάστημα.

iv) Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρύσει υποκατάστημα πριν από την 01/01/2013 και των οποίων η διαχειριστική περίοδος που αρχίζει από την 01/01/2013 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές περιόδους.

v) Εκείνες οι οποίες από 01/01/2013 και μετά ιδρύουν αυτοτελή κλάδο ή αρχίζουν την άσκηση δραστηριότητας με αυτοτελή οργάνωση, χωρίς να ιδρύουν υποκατάστημα. Π.χ. μια βιομηχανική επιχείρηση ιδρύει μια νέα παραγωγική μονάδα η οποία κατασκευάζει προϊόντα όμοια με αυτά που ήδη παράγονται ή νέα προϊόντα ή μια ξενοδοχειακή επιχείρηση ανεγείρει και άλλο ξενοδοχειακό συγκρότημα δίπλα στο ήδη υφιστάμενο ή μια εταιρία κινητής τηλεφωνίας αρχίζει να παρέχει υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας.

vi) Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρύσει αυτοτελή κλάδο ή έχουν αρχίσει την άσκηση δραστηριότητας με αυτοτελή οργάνωση, χωρίς να ιδρύουν υποκατάστημα, πριν από την 01/01/2013 και των οποίων η διαχειριστική περίοδος που αρχίζει από την 01/01/2013 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές περιόδους.

Στις πιο πάνω περιπτώσεις iii, iv, v, και vi, οι επιχειρήσεις θεωρούνται νέες μόνον όσον αφορά το υποκατάστημα και τον αυτοτελή κλάδο ή τη νέα δραστηριότητα με αυτοτελή οργάνωση αντίστοιχα, οπότε η επιλογή της μη διενέργειας ή διενέργειας μειωμένων αποσβέσεων θα αφορά μόνο τα πάγια του υποκαταστήματος κλπ.

10. Ειδικά, στην περίπτωση που κάποια επιχείρηση έκανε χρήση του δικαιώματος της "νέας επιχείρησης" με τις διατάξεις του Π.Δ 299/2003 και κατά την χρήση που αρχίζει την 01/01/2013 δεν ολοκλήρωσε την προβλεπόμενη τριετία, θα υπολογίσει τις αποσβέσεις όλων των παγίων της για τη χρήση που αρχίζει από την ημερομηνία αυτή και μετά με τις νέες διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες οι νέες επιχειρήσεις τις τρεις (3) πρώτες χρήσεις δύνανται να μην υπολογίσουν αποσβέσεις.

#### ***Παράδειγμα:***

Επιχείρηση Α' που άρχισε την παραγωγική της λειτουργία το 2011 για την πρώτη χρήση υπολόγισε κανονικά τις αποσβέσεις των παγίων της με βάση τους συντελεστές του Π.Δ. 299/2003 και σαν νέα επιχείρηση αποφάσισε για την τριετία 2012 - 2014 να επιλέξει



μηδενικές αποσβέσεις. Η επιχείρηση αυτή το 2013 (τρίτη χρήση της) δύναται να υπολογίσει μηδενικές αποσβέσεις για τελευταία φορά αφού από τη χρήση 2014 (τέταρτη χρήση της) θα πρέπει να υπολογίσει αποσβέσεις κανονικά με τους συντελεστές της υποπερ. γγ'.

11. Περαιτέρω, με το δεύτερο εδάφιο της υποπερίπτωσης αυτής, ορίζεται ότι οι διατάξεις της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Ν.2238/1994, εφαρμόζονται και για τη δαπάνη που καταβάλλει επιχείρηση, για την κατασκευή μη ιδιόκτητου δικτύου σύνδεσης του σταθμού αυτοπαραγωγής ή ανεξάρτητης παραγωγής μέχρι το δίκτυο της ΔΕΗ. Δηλαδή, η επιχείρηση αυτοπαραγωγού ή ανεξάρτητου παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας διενεργεί για το πιο πάνω δίκτυο σύνδεσης αποσβέσεις με βάση τις γενικές διατάξεις, όπως θα διενεργούσε και στην περίπτωση που το δίκτυο διανομής ανήκε στην κυριότητά της (1039524/10326/B0012/ΠΟΛ.1108/18.4.2001 εγκύκλιος μας).

12. Τέλος, με την υποπερ. ηη' της ίδιας περίπτωσης παρέχεται η δυνατότητα στον εκμισθωτή (οικοπεδούχο) διενέργειας αποσβέσεων επί της αξίας ακινήτου που έχει ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητάς του από τον μισθωτή. Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή για δαπάνες αποσβέσεων που πραγματοποιούνται μόνο στη διαχειριστική περίοδο 2013, ανεξάρτητα από το χρόνο ανέγερσης του ακινήτου.

Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης επί της αξίας κτήσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, προσαυξημένης με τις δαπάνες προσηκόν και βελτιώσεων, βάσει των παρακάτω συντελεστών.

Πίνακας 8:

01. Για όλους τους κλάδους:	
Εδαφικές εκτάσεις:	0%
Κτιριακές εγκαταστάσεις, γραφεία, οικίες, βιομηχανοστάσια, αποθήκες σταθμοί, μη κτιριακές εγκαταστάσεις και ειδικές εγκαταστάσεις, κατασκευές, εξοπλισμός και ειδικά οχήματα φορτοεκφόρτωσης:	4%
Μηχανήματα, εξοπλισμός (εκτός Η/Υ και λογισμικού), μέσα μεταφοράς ατόμων, άυλα στοιχεία, δικαιώματα, έξοδα πολυετούς απόσβεσης και λοιπά πάγια στοιχεία:	10%
Εξοπλισμός Η/Υ (κύριος και περιφερειακός) και λογισμικό:	20%
Μέσα μεταφοράς φορτίων:	12%

Πίνακας 9:

02. Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω ισχύουν τα εξής:	
Εδαφικές εκτάσεις για τον τομέα Β (Ορυχεία-Λατομεία), πλην του Β.09 (Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης):	5%
Μέσα μεταφοράς ατόμων για τους τομείς Ν77.11 (Ενοικίαση και εκμίσθωση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων) και Ο85 (Εκπαίδευση) και μέσα μεταφοράς φορτίων για τον τομέα Ν77.12 (Ενοικίαση και εκμίσθωση φορτηγών):	20%
Λοιπά μέσα μεταφοράς για τους τομείς Η49.1 (Υπεραστικές σιδηροδρομικές μεταφορές επιβατών), Η49.2 (Σιδηροδρομικές μεταφορές εμπορευμάτων), Η50 (Πλωτές μεταφορές) και Η51 (Αεροπορικές μεταφορές) - Για τρένα, πλοία και πλωτά μέσα και αεροσκάφη, αντιστοίχως:	5%.

Ειδικά, οι επιχειρήσεις που μέχρι 31/12/2012 χρησιμοποιούσαν τη μέθοδο φθίνουσας απόσβεσης, όπως αυτή ορίζεται στο Π.Δ. 299/2003 (Α' 255) και κατά την ως άνω ημερομηνία είχαν αποσβέσει περισσότερο από 50% της αρχικής αξίας του πάγιου περιουσιακού στοιχείου, υποχρεούνται να μεταβούν στο νέο σύστημα (σταθερή μέθοδο απόσβεσης).

Στις υπόλοιπες περιπτώσεις οι επιχειρήσεις έχουν την δυνατότητα να επιλέξουν τη διατήρηση του τρέχοντος καθεστώτος (μέθοδος φθίνουσας απόσβεσης), μέχρι τη χρήση που η απόσβεση θα υπερβεί το 50% της αξίας του πάγιου περιουσιακού στοιχείου, οπότε και αυτές μεταβαίνουν στη νέα μέθοδο.

Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής αυτής περιόδου, οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν τους συντελεστές απόσβεσης που ορίζονται με το νέο σύστημα, πολλαπλασιαζόμενους με συντελεστή δύο (2).

Οι επιχειρήσεις αυτές αντί της παραμονής τους στην φθίνουσα μέθοδο μέχρι συμπλήρωσης του 50%, δύναται από 01/01/2013 να εφαρμόσουν απευθείας την σταθερή μέθοδο με τους συντελεστές που ορίζονται με το νέο σύστημα.

Οι επιχειρήσεις που εκμισθώνουν κτίριο που έχει ανεγερθεί σε έδαφος τους αποκλειστικά με δαπάνες του μισθωτή εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους τις αποσβέσεις που προβλέπονται στην περίπτωση αυτή.

Οι νέες επιχειρήσεις, δύνανται για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές περιόδους να διενεργούν αποσβέσεις με μηδενικό συντελεστή για όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία. Από την τέταρτη διαχειριστική περίοδο και μετά, θα υπολογισθούν αποσβέσεις κανονικά και για όλα τα πάγια ανεξάρτητα από τη χρήση της εν λόγω τριετίας που αποκτήθηκαν τα πάγια αυτά.

Τονίζεται ότι η επιλογή της μη διενέργειας, αφορά αφενός, όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία (δηλαδή, είτε δεν θα διενεργηθούν αποσβέσεις για κανένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο είτε θα διενεργηθούν για όλα) και αφετέρου, σε όλες τις τρεις (3) αυτές χρήσεις (δηλαδή, η επιχείρηση δεν θα διενεργήσει αποσβέσεις ή θα διενεργήσει και στις τρεις (3) πρώτες χρήσεις)

Τα παραπάνω δεν είναι υποχρεωτικά εφαρμοστέα από τις νέες επιχειρήσεις. Συνεπώς, εφόσον αυτές το επιθυμούν, δύνανται να διενεργούν αποσβέσεις επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων τους κατά τις τρεις (3) ως άνω διαχειριστικές περιόδους, σύμφωνα με τις νέες διατάξεις.

Για φορολογικές περιόδους που κλείνουν από την 1η Ιανουαρίου 2014 και εξής.

Με το άρθρο 24 του Ν.4172/2013 καθορίζεται εκ νέου ο τρόπος και οι συντελεστές απόσβεσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων και σύμφωνα με το άρθρο 72 του ιδίου νόμου, οι νέες διατάξεις περί αποσβέσεων του νόμου αυτού θα ισχύουν για φορολογικές περιόδους που κλείνουν από την 01/01/2014 και μετά.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24 του Ν.4172/2013, οι αποσβέσεις των στοιχείων του ενεργητικού εκπίπτουν από τον κύριο των παγίων στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης σε όλες τις περιπτώσεις εκτός της περίπτωσης χρηματοοικονομικής μίσθωσης όπου εκπίπτουν από τον μισθωτή.

Ως «χρηματοοικονομική μίσθωση» ορίζεται οποιαδήποτε προφορική ή έγγραφη σύμβαση με την οποία ο εκμισθωτής (κύριος) υποχρεούται έναντι μισθώματος να παραχωρεί στον

μισθωτή (χρήστη) τη χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου, εφόσον πληρούνται ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια:

α) η κυριότητα του περιουσιακού στοιχείου περιέρχεται στον μισθωτή με τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης,

β) η σύμβαση της μίσθωσης περιλαμβάνει όρο συμφέρουσας προσφοράς για την εξαγορά του εξοπλισμού σε τιμή κατώτερη της αγοραίας αξίας,

γ) η περίοδος της μίσθωσης καλύπτει τουλάχιστον το ενενήντα τοις εκατό (90%) της οικονομικής διάρκειας ζωής του περιουσιακού στοιχείου ακόμη και στην περίπτωση που ο τίτλος δεν μεταβιβάζεται κατά τη λήξη της μίσθωσης,

δ) κατά τη σύναψη της σύμβασης της μίσθωσης, η παρούσα αξία των μισθωμάτων ανέρχεται στο ενενήντα τοις εκατό (90%) της αγοραίας αξίας του περιουσιακού στοιχείου που εκμισθώνεται.

ε) τα περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται είναι τέτοιας ειδικής φύσης που μόνον ο μισθωτής δύναται να τα μεταχειριστεί δίχως να προβεί σε σημαντικές αλλοιώσεις.

Οι συντελεστές απόσβεσης βάσει των οποίων θα πραγματοποιούνται οι αποσβέσεις από την συγκεκριμένη χρήση και μετά είναι :

Πίνακας 10:

<b>Κατηγορία ενεργητικού επιχείρησης</b>	<b>Συντελεστής απόσβεσης (% ανά φορολογικό έτος)</b>
Κτίρια, κατασκευές, εγκαταστάσεις, βιομηχανικές και ειδικές εγκαταστάσεις, μη κτιριακές εγκαταστάσεις, αποθήκες και σταθμοί, περιλαμβανομένων των παραρτημάτων τους (και ειδικών οχημάτων φορτοεκφόρτωσης)	4
Εδαφικές εκτάσεις που χρησιμοποιούνται σε εξόρυξη και λατομεία, εκτός αν χρησιμοποιούνται για τις υποστηρικτικές	5

δραστηριότητες εξόρυξης	
Μέσα μαζικής μεταφοράς, περιλαμβανομένων αεροσκαφών, σιδηροδρομικών συρμών, πλοίων και σκαφών	5
Μηχανήματα, εξοπλισμός εκτός Η/Υ και λογισμικού	10
Μέσα μεταφοράς ατόμων	16
Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων («εσωτερικές εμπορευματικές μεταφορές» )	12
Άυλα στοιχεία και δικαιώματα και έξοδα πολυετούς απόσβεσης	10
Εξοπλισμός Η/Υ, κύριος και περιφερειακός και λογισμικό	20
Λοιπά πάγια στοιχεία της επιχείρησης	10

Ο συντελεστής απόσβεσης του παραπάνω πίνακα για τα άυλα στοιχεία και δικαιώματα ισχύει, εφόσον δεν προκύπτει συμβατικά από την αρχική συμφωνία διαφορετική των δέκα (10) ετών οικονομική διάρκεια ζωής, οπότε και ο συντελεστής διαμορφώνεται ως το πηλίκο «1 διά έτη διάρκειας ζωής δικαιώματος».

Σε περίπτωση δικαιωμάτων που θεμελιώθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης, για την αναπόσβεστη αξία (εναπομείνουσα αξία) ως διάρκεια δικαιώματος λαμβάνεται η υπολειπόμενη διάρκεια του δικαιώματος.

Επισημαίνεται ότι, παραμένει το όριο των χιλίων πεντακοσίων ευρώ (1.500) που αφορά την αξία του περιουσιακού στοιχείου που μπορεί να αποσβεστεί εξ ολοκλήρου μέσα στο φορολογικό έτος που αποκτήθηκε, καθώς και η δυνατότητα (επί της ουσίας) των νέων επιχειρήσεων να αναβάλουν την απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης κατά τα πρώτα τρία (3) φορολογικά έτη.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, δημιουργούνται ερωτηματικά ως προς την ορθή εφαρμογή τους, καθώς και ως προς την πλήρη κάλυψη όλων των ζητημάτων που θα προκύψουν. Για τις διατάξεις του Ν. 4172/2013, σύμφωνα και με την ΠΟΛ.1216/24-9-2013, θα δοθούν επιπλέον διευκρινίσεις, όσο πλησιάζει ο χρόνος εφαρμογής τους. Ωστόσο

δημιουργούνται ερωτήματα και κατά την εφαρμογή των διατάξεων, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με τον Ν. 4110/2013 και οι οποίες έχουν άμεση εφαρμογή.

Χαρακτηριστικό είναι ότι σύμφωνα με το άρθρο 43 του Ν.2190/1920 «Τα ποσά των εξόδων εγκατάστασης (πολυετούς απόσβεσης) των κατηγοριών "έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως" και "τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου", καθώς και τα ποσά των λογαριασμών "έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων", "έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων", "έξοδα αναδιοργανώσεως" και "λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως" της κατηγορίας "λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως" αποσβένονται είτε εφάπαξ κατά το έτος πραγματοποίησής τους, είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία». Στο άρθρο 31 του Ν.2238/1994 και το άρθρο 24 του νέου Κ.Φ.Ε. (Ν.4172/2013) ο συντελεστής απόσβεσης για τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης ορίζεται σε 10% και απαιτείται η εναρμόνιση των διατάξεων των δύο νόμων.

### **3.2 Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ**

#### **N. 2601/98**

Τα ποσά της επιχορήγησης του Δημοσίου που εισπράττει η επιχείρηση και αντιστοιχούν σε πάγια στοιχεία, εμφανίζονται με τη μορφή *αποθεματικού σε ξεχωριστό λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης*. Τα ποσά της επιχορήγησης του Δημοσίου που εισπράττει η επιχείρηση και αντιστοιχούν σε λειτουργικές δαπάνες ή έξοδα μειώνουν το ποσό των δαπανών ή εξόδων που αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης για να υπολογιστούν τα καθαρά κέρδη που φορολογούνται. Ανάλογος όρος τίθεται στις αποφάσεις υπαγωγής.

#### **N 3299/04**

*Λογιστική απεικόνιση των ποσών των ενισχύσεων στα βιβλία της επιχείρησης.* Τα ποσά των επιχορηγήσεων που εισπράττουν οι επιχειρήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, εμφανίζονται σε λογαριασμό *αφορολόγητου αποθεματικού*, το οποίο δεν μπορεί να

διανεμηθεί πριν την παρέλευση πενταετίας από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Τα αποθεματικά αυτά εμφανίζονται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Σε περίπτωση διανομής τους πριν την παρέλευση πενταετίας επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 10. Το αποθεματικό αυτό δεν υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος με την προϋπόθεση ότι θα παραμείνει αμετάβλητο και δεν θα διανεμηθεί ή κεφαλαιοποιηθεί πριν περάσουν δέκα χρόνια από το χρόνο του σχηματισμού του. Αν κεφαλαιοποιηθεί ή διανεμηθεί μετά την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, υπόκειται σε φορολογία με συντελεστή ο οποίος αντιστοιχεί στο ένα τρίτο του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος που ισχύει, κατά το χρόνο κεφαλαιοποίησης ή διανομής, για τα νομικά πρόσωπα, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 101 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 2 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ο οποίος κυρώθηκε με τον. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α). Ο οφειλόμενος, σύμφωνα με τα πιο πάνω, φόρος εισοδήματος αποδίδεται εφάπαξ με δήλωση η οποία υποβάλλεται μέσα στον επόμενο μήνα εντός του οποίου λήφθηκε η απόφαση για την κεφαλαιοποίηση ή διανομή. Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του νομικού προσώπου, καθώς και των μετόχων, εταίρων για το πιο πάνω αποθεματικό. Επί του οφειλόμενου φόρου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 65 έως 72, 74, 75, 79 έως 81, 83 έως 85 και 113 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α) και του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που κυρώθηκε με το ν. 2717/ 1999 (ΦΕΚ 97 Α). Αν η κεφαλαιοποίηση ή διανομή γίνει πριν από την παρέλευση των δέκα ετών από το χρόνο σχηματισμού του αποθεματικού, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 106 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή της επιχείρησης.

#### *παράδειγμα*

Έστω ότι η ατομική επιχείρηση του «Α» (ή Προσωπική Εταιρεία «Α & Β ΟΕ», ή ακόμη «Α & Σία ΕΕ»), λαμβάνει επιχορήγηση 40% επί της αξίας κτήσης παγίων επενδύσεων 100.000 € (χωρίς τον ΦΠΑ), οι οποίες αφορούν σε εγκατάσταση Η/Υ και του λογισμικού τους (πρόγραμμα: «ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΤΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ»). Ο συντελεστής αποσβέσεων είναι 30%. Η εγκατάσταση έγινε την 1.7.2006.

Στις 31/12/2006, λόγω του λογιστικού προσδιορισμού των αποτελεσμάτων στην Β' κατηγορία, θα διενεργηθούν οι αποσβέσεις των παγίων και φυσικά και των επιχορηγούμενων ως άνω Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Προγραμμάτων:

$$100.000 \times 30\% \times 6/12 = 15.000 \text{ €}$$

(Απόσβεση Β' εξαμήνου, ήτοι από 1/7 - 31/12)

και επομένως, οι αναλογούσες στη χρήση αποσβέσεις επιχορηγούμενων παγίων είναι:

$$15.000 \times 40\% = 6.000 \text{ €}$$

### **N.3908/11**

Τα ποσά των επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθώς και απαλλαγής από καταβολή φόρου σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εμφανίζονται σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού, το οποίο δεν μπορεί να διανεμηθεί ή να κεφαλαιοποιηθεί και επιστρέφεται σε περίπτωση διάλυσης της επιχείρησης.

### **ΠΟΛ 1029/17.2.2006**

#### **Αποσβέσεις επιχορηγηθέντων παγίων**

Οι αποσβέσεις που αναλογούν στην αξία των παγίων στοιχείων που επιχορηγείται βάσει αναπτυξιακών νόμων (Ν. 1892/1990, Ν. 2601/1998) ή από την Ευρωπαϊκή Ένωση, για την πραγματοποίηση επενδύσεων, δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα. Για το λόγο αυτό, τα ποσά επιχορηγήσεων καταχωρούνται σε πίστωση του λογαριασμού 41.10 "Επιχορηγήσεις πάγιων επενδύσεων" και στο τέλος κάθε χρήσης ποσό αυτών ίσο με τις τακτικές και πρόσθετες αποσβέσεις, που διενεργήθηκαν στην αξία των παγίων στοιχείων που επιχορηγήθηκε, μεταφέρεται στον αποτελεσματικό λογαριασμό 81.10 "Έκτακτα και



ανόργανα έσοδα'' με την ειδικότερη διάκριση 81.10.05 ''Αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις πάγιων επενδύσεων''. (1040321/10238/ ΠΟΛ. 1093/1992 ερμην. εγκύκλιος του Ν. 1892/1990, 1072294/11060/Β0012/1.10.2004).

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4<sup>ο</sup> ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ**

---

Στο σημείο αυτό θα παραθέσουμε 2 παραδείγματα υπολογισμού αποσβέσεων.

### **ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1**

Η Α.Ε. «Α» έχει υπογράψει σύμβαση μίσθωσης ιδιόκτητου οικόπεδου της 2 στρεμμάτων, διάρκειας 20 ετών, με την Α.Ε. «Ω», για την ανέγερση ενός κτιρίου αξίας € 500.000,00. Στη σύμβαση συμφωνείται ότι το κτίριο θα ανεγερθεί με δαπάνες της μισθώτριας εταιρείας και θα περιέλθει στην κυριότητα της εκμισθώτριας μετά τη λήξη της μισθωτικής περιόδου, έναντι ποσού € 50.000,00. Το ετήσιο μίσθωμα συμφωνείται σε € 10.000,00. Η κατασκευή του ακινήτου ολοκληρώθηκε στις 10/1/2013.

Οι αποσβέσεις που θα διενεργηθούν για τη χρήση 2013, είναι οι εξής:

### **ΕΚΜΙΣΘΩΤΡΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**

Αποσβέσεις χρήσεως 2012 = Αξία Κτιρίου X Συντελεστή Απόσβεσης=500.000 X 4%=20.000,00 €.

### **ΜΙΣΘΩΤΡΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**

Αποσβέσεις = Αξία Κτιρίου/ Έτη μέχρι τη λήξη της μίσθωσης=500.000/ 20=25.000,00 €

### **ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2<sup>ο</sup>**

#### **ΕΦΑΡΜΟΓΗ 2<sup>Η</sup>**

Στις 01/10/10 η επιχείρηση ΒΗΤΑ προέβη στην αγορά κτιρίου αξίας 500000€ πλέον ΦΠΑ 23%, μετρητοίς. Στις 31/08/13 πώληση των άνω κτίριο αντί 300000€, πλέον ΦΠΑ 23%.

Η επιχείρηση για τις αποσβέσεις με βάση το Π.Δ 299/03 χρησιμοποιεί την φθίνουσα μέθοδο με σταθερό συντελεστή. Με βάση το Π.Δ οι συντελεστές για τα κτίρια είναι 3% -5% και η Ε δουλεύει με 4%

01/10/10

	B.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
11.00.00 κτίρια		500000	
54.00.28 φπα αγοράς παγίων		115000	
38.00.00 μετρητά			615000
TIM N 510			

Στις 31/12/10 θα υπολογιστεί η Ε.Α

$$EA_{10} = \text{αποσβεστέα αξία} * \Sigma A * \text{μηνες λειτουργίας} / 12 = 500000 * 5\% * 3/12 = 6250$$

	B.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
66.01.00 αποσβεσεις κτιριων		6250	
11.99.00 αποσβ/να κτιρια			6250
υπολογισμος ετήσιας αποσβεσης			

	B.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
11.99.00 αποσβ/να κτιρια		6250	
11.00.00 κτίρια			6250

Στις 31/12/11 θα υπολογιστεί η Ε.Α

$$EA_{11} = (500000 - 6250) * 5\% * 12/12 = 24687$$

	B.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
66.01.00 αποσβεσεις κτιριων		24687	
11.99.00 αποσβ/να κτιρια			24687
υπολογισμος ετήσιας αποσβεσης			

	B.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
11.99.00 αποσβ/να κτιρια		24687	
11.00.00 κτίρια			24687

Στις 31/12/12 θα υπολογιστεί η Ε.Α

$$EA_{12} = (500000 - 6250 - 24687) * 5\% * 12/12 = 23453$$

	B.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
66.01.00 αποσβεσεις κτιριων		23453	
11.99.00 αποσβ/να κτιρια			23453
υπολογισμος ετήσιας αποσβεσης			

	B.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
11.99.00 αποσβ/να κτιρια		23453	
11.00.00 κτίρια			23453

Στις 31/08/13 την ημέρα πώλησης του παγίου θα υπολογιστεί η ετήσια απόσβεση, όμως με βάση τον νόμο 4172/13, η απόσβεση θα υπολογιστεί με σταθερή μέθοδο, καθώς ο νόμος αυτός δεν αναγνωρίζει την φθίνουσα μέθοδο, και με βάση τις διατάξεις του ο νέος Σ.Α θα πρέπει να υπολογιστεί επί 2.

Αρα:

$$EA_{13} = 500000 * 4\% * 2 * 8/12 = 26667$$

	B.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
66.01.00 αποσβεσεις κτιριων		26667	
11.99.00 αποσβ/να κτιρια			26667
υπολογισμος ετήσιας αποσβεσης			

	B.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
11.99.00 αποσβ/να κτιρια		26667	
11.00.00 κτίρια			26667

Στην συνέχεια το κτίριο πωλείται:

	B.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
38.00.00 μετρητά		369000	
11.00.00 κτίρια			300000
54.00.00 φπα πώλησης πώληση			

Η αναπόσβεστη αξία του κτιρίου είναι:

$500000 - 6250 - 24687 - 23453 - 26667 = 418943$  , αρα η επιχειρηση από την πλώληση θα έχει ζημιά ύψους  $300000 - 418943 = - 118943$

Η απαραίτητη εγγραφή είναι:

	B.Σ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
81.02.01 ζημία από εκποίηση κτιρίων		118943	
11.00.00 κτίρια			118943
εξαγωγή αποτελεσματος από την πώληση			

## ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

---

Μετά τη λήξη της διαχείρισης των επιχειρήσεων ξεκινάει η διαδικασία των εγγραφών τέλους χρήσης για τον προσδιορισμό των καθαρών κερδών που πρέπει να φορολογηθούν.

Στις εγγραφές τέλους χρήσης περιλαμβάνονται και δαπάνες που πρέπει να καταλογιστούν στην διαχειριστική χρήση που πέρασε και οι οποίες δεν ήταν δυνατόν να καταχωρηθούν στη διάρκεια της χρήσης. Μεταξύ αυτών μια σοβαρή δαπάνη είναι και οι αποσβέσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων.

Το ελληνικό λογιστικό σχέδιο ορίζει την απόσβεση ως την χρονική κατανομή της αποσβεστέας αξίας του πάγιου περιουσιακού στοιχείου, που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του.

Κατά το Ε.Γ.Λ.Σ. αποσβέσιμο πάγιο περιουσιακό στοιχείο είναι το ενσώματο ή αϋλο στοιχείο που αποκτάται από την οικονομική μονάδα για διαρκή παραγωγική χρήση και έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής περιορισμένη, πάντως μεγαλύτερη από ένα έτος. Αποσβέσιμα θεωρούνται επίσης και τα έξοδα εγκαταστάσεως.

Ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι, είτε η χρονική περίοδος κατά την οποία υπολογίζεται ότι το αποσβέσιμο πάγιο στοιχείο θα χρησιμοποιείται παραγωγικά από την οικονομική μονάδα, είτε η ολική ποσότητα παραγωγής ή το ολικό έργο το οποίο αναμένεται να επιτύχει η οικονομική μονάδα από το πάγιο αυτό στοιχείο (π.χ. ωφέλιμη διάρκεια ζωής μηχανήματος μετρημένη σε παραγωγικές ώρες).

Αποσβεστέα αξία ενός αποσβέσιμου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι το ιστορικό κόστος του ή άλλο ποσό που αντικατέστησε νομότυπα το ιστορικό κόστος (π.χ. αξία αναπροσαρμογής που επιβλήθηκε από το νόμο ή αξία που έχει προκύψει από εκτίμηση λόγω συγχωνεύσεως), μειωμένο κατά την υπολειμματική αξία του, εφόσον αυτή είναι αξιόλογη. Αν η υπολειμματική αξία δεν είναι αξιόλογη, δε λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό της αποσβεστέας αξίας. Η κρίση για την αξιολόγηση αυτή αφήνεται στην οικονομική μονάδα.

Υπολειμματική αξία ενός αποσβέσιμου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία του, που υπολογίζεται να πραγματοποιηθεί κατά το τέλος της ωφέλιμης διάρκειας της ζωής του.

Η αποσβεστέα αξία των πάγιων περιουσιακών στοιχείων κατανέμεται σε κάθε λογιστική χρήση, κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, με ομοίμορφο τρόπο. Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων εφαρμόζεται η μέθοδος της σταθερής αποσβέσεως.

Οι αποσβέσεις που διενεργούνται για κάθε λογιστική χρήση καταλογίζονται σ' αυτή, με χρέωση των λογαριασμών 66 «αποσβέσεις πάγιων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος» και 85 «αποσβέσεις πάγιων στοιχείων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος» και με πίστωση των από το Σχέδιο Λογαριασμών προβλεπόμενων αντίθετων λογαριασμών 10.99, 11.99, 12.99, 13.99, 14.99 και 16.99.

Οι αποσβέσεις κάθε χρήσης βαρύνουν το λειτουργικό κόστος δηλαδή τη λειτουργία παραγωγής, τη διοικητική λειτουργία, τη λειτουργία ερευνών και ανάπτυξης και τη λειτουργία διάθεσης, όταν πρόκειται για τακτικές αποσβέσεις ή κατευθείαν το αποτέλεσμα χρήσης όταν πρόκειται για αποσβέσεις που δεν ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος. Το ποσό της ετήσιας απόσβεσης αντιπροσωπεύει τη μείωση της αξίας του πάγιου στοιχείου που επέρχεται λόγω της χρήσης του, της παρόδου του χρόνου και της οικονομικής απαξίωσής του.

Ο υπολογισμός των αποσβέσεων γίνεται από τη στιγμή που το πάγιο στοιχείο αρχίζει να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί. Αν ο χρόνος αυτός δε συμπίπτει με την έναρξη της λογιστικής χρήσης, η απόσβεση υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα της ετήσιας απόσβεσης όσοι είναι και οι μήνες μέχρι το τέλος της χρήσεως, στους οποίους υπολογίζεται και ο μήνας μέσα στον οποίο το πάγιο στοιχείο αρχίζει να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί. Η δηνέργεια των αποσβέσεων διακόπτεται από τη στιγμή που το σύνολο των υπαρχουσών αποσβέσεων για κάθε αποσβέσιμο στοιχείο γίνει ίσο με την αποσβεστέα αξία του στοιχείου αυτού, ανεξάρτητα εάν εξακολουθεί η παραγωγική του χρησιμοποίηση.

Η δηνέργεια των αποσβέσεων κάθε έτος είναι υποχρεωτική και πρέπει να γίνεται με βάση τους θεσμοθετημένους από το νόμο συντελεστές απόσβεσης. Συνεπώς ανεξάρτητα με το αν η

επιχείρηση παρουσιάσει κέρδος ή ζημιά χρήσης, θα πρέπει οι αποσβέσεις να διενεργούνται στο τέλος της χρήσης και να βαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσης, ως έξοδο.

Σύμφωνα με την λογιστική αρχή της συσχέτισης των εσόδων και εξόδων, θα πρέπει η πραγματοποίηση του κόστους κτήσης του παγίου να συμπίπτει χρονικά με τη δημιουργία εσόδων από το συγκεκριμένο πάγιο. Βέβαια αυτό δεν μπορεί να συμβεί, καθώς το κόστος κτήσης πραγματοποιείται στην αρχή της ζωής του παγίου, ενώ τα έσοδα πραγματοποιούνται σε όλη τη διάρκειά της.

Για το λόγο αυτό το κόστος κτήσης κατανέμεται σε όλη τη διάρκεια της ζωής του παγίου και μετατρέπεται στο έξοδο της απόσβεσης, το οποίο και συσχετίζεται με τα αντίστοιχα έσοδα. Η χρονική κατανομή του κόστους κτήσης γίνεται με βάση το κριτήριο της μείωσης της χρησιμότητας του παγίου.

Σύμφωνα με τη νομολογία για τον υπολογισμό των αποσβέσεων στα πάγια που ανήκουν στην ίδια κατηγορία, οι επιχειρήσεις μπορούν και πρέπει να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν είτε τον κατώτερο είτε τον ανώτερο συντελεστή απόσβεσης, είτε οποιονδήποτε άλλο ενδιάμεσο συντελεστή μεταξύ του κατώτερου και ανώτερου συντελεστή.

Η απόσβεση διαφέρει από άλλα λειτουργικά έξοδα ως προς το ότι δεν προκαλεί καμία ταμειακή εκροή, δηλαδή δεν είναι ταμειακό έξοδο και δεν χρειάζεται να καταβληθούν χρηματικά μέσα ή να προσφερθούν άλλες αξίες σε τρίτους για την εξόφλησή του. Πρόκειται όπως προαναφέραμε για ένα μη ταμειακό έξοδο.

Η σπουδαιότητα της απόσβεσης προκύπτει από τα εξής:

- επηρεάζει καθοριστικά τη διαμόρφωση της αποδοτικότητας των κεφαλαίων που απασχολεί η επιχείρηση.
- συμβάλει στην κατά κάποιο τρόπο στην επανείσπραξη του κεφαλαίου που έχει επενδυθεί στα πάγια περιουσιακά στοιχεία.
- ενισχύει σημαντικά τη ρευστότητα της επιχείρησης.



Οι τακτικές και οι έκτακτες αποσβέσεις, επιδρούν σε μεγάλο βαθμό στη διαμόρφωση των αποτελεσμάτων χρήσης και στην αποδοτικότητα των απασχολούμενων κεφαλαίων. Λόγω του ότι πρόκειται για έξοδο προκαλούν μείωση των κερδών ή και άυξηση της ζημιάς χρήσης.

Βέβαια ανάλογη είναι και η επίδρασή τους στην φορολογικά επιβάρυνση καθώς όσο περισσότερες οι αποσβέσεις, τόσο μεγαλύτερα τα έξοδα άρα τόσο λιγότερα τα φορολογητέα κέρδη και μικρότερος ο φόρος που αναλογεί στα κέρδη της επιχείρησης.

Η απόσβεση ως μη ταμειακό έξοδο, επιτρέπει την επανείσπραξη των κεφαλαίων που έχουν επενδυθεί και δαπανηθεί στα πάγια στοιχεία, εφόσον όμως τα έσοδα της χρήσης καλύπτουν το σύνολο των ταμειακών και μη ταμειακών εξόδων. Τα έσοδα βέβαια που αντιστοιχούν στο έξοδο της απόσβεσης δεν χρησιμοποιούνται για να πληρωθεί κάποιος τρίτος αλλά παραμένουν στην επιχείρηση και αντιπροσωπεύουν μέρος του κεφαλαίου που είχε επενδυθεί αρχικά στο πάγιο.

Όταν τα έσοδα επαρκούν για την κάλυψη μέρους του εξόδου της ετήσιας απόσβεσης, η απόσβεση λειτουργεί ως μέσο επανείσπραξης τμήματος μόνο των επενδεδυμένων κεφαλαίων.

Τα κεφαλαία αυτά που επανεισπράττονται μέσω των αποσβέσεων συμβάλλουν στην βελτίωση της ρευστότητας της επιχείρησης, γιατί μπορούν να διοχετευθούν για αγορά στοιχείων κυκλοφορούντος ενεργητικού ή ακόμα και για να χρησιμοποιηθούν για την εξόφληση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Με βάση λοιπόν τα όσα προαναφέραμε συμπαιρένουμε ότι ο υπολογισμός των αποσβέσεων οδηγεί στον ορθό προσδιορισμό του αποτελεσματος χρήσης και μέσω των αποσβέσεων επιτυγχάνονται τα εξής:

-επανάκτηση του αναλωθέντος κεφαλαίου

- Η ακριβής απεικόνιση της πάγιας περιουσίας στους ισολογισμούς των επιχειρήσεων

- Η εμφάνιση των ορθών αποτελεσμάτων στους αντίστοιχους λογαριασμούς κέρδους – ζημιών

- Η εξασφάλιση αντικειμενικού προσδιορισμού του κατά φορείς κόστους των επιχειρήσεων
  
- Η λήψη ορθών αποφάσεων εκ μέρους των επενδυτών
  
- Η επίδραση στις επενδυτικές αποφάσεις όσον αφορά την μερισματική πολιτική , τον προσδιορισμό της αποδοτικότητας και τις αποφάσεις σχετικά με την επέκταση ή και την μείωση της παραγωγικής αποτελεσματικότητας της επιχείρησης

## ΕΠΙΛΟΓΟΣ

---

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία ασχοληθήκαμε με το θέμα των παγίων περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης και τις αποσβέσεις των παγίων αυτών.

Επιλέξαμε να εργαστούμε πάνω σε αυτό το θέμα σαφώς λόγω του αντικειμένου των σπουδών αλλά και λόγω το ότι επειδή πρόκειται για καθαρά λογιστικό θέμα, η λογιστική των παγίων και των αποσβέσεών τους είναι κάτι το οποίο σε συχνή βάση συναντήσαμε καθώς αποτέλεσε αντικείμενο πολλών μαθημάτων που διδαχτήκαμε κατά την διάρκεια των σπουδών μας.

Παρουσιάσαμε, αναλύσαμε και καταθέσαμε όλα τα σχετικά με την παρακολούθηση των παγίων και των αποσβέσεών τους στοιχεία με βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο. Στο σημείο αυτό, όπου παρουσιάζουμε τον επίλογο της εργασίας μας χρήσιμο θα ήταν να αναφέρουμε πως η λογιστική των παγίων τώρα πια εφαρμόζεται και παρακολουθείται από πολλές επιχειρήσεις με βάση τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Αρμόδιο για την παρακολούθηση των παγίων διεθνές λογιστικό πρότυπο είναι το ΔΛΠ 16 Ενσώματες ακινητοποιήσεις.

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 16 ενσώματα πάγια είναι τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία κατέχονται από την οικονομική μονάδα για να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγική διαδικασία, για την παροχή αγαθών ή υπηρεσιών, για ενοικίαση σε τρίτους ή για διοικητικούς σκοπούς και αναμένεται να χρησιμοποιηθούν για περισσότερες της μίας λογιστικής/διαχειριστικής περιόδου. Το Πρότυπο επίσης αναφέρει γενικά για τις αποσβέσεις ότι το αποσβεστέο ποσό ενός παγίου στοιχείου πρέπει να κατανέμεται συστηματικά σε όλη την ωφέλιμη ζωή του. Η χρησιμοποιούμενη μέθοδος πρέπει να αντικατοπτρίζει τον ρυθμό ανάλωσης των οικονομικών ωφελειών του στοιχείου από την επιχείρηση. Η δαπάνη απόσβεσης για κάθε χρήση πρέπει να βαρύνει τα αποτελέσματα, εκτός αν συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία ενός άλλου περιουσιακού στοιχείου.

Μέσα λοιπόν από μελέτη πλούσιας βιβλιογραφίας, άρθρων, περιοδικών και ηλεκτρονικών πηγών, συγκεντρώσαμε τις απαραίτητες πληροφορίες τις οποίες συνδυάσαμε με τις γνώσεις

που ήδη είχαμε αποκτήσει, με σκοπό της συγγραφή της εργασίας αυτής. Ελπίζουμε να επιτύχαμε ορθή και ακριβή παρουσίαση του θέματος αυτού.

Στο σημείο αυτό, όπου η πτυχιακή εργασία έχει ολοκληρωθεί, θα θέλαμε για μια ακόμη φορά να ευχαριστήσουμε τον καθηγητή μας και εισηγητή της παρούσα εργασίας, κο Οικονόμου Σωτήριο.

## **ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

---

ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ , 2011 , ΑΝΑΛΥΣΗ-ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ

ΚΟΝΤΑΚΟΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, 2001, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝ

ΠΟΜΟΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, 2010, ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ ΑΕ

ΣΑΚΕΛΛΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Ι. «ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ» Α΄ ΤΟΜΟΣ, ΒΡΥΚΟΥΣ Ε. Ε., 1999

## **ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ**

[www.e-forologia.gr](http://www.e-forologia.gr)

[www.taxspirit.gr](http://www.taxspirit.gr)

[www.tax-analysis.gr](http://www.tax-analysis.gr)

[www.taxheaven.gr](http://www.taxheaven.gr)

[www.taxpress.gr](http://www.taxpress.gr)

[www.taxprofit.gr](http://www.taxprofit.gr)

[www.forologikanea.gr](http://www.forologikanea.gr)

[www.epixeirisi.gr](http://www.epixeirisi.gr)

[www.taxfinance.gr](http://www.taxfinance.gr)

[www.wikipedia.gr](http://www.wikipedia.gr)

[www.power-tax.gr](http://www.power-tax.gr)